

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci številka 8 • december 2005 • letnik III • ISSN-1581-7156

Naj domačija občine Beltinci 2005

Dobitniki priznanja za naj domačijo občine Beltinci za leto 2005: družina Šobocan iz Lipe z županom občine Beltinci, Milanom Kermanom.

Dobitniki priznanja za naj domačijo občine Beltinci za leto 2005 in dobitniki priznanja za najlepše urejeno panonsko hišo: družina Zver iz Bratonec in Ana Perčič iz Beltincev (priznanje je prevzela njena vnukinja).

Skupina vaške ženice iz TD "Sodar" Gančani so nas nasmajale s prigodami iz vaškega življenja.

S svojimi ubranimi glasovi so prireditev popestrili člani kvarteta Slavček iz Beltincev.

Del mlade Beltinške bande je prireditev zaokrožil s prijetnimi melodijami.

BESEDA ŽUPANA

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Leto je naokrog in z veliko hitrostjo se približuje novo. December je tisti mesec, ko smo v prijetnem pričakovanju naslednjega leta, je mesec negotovosti ob pričakovanju, kaj bo to leto prineslo vsakemu izmed nas. Predvsem pa je mesec inventur, ko potegnemo črto pod vse, kar je bilo doseženo, preživeto in doživeto. Pri vsakem izmed nas je ogromno dogodkov, katerih se radi spominjamo, veliko pa je tistih, za katere bi želeli, da se sploh ne bi zgodili, oziroma za katere radi povemo, da je boljše, če tega leta sploh ne bi bilo.

Kljub temu pa moramo biti z vsem zadovoljni, kajti zavrteti leta nazaj se ne da, kakor tudi ne moremo nadoknaditi tistega, kar nismo uspeli uresničiti. Zelo dosti energije in misli porabimo za izgubljene priložnosti in žalujemo za njimi. Sprašujemo se, zakaj nismo tega storili, zakaj nismo tam drugače ravnali in tako naprej. Na tem mestu bi rad citiral svetovno znanega pisatelja Ernesta Hemingwaya, ki je zapisal, da se po nepotrebnem obremenjujemo s tistim, česar nismo uspeli, ampak se raje vprašajmo, kaj bomo s tistim, kar imamo. In to je lahko moto za nas vse. Bodimo zadovoljni s tistim, kar smo dosegli v minulem letu, pred nami pa naj bodo novi načrti, ki jih skušajmo v čim

večji možni meri uresničiti.

In kako je bilo v letu 2005 v naši občini?

Rad bi nanizal nekaj dogodkov, ki so prav gotovo zaznamovali odhajajoče leto pri nas.

Še vedno je pereč problem cesta skozi našo občino. Vsi občutimo vedno večje število kamionov v tranzitu skozi našo občino, najhuje pa je krajanom ob Panonski ulici skozi Beltince. Po podatkih za mesec november dosega število težkih kamionov že številko okrog 84.000 in še se povečuje. Ob tej priložnosti bi rad omenil, da odbor za spremljanje izgradnje avtoceste budno spremlja dogajanje okrog izgradnje tako pomembnega objekta, kot je prav avtocestni krak skozi Pomurje. Ugotavljamo, da do sedaj vse aktivnosti tečejo v smeri dokončanja tega kraka do konca leta 2008.

Izmed kratkoročnih ukrepov za ublažitev posledic tega prometa je opravljena preplastitev cestišča skozi Beltince. Obnova se bo nadaljevala prihodnje leto s preplastitvijo ceste še do priključka na avtocesto in izgradnjo krožišča v Lipovcih. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil krajanom Beltince in vsem občanom za potrpežljivost ob izvedbi teh del.

Odprt je nov trgovski center na območju GRANARA, kar je spreminilo podobo Beltince na tej lokaciji.

Prav tako počasi, vendar vztrajno, nadaljujemo z obnovo gradu. V teku so dela za ureditev stalne muzejske zbirke s področja zdravstva in lekarništva.

Pri obnovi zdravstvene postaje vstopamo v zadnje leto izvedbe sanacije v tem sklopu, smo se pa že prijaviili za dodelitev sredstev za nadaljevanja obnove v letih 2007 in 2008.

Obnovili smo sanitarije v vrtcu in v šoli na Melincih, kjer so sedaj boljše razmere.

Kulturna dvorana v Beltincih počasi, vendar vztrajno dobiva podobo in se dela zaključujejo.

Dokončno podobo je dobila Ravenska cesta v Beltincih in zahvala za potrpežljivost v času gradnje gre vsem živčim ob tej cesti, prav tako zahvala pri pripravi otvoritve.

Dokončan je eden izmed večjih projektov v občini, če že ne največji, to je blok v Beltincih. Po več deset letih smo s tem pridobili devet novih modernih stanovanj. Vrednost tega projekta je okrog 120 mio SIT, kar je sofinancirano iz Stanovanjskega sklada RS in Občine Beltinci.

Za šolske otroke bo prav gotovo velika pridobitev s strani varnosti nov dovoz s severne strani, kajti pričeli smo z izvedbo poti do šole iz smeri ulice Štefana Kovača.

Tudi v krajevnih skupnostih smo s finančnim deležem sodelovali pri izvedbi projektov.

Mogoče je vse to za nekoga malo, vendar so to koraki, ki gotovo vodijo k boljši prihodnosti naše občine.

Pred nami so prazniki, za katere se moramo vsak pri sebi dobro pripraviti, božič in novo leto. To sta praznika, ko si zaželimo vse naj... Naj bodo naše želje in čestitke iskrene.

Tudi sam vam želim obilo družinskega miru, osebne sreče, predvsem pa zdravja. Naj bo leto 2006 uspešno in blagoslovljeno in naj se izpolni vse, kar si v najbolj skritih kotičkih naših src sami želimo.

Z najlepšimi željami,

*župan občine
Milan KERMAN*

Mall rijtar - informativno glasilo Občine Beltinci • uredniški odbor: Ivan Mesarič (odgovorni urednik), Mira Šomen (glavna urednica), Matjan Maučec, Srečko Horvat, Franc Novak (člani) • jezikovni pregled: Zlatka Horvat • fotografija na naslovnici: Nikolaj Szepessy • prelom: Robert Kuzma • tisk: TopNet, d.o.o. • december 2005 • glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, (02) 541 35 35.

Spoštovani!

Leto 2005 se počasi, a gotovo izteka. Novo nam že hiti naproti, izrekamo si dobre želje, zdravja, sreče, osebnega zadovoljstva, veselo praznovanje ... V resnici ne vemo, kaj nam bo prineslo, ali bo teklo mimo, burno, s čim nas bo presenetilo. Z gotovostjo vemo le, kakšno je bilo preteklo. Vsak bo zase, za svoje bližnje, za delovno sredino, naredil analizo ali potegnil črto, kot radi rečemo. Seštel bo pozitivno in negativno ter ugotovil, kam se je prevesila tehtnica. Pod naše občinsko informativno glasilo bom črto potegnila sama.

Izdali smo tri številke (marec, julij, december), ki so bile dokaj obsežne. Pridobili smo nekaj stalnih sodelavcev, ki prizadevno zapisujejo in predstavljajo dogajanja v občini in o tem poročajo občanom. Konstantno svoje delo in dogajanja predstavljajo zavodi (ZZZV, OŠ s podružnicami, VRTEC z enotami). Najobsežnejše so rubrike Utripi iz krajevnih skupnosti, Kultura-Društva, sledijo jim Aktualno v občini, Zdravje ter Korenine. Kotiček za najmlajše in Razvedrilo ter oba uvodnika so prav tako stalna rubrika. Odprli smo rubriko Pisma bralcev. »Mali rijtar« je izhajal redno, dobro in tekoče je delal uredniški odbor, razen dveh članov, ki se vabilom k sodelovanju ne odzivata.

Ko so stvari stekle, se je zalomilo tudi tukaj. Odstopili so trije ključni delovni člani UO, vsi sodelavci OŠ Beltinci: Milan Zrinski, Nada Forjan, Cvetka Rengeo. Za odstop so navedli svoje tehtne razloge, katerih pa ni moj namen objavljati in ocenjevati. Če so tako čutili in naredili, smo morali odstop sprejeti. Vsem trem se želim zahvaliti in izraziti obžalovanje, saj smo bili dober tim. Poiskati sem morala novo lektorico. To je Zlatka Horvat, ki ji izrekam dobrodošlico v uredniškem odboru ter se ji zahvaljujem za pripravljenost sodelovati.

Po dveh letih izhajanja pričakujem kakšno povratno informacijo od bralcev, da bomo lažje nadaljevali. Kot običajno, sledi razmišljanje. Tokrat O ŽENSKI, pa naj mi MOŠKI ne zamerijo.

Ko je Bog ustvarjal žensko, je delal že šesto naduro.

»Zakaj pa se ukvarjaš s tem tako dolgo?« ga je vprašal angel, ki se je na hitro oglašil v njegovi delavnici.

Bog je odgovoril: »Si morda videl navodila za sestavo? Biti mora pralna, ne sme biti iz plastike, imeti mora več kot 200 gibljivih delov, ki jih je mogoče zamenjati, njeno telo mora brezhibno delovati, tudi če se hrani samo z majhnimi prigrizki in pije vodo. Imeti mora naročje, v katerem lahko sedijo tudi štirje otroci hkrati. Njen poljub mora zdraviti vse, od odrgnjenih kolen do strtega srca. In za vse številne naloge, ki jih mora opraviti, ima na voljo - pogled v paket - le dve roki.«

Angel je osupnil, ko je slišal, kaj vse je zahtevano v navodilih za sestavo: »Le dve roki?« In to pri standardnem modelu? To je veliko preveč dela za en dan, dokončaj jo jutri.«

»Ne, ne bom,« je protestiral Bog, »zdaj sem že tako blizu temu, da končam to kreacijo, ki mi je prirasla k srcu, da se nočem ustaviti. Zna se že sama zdraviti in lahko dela osemnajst ura na dan.«

Angel se je približal in se dotaknil ženske. »Toda Bog, naredil si jo tako mehko.«

»Res je mehka,« se je strinjal Bog, »toda naredil sem jo tudi trdo. Nimaš pojma, kaj vse zna potrpeti in kaj vse zna doseči.«

»Bo znala tudi misliti?« je vprašal angel.

»Ne le to,« je odgovoril Bog. »Znala bo tudi preceniti in se pogajati, odločati in se zavzemati ...«

Angel, ki je v tistem trenutku nekaj opazil, je stegnil roko in se dotaknil lica ženske.

»Ojoj, mislim, da pušča. Sem ti rekel, da je to preveč dela za en dan.«

»Nič ne pušča,« se je razjezil Bog. »To je solza.«

»Čemu pa služi solza?« je vprašal angel.

Bog je odgovoril: »Solza je možnost, da izrazi svoje veselje, bolečino, skrb, razočaranje, ljubezen, osamljenost, žalost in ponos.«

Angel je bil naravnost očaran: »Bog, ti si genij, na vse si pomislil. To, kar si storil, je občudovanja vredno. Ženska je osupljiva.«

In resnično je. Ženske so močne, ko prenašajo stisko in težka bremena. Ko se borijo za to, v kar verjamejo in se zoperstavijo krivici. Ko ne sprejmejo zavrnitve, če menijo, da obstaja tudi boljši odgovor. Vsemu se odpovedo, da imajo njihove družine to, kar potrebujejo. Močne so tudi takrat, kadar menijo, da ni nobenega izhoda več. Vedo, da poljub in objem zdravita strta srca. Prinašajo veselje, ljubezen in upanje, imajo sočutje in živijo za ideale. Ženske obstajajo v vseh oblikah, velikostih in barvah. In če jih ne bi Bog sestavljal v nadurah, bi bile popolne. Tako pa se mu je v njegovo stvaritev vendarle prikradla ena napaka ... Pogosto pozabijo, koliko so resnično vredne.

Na koncu vam tudi sama izrekam voščilo:

Naj vam na pragu novega leta čas nakloni spoznati prave ljudi, storiti prave reči, ubrati prave poti ter v sebi in drugih najti le dobre sledi.

Vesel božič in srečno v letu 2006.

Mira ŠOMEN

Spoštovane občanke in občani!

*Naj iskrenost pisanih decembrskih luči
polepša drobne trenutke časa,
naj čarobnost zimske narave zasenči črne misli,
naj toplino in iskrenost besed srečujete vse leto,
naj sreča šepeta nežne besede prijateljstva, veselja in radosti.*

*Ob bližajočih se božičnih praznikih vam želim
predvsem zdravja, zadovoljstva in miru,
ki naj napolni vaša srca in vas vodi
v prihajajočem letu 2006.*

Milan KERMAN, župan Občine Beltinci

PRIZNANJE OBČINE BELTINCI OB 9. OBČINSKEM PRAZNIKU 17. AVGUSTU 2005

Občinski svet Občine Beltinci je na svoji 23. redni seji sveta, ki je bila 04.08.2005, sprejel sklep, da se v letošnjem letu podeli občinsko priznanje HOKEJSKEMU KLUBU LIPOVCI.

Hokejski klub Lipovci je vsekakor eno od najuspešnejših športnih društev občine in je v svoji 40-letni zgodovini nanizal številne uspehe. Vseskozi je krojil vrh hokeja na travi. Takšen naziv si je prislužil z neumornim in zanesenjaškim športnim delom na igralnih površinah v SV Sloveniji in tudi v tujini. Na mednarodni sceni predstavlja občino, domačo KS in tudi državo Slovenijo. Osvojil je številne naslove državnih, pokalnih in dvoranskih prvakov. Uspehe članske ekipe so vedno dopolnjevale tudi mlajše selekcije. V bivši državi Jugoslaviji so vseskozi nastopali v najvišjih ligah in zasedli dobre uvrstitve. Osvojili so številne turnirje, mladinska ekipa je postala celo državni prvak. Po osamosvojitvi Slovenije pa je bilo teh uspehov še več. Največje tekmovalne

uspehe pa je klub dosegel v zadnjih dveh letih. Zasedli so 1. mesto na Evropskem pokalnem prvenstvu skupine C ter se uvrstili v skupino B, kjer so dostojno zastopali Slovenijo. To je prav gotovo eden največjih uspehov slovenskega hokeja na travi nasploh. Poleg tega so dvakrat zaporedoma osvo-

jili naslov prvaka v mednarodni Interligi. Hokejski klub Lipovci je bil proglašen tudi za najboljši športni kolektiv Pomurja. Ostalim društvom je lahko vzor organiziranosti, ki ga krasi športna prostovoljnost in kolegialnost.

Liljana ŽIŽEK

*Priznanje je bilo klubu podeljeno 16. avgusta 2005
ob 9. občinskem prazniku in sicer v dvorani beltinskega gradu,
kjer je bila slavnostna seja občinskega sveta.*

VSELITEV V NOVA NEPROFITNA STANOVANJA V BELTINCIH V ZAČETKU LETA 2006

V skladu z nacionalnim stanovanjskim programom je Stanovanjski sklad Republike Slovenije, Javni sklad v letu 2003 vsem županom občin v Sloveniji poslal pisma, s katerimi so bile občine seznajane z vlogo sklada pri gradnji oziroma nakupu neprofitnih najemnih stanovanj. Obenem so bile občine s tem dopisom pozvane za posredovanje predlogov za skupno zagotavljanje neprofitnih najemnih stanovanj v letu 2004.

Občina Beltinci je na podlagi sklepa občinskega sveta predlagala v soinvestitorstvo projekt izgradnje novega večstanovanjskega objekta »stara občina« v Beltincih. V mesecu avgustu 2004 sta župan Občine Beltinci Milan Kerman in direktor Stanovanjskega sklada Republike Slovenije Jože Novak podpisala pogodbo o soinvestiranju pri zagotavljanju neprofitnih najemnih stanovanj. V mesecu decembru 2004 je bila med Občino Beltinci in Stanovanjskim skladom Republike Slovenije, Javni sklad, sklenjena prodajna pogodba, s katero je bilo v skladu s ključem sofinanciranja razdeljenih skupaj 9 neprofitnih stanovanj v novem večstanovanjskem objektu v Beltincih, Panonska ul. št. 43 in sicer: 4 stanovanja občini in 5 stanovanj skladu.

Na javnem razpisu za oddajo del za gradnjo novega večstanovanjskega objekta je bilo kot najugodnejši ponudnik izbrano podjetje Gomboc Gradbeni inženiring iz Beltincev. Gradnja objekta se je začela meseca aprila 2005. Dela so bila končana v dogovorjenem

šestmesečnem roku po podpisu gradbene pogodbe. Opravljen je bil tudi že tehnični prevzem novozgrajenega objekta in dne 06.12.2005 je bilo zanj izdano uporabno dovoljenje.

V mesecu septembru 2005 sta Občina Beltinci in Stanovanjski sklad Republike Slovenije, Javni sklad v sredstvih javnega obveščanja objavila skupni javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem. Na ta razpis se je prijavilo 9 udeležencev. Komisija, ki jo je imenoval župan Občine Beltinci, je proučila utemeljenost vlog udeležencev in pripravila dve ločeni prednostni listi za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem. Na A listo brez obveznosti plačila varščine je bilo uvrščenih 7 udeležencev, na B listo z obveznostjo plačila varščine pa 2 udeleženca.

Po objavi prednostnih list bodo upravičenci pozvani h sklenitvi najemnih pogodb. Predvideno je, da bodo ključni od novih neprofitnih stanovanj oddani najemnikom še v tem letu in bo vselitev možna v mesecu januarju 2006.

Za marsikatero mlado družino, ki jim bosta občina in država zagotovila novo, primerno stanovanje in se ji bodo izboljšali pogoji bivanja, bo v teh prazničnih dneh in v pričakovanju novega leta še posebej veselo in nepozabno.

*Tajnik Občine Beltinci
Venčeslav Smodiš*

O TEKOČIH TRANSFERIH IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA

Namen tega članka je predstaviti sklop aktivnosti, ki se financira iz občinskega proračuna in ni neposredno viden, kot npr. stanovanjski blok na Panonski ulici ali obnovljena Ravenska ulica. Je sklop, o katerem navadno pravimo, da je bolj ali manj »zabetoniran«, vendar ni za utrip lokalne skupnosti nič manj pomemben kot investicijski del proračuna. Ko so na dnevnem redu občinskega sveta številke, so zagotovo omenjeni tudi transferi. Kaj sploh so transferi?

Po Pravilniku o enotnem končnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava se v okviru tekočih transferov izkazujejo vsa nepo-

vratna plačila, za katera plačnik od prejemnika sredstev v povračilo ne pridobi nikakršnega materiala ali drugega blaga, oziroma prejemnik teh sredstev za plačnika ne opravi nikakršne storitve. Uporaba sredstev mora biti prejemniku tekoče ali splošne narave in ne investicijskega značaja.

Ker tekoči transferi v proračunu Občine Beltinci za leto 2005 predstavljajo 36,15 % (434,52 milijonov) vseh odhodkov, si jih pogledimo podrobneje.

Ekonomska klasifikacija javnofinančnih prihodkov in odhodkov deli tekoče transfere na subvencije (22 milijonov), transfere po-

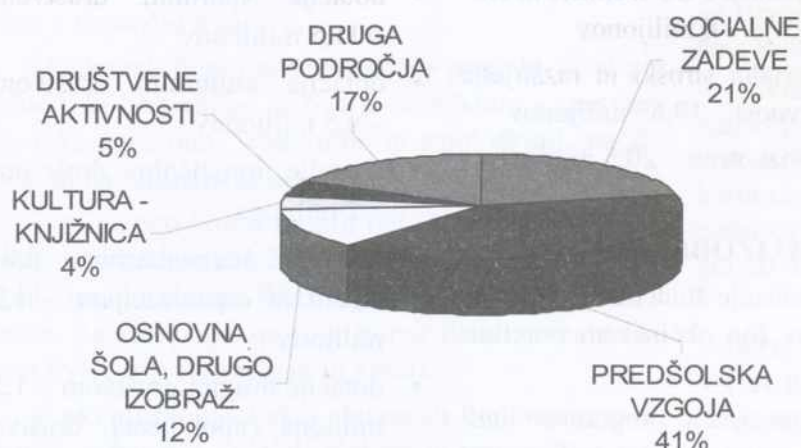
sameznikom in gospodinjstvom (229,12 milijonov), transfere neprofitnim organizacijam in ustanovam (34,26 milijonov) ter na druge tekoče domače transfere javnim zavodom, agencijam, skladom in neposrednim proračunskim uporabnikom - krajevnim skupnostim (149,14 milijonov).

Proračunske postavke tekočih transferov se v glavnem nanašajo na področja družbenih dejavnosti – socialne zadeve, predšolska vzgoja in osnovnošolsko izobraževanje, kultura, šport in rekreacija ter zdravstvo.

V druga področja pa spadajo:

- transferi v turizmu (v letu 2005

TEKOČI TRANSFERI PO NAČRTU OBČINE BELTINCI ZA LETO 2005

sredstva PHARE in sredstva za delovanje Zavoda za turizem in kulturo Beltinci – 10 milijonov),

- sredstva za delovanje Gasilske zveze Beltinci in gasilskih društev (8,6 milijonov)
- financiranje političnih strank (politični sistem – 4,96 milijonov),
- kmetijske subvencije, ki sodijo v skupino državnih pomoči (22 milijonov po načrtu),
- tekoči transferi, namenjeni delovanju krajevnih skupnosti (24,8 milijonov),
- sredstva za pospeševanje podjetništva (Sinergija, RRA Mura – 2,9 milijona),
- prenakazilo kupnin od stanovanj po starem stanovanjskem zakonu stanovanjskemu in odškodninskemu skladu (0,75 milijona)

Po področjih družbenih dejavnosti je razdelitev naslednja:

SOCIALNE ZADEVE

Izhodišče pri določanju ciljev socialnega varstva je zagotavljanje kvalitete življenja posameznikov, družin in skupin prebivalstva, zlasti na področjih življenjskega standarda in osebnostnega razvoja ter

preprečevanje revščine in socialne izključenosti. Pravice do storitev in dajatev socialnega varstva se uveljavljajo po načelih enake dostopnosti in proste izbire oblik za vse upravičence pod pogoji, ki jih določa zakon in po načelih socialne pravičnosti. Pomoč na domu se sofinancira v okviru dejavnosti Centra za socialno delo.

Med večje postavke na področju tekočih transferov spadajo načrtovana sredstva za plačila storitev v zavodih za odrasle, kadar je upravičenec oziroma drug zavezanec delno ali v celoti oproščen plačila oskrbe v domovih za starejše. Vplačila se evidentirajo kot terjatve do posameznika.

21. točka 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju nalaga lokalni skupnosti plačilo pavšalnega prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje za osebe, ki niso zavarovane na kakšni drugi podlagi.

Pravico do izbire družinskega pomočnika ima polnoletna oseba s težko motnjo v duševnem razvoju ali polnoletna težko gibalno ovirana oseba, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseosnovnih življenjskih potreb.

S programi javnih del se skuša obdržati raven zaposljivosti težje zaposljivih oseb. Občina je naro-

čnik programov in plačnik razlike, ki je ne pokriva zavod za zaposlovanje v osnovni šoli, vrtcu, CSD, Komuni Beltinci in ZTK Beltinci.

V tem segmentu Občina Beltinci organizira letovanje otrok in po internem pravilniku denarno pomoča novorojencem.

Postavke v proračunu za leto 2005:

- sredstva za delovanje Centra za socialno delo, pogrebne – 7,12 milijonov
- enkratne denarne pomoči/teden starejših – 2,4 milijona
- domska oskrba – 35 milijonov
- zdravstveno zavarovanje določenih kategorij občanov – 22,5 milijonov
- družinski pomočnik – 7,5 milijonov
- javna dela – 12,5 milijonov
- letovanje otrok, denarna pomoč novorojencem – 4,8 milijona

PREDŠOLSKA VZGOJA

Predšolsko vzgojo, ki jo izvajajo javni vrtci, ureja Zakon o vrtcih, pogoje za opravljanje ter način financiranja pa ureja Zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja. Občina na podlagi 28. člena Zakona o vrtcih v okviru proračuna zagotavlja sredstva za pokrivanje razlike med ceno programov v vrtcih in plačili staršev in tudi sredstva za pokrivanje stroškov dejavnosti in nalog, potrebnih za izvajanje programa predšolske vzgoje, ki niso všteti v ceno programa.

Postavke v proračunu Občine Beltinci za leto 2005:

- diferencirana cena – 140 milijonov
- materialni stroški – 36 milijonov.

OSNOVNOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE

Osnovnošolsko izobraževanje

ureja Zakon o osnovni šoli. Dejavnost vzgoje in izobraževanje je določil tudi Zakon o lokalni samoupravi kot eno temeljnih nalog lokalne skupnosti. Iz sredstev lokalne skupnosti se v skladu z normativi in standardi zagotavljajo sredstva za plačilo stroškov za uporabo prostora in opreme, sredstva za prevoze učencev in financiranje nadstandardnih dodatnih programov (fakultativni pouk drugega tujega jezika, računalništvo...). Cilji sistema vzgoje in izobraževanja so na lokalni ravni enaki ciljem na nivoju države: zagotavljanje splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu, razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje oziroma optimalnega razvoja posameznika ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved ter telesno in duševno konstitucijo, zagotavljanje izbire možnosti na vseh ravneh vzgoje in izobraževanja, oblikovanje in spodbujanje zdravega načina življenja in odgovornega odnosa do naravnega okolja ter spodbujanje vseživljenjskega izobraževanja.

Regresiranje prevozov v šolo poteka na osnovi sklenjene pogodbe s prevoznim podjetjem. V okviru pogodbe se zagotavljajo brezplačni prevozi za vse tiste učence, ki so od šole oddaljeni več kot 4 km, vsem učencem v 1. razredu devetletke in vsem ostalim vozačem v

višini 50 % odstotkov.

Postavke v proračunu za leto 2005:

- nadstandard OŠ Beltinci in Doležljevo – 6 milijonov
- materialni stroški in razširjena dejavnost – 19,65 milijonov
- prevozi otrok – 20,5 milijonov

DRUGO IZOBRAŽEVANJE

- stimulacije študentom – 6 milijonov (po občinskem pravilniku)
- sofinanciranje programov ljudske univerze – 1,1 milijon (po pogodbi)

KULTURA

Lokalna skupnost v skladu z določili Zakona o knjižničarstvu zagotavlja knjižnično dejavnost za svoje občane tako, da ustanovi splošno knjižnico kot samostojni javni zavod. Občina Beltinci je soustanovitelj PIŠK Murska Sobota. Za delovanje knjižnice v letu 2005 prispevamo 18,7 milijonov.

DRUŠTVENE AKTIVNOSTI

Društvene aktivnosti so v bistvu del splošne kulture družbe, sooblikujejo posameznika, pripomorejo k ravnovesju med delom in sprotnostjo, krepijo telesno in mentalno zdravje, spodbujajo ustvarjalnost,

skratka, bogatijo kakovost življenja.

Postavke v proračunu 2005, ki se nanašajo na ta segment, so:

- dotacije športnim društvom – 11,5 milijonov
- dotacije kulturnim društvom – 4,5 milijonov
- dotacije turističnim društvom – 2 milijona
- dotacije humanitarnim društvom in organizacijam – 1,2 milijona
- dotacije drugim društvom – 1,5 milijona (upokojeanci, društvo prijateljev mladine...)

Sredstva se delijo na podlagi sprejetih občinskih pravilnikov in razpisov.

Predstavljeno področje je tako široko, da bi o vsakem segmentu lahko napisali samostojen članek. Lahko bi ga predstavili na primer s številom posrednih in neposrednih prejemnikov transferov, vendar so takšne analize bolj pomembne za občinske organe, da se lažje objektivno odločajo o razporeditvi sredstev in doseganju cilja – z razpoložljivo količino denarja doseči čim boljše rezultate in s tem zadovoljstvo uporabnikov.

Štefan ČINČ

NOVICE IZ ZTK BELTINCI

OBČINA BELTINCI PONOVRNO USPEŠNA S PROJEKTOM »DOL PO MURI«

ZTK Beltinci je skupaj z Občino Beltinci pripravil projekt »Dol po Muri«, ki je bil izbran v sofinanciranje Evropske skupnosti v okviru Programa Phare, čezmejno sodelovanje Slovenija - Madžarska 2003.

Projekt se bo izvajal v času od septembra 2005 do avgusta 2006.

Projekt je komplementaren, saj ga bosta izvajala tudi madžarska partnerja: Občina Kerkaszentkirály in

Občina Szécsisiget na madžarski strani. Pri projektu kot partnerji Občine Beltinci sodelujejo še: Zavod za turizem in kulturo Beltinci, Kajak kanu in Rafting klub »Most« Petanjci in Kajak kanu klub »Mura« Krog. Pisno podporo k projektu so podale tudi obmurske občine od Tišine do Razkrižja.

Skupna vrednost projekta znaša 62.154 EUR, od tega obsegajo sredstva EU 55.938 EUR (90%) in sredstva Občine Beltinci 6.216 EUR (10%).

S projektom »Dol po Muri« želimo obogatiti turistično ponudbo pokrajine ob reki Muri, razvijati in

promovirati izletniški turizem ter tako vplivati na povečanje števila obiskovalcev.

Bolje želimo izkoristiti naravne danosti, ki jih ponuja reka Mura in razvijati trajnostno naravnani turizem v sozvočju z naravo.

Oblikovali bomo novi turistični produkt "Dol po Muri", ki bo ponujal doživetja reke Mure s spustom po reki, naravnimi, kulturnimi in etnološkimi značilnostmi ter kulinaričnimi užitki.

V ta namen bomo uredili del infrastrukture s turističnimi točkami za čolne (8 točk od občine Gornja Radgona do občine Razkrižje), in postavitev info table. Za izvajanje spustov bomo dodatno nabavili tudi dva čolna (gumenjak in kanu).

V okviru promocijskih aktivnosti bomo pripravili kratek videospot, izdelali plakate in prospekt. Z namenom kvalitetne predstavitve projekta bomo izdelali premično promocijsko stojnico, s katero bomo nastopali ob priložnostnih predstavitev, sejmi ipd.

Z organizacijo spusta po Muri bomo projekt zaključili.

Projektna pisarna bo delovala v okviru Zavoda za turizem in kulturo Beltinci, za izvajanje projekta pa bo skrbela projektna ekipa s sedmimi strokovnjaki.

IZŠEL NOVI DVD Slovenija

V mesecu novembru je bil zaključen projekt novega slovenskega turističnega predstavitvenega filma na DVD nosilcu. V filmu Peter Poles v vlogi turističnega vodiča gledalca popelje po Sloveniji po šestih izbranih poteh. Na DVD Slovenija je v filmu lepo predstavljena reka Mura z izletniško točko »Otok ljubezni«.

Več informacij o DVD Slovenija lahko dobite na ZTK Beltinci.

KONCERT DALMATINSKE KLAPE »KRISTOFOR« V BELTINCIH

ZTK Beltinci je v mesecu novembru organiziral koncert dalmatinske klope »Kristofor« iz otoka Raba na Hrvaškem. Koncert so omogočili sponzorji in Občina Beltinci.

Tokrat so ljubitelji glasbe, petja in dalmatinskih melodij napolnili glavno ladjo beltinske župnijske cerkve. Klapa »Kristofor« se nam je predstavila z izborom cerkvenih in posvetnih pesmi. Po koncertu se je večer dalmatinskih pesmi nadaljeval v restavraciji »V grajskem stoplu«.

PREDSTAVITEV OBČINE BELTINCI V LJUBLJANI, 29.10.2005

Ob 100 letnici delovanja Turistične zveze Slovenija je bila od 28. – 29. oktobra 2005 v Ljubljani v okviru Pomurske turistične zveze organizirana predstavitev Pomurja pred spomenikom Franceta Prešerna.

Zavod za turizem in kulturo Beltinci je promoviral občino Beltinci v soboto, 29.10.2005, od 09.00 ure dalje. Pri predstavitvi so sodelovali: TD Lipa, TD Bujraš, Ižakovci, TD Bratonci, TD Lipovci.

Zanimiva predstavitev občine Beltinci je navdušila številne udeležence (cca. 10.000 obiskovalcev dogajanja na Tromostovju), saj smo jim ponujali informacije in promocijske materiale, najbolj pa so bili navdušeni nad dobrotam: krapci, gibanice, domači kruh, bučno olje, izdelki domače obrti ...

PRIDOBITEV LICENCE GOSPODARSKE ZBORNICE SLOVENIJE

ZTK Beltinci je v mesecu oktobru pridobil licenco Gospodarske zbornice Slovenije za izvajanje dejavnosti organizacije in prodaje turističnih aranžmajev.

Elica HORVAT

POROČILO O DELU MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA ZA OBDOBJE APRIL - NOVEMBER 2005

1. UVOD

Medobčinski inšpektorat teritorialno pokriva območje občin Beltinci, Črenšovci, Turnišče, Odranci in Velika Polana. Inšpektorat opravlja nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti.

Postopek inšpekcijskega nadzora, položaj, pravice, dolžnosti in pooblastila inšpektorjev je urejen z Zakonom o inšpekcijskem nadzoru.

Z novelo Zakona o prekrških so kot organi za odločanje o prekrških postali poleg državnih organov in nosilcev javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in

uredb, tudi organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblaščen za odločanje o prekršku.

To v jeziku prakse pomeni, da v hitrem postopku vodi in odloča o prekršku tudi uradna oseba Medobčinskega inšpektorata (izdaja plačilnih nalogov in pisnih odločb).

2. ŠTEVILO OBRAVNAVANIH ZADEV V OBDOBJU APRIL - NOVEMBER 2005

Tabela prikazuje, da je bilo največ zadev obravnavanih v Občini Beltinci. Takšen obseg obravnavanih zadev v Občini Beltinci ni rezultat povečanega števila prijav ali intenzivnejšega angažiranja inšpektorata, ampak izhaja iz sporazuma, ki so ga sklenile občine ustanoviteljice. Sporazum določa, da se inšpekcijsko nadzorstvo v posamezni občini opravlja glede na razmerje med številom prebivalcev posamezne občine do števila vseh prebivalcev občin ustanoviteljic.

3. PRIKAZ OBRAVNAVANIH ZADEV PO PODROČJIH DELA

Lokalne ceste in javne poti:

Nadzor nad občinskimi cestami se vrši na podlagi Odloka o občinskih cestah na območju posamezne občine, v katere pristojnost zadeva spada. Predvsem v jesenskem obdobju je bilo opravljenih večje število nadzorov nad onesnaženjem cest, poti in kolesarskih stez. V obravnavanem obdobju je bilo podanih tudi več pobud za spremembo prometne signalizacije.

Tabela 1: Prikaz vseh obravnavanih zadev po posameznih občinah v časovnem obdobju APRIL - NOVEMBER 2005

OBČINA	APRIL - NOV. 2005	REŠENO	PRENEŠENE ZADEVE
BELTINCI	94+63*	88+15*	6+48*
ČRENŠOVCI	51	46	5
TURNIŠČE	48	46	3
ODRANCI	34	33	1
VEL. POLANA	16	15	1
SKUPAJ	307	243	64

* število odločb o obvezni vključitvi v organiziran sistem ravnanja s komunalnimi odpadki, katere so bile poslane na naslove občanov 30.11.2005

Tabela 2: Prikaz zadev po posameznih občinah in področjih

OBČINA	JRM, VIDEZ	ZAPUŠČ VOZILA	ODPADKI	CESTE	VODE	OSTALO	SKUPAJ
BELTINCI	24	5	91	19	2	16	157
ČRENŠOVCI	8	0	4	29	7	3	51
TURNIŠČE	11	1	7	8	11	11	49
ODRANCI	6	0	16	10	1	1	34
VEL. POLANA	1	0	1	5	8	1	16
SKUPAJ	50	6	119	71	29	32	307

Komunalni odpadki:

Na področju komunalnih odpadkov se vrši nadzor na podlagi Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki na področju posamezne Občine. Dejstvo je, da je odpadkov vedno več in predstavljajo resen okoljevarstveni, gospodarski in finančni problem. Z nepravilnim odlaganjem odpadkov (divja odlagališča, kurjenje odpadkov) vse bolj onesnažujemo zrak, vodo in zemljo. Vsak prebivalec letno ustvari približno 400 kg odpadkov. Če odpadke negospodarno odlagamo in z njimi nepravilno ravnamo, spreminjamo naš živ-

ljenjski prostor v eno samo veliko odlagališče odpadkov. Nadzor se je izvajal z ugotavljanjem vključenosti gospodinjstev v organiziran sistem ravnanja s komunalnimi odpadki in se bo v letu 2006 nadaljeval.

Na področju izvajanja nadzora nad divjim odlaganjem komunalnih odpadkov je inšpektorat deloval v smeri odkrivanja divjih odlagališč. Odkritih in saniranih je bilo 28 manjših in eno večje odlagališče kosovnih, nevarnih in gradbenih odpadkov.

Tudi v bodoče bo temu segmentu dan poseben poudarek.

Primeri onesnaženosti cest.

Divja odlagališča odpadkov

Javne in druge površine:

Javne površine urejajo Odloki o javnem redu in miru ter Odloki o urejanju javnih in drugih površin. Inšpektorat je nadziral urejenost in vzdrževanost javnih in drugih zelenih površin, žive meje in ostalo rastlinje ob občinskih cestah ipd.

Ugotovitve kažejo, da je še vedno veliko neurejenih površin, tako ob stanovanjskih zgradbah, kot na nezazidanih površinah. Nevarnost predstavljajo tudi krošnje dreves, ki segajo nad premetne površine, še posebej v zimskem času, ko se pod težo snega lomijo veje. V jesenskem času je bilo izrečenih več opozoril zaradi takšnih kršitev, po-

seben poudarek tej nevarnosti pa bo dan v zimskem času.

Zapuščena vozila:

Na področju zapuščenih vozil je bilo izdanih 6 odredb za njihovo odstranitev. Vsi lastniki so po izdani odredbi vozila odstranili. Na

tem področju dobro sodelujemo s policisti iz Policijske postaje Murska Sobota in Lendava.

Bralce obveščamo, da je od 1.12.2005 ponovno možen brezplačen odvoz izrabljenega motornega vozila.

Odpadne komunalne in padavinske vode:

Na podlagi Odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju posamezne občine je bilo opravljeno kar nekaj inšpekcijskih pregledov in na podlagi teh tudi izvršene sanacije ugotovljenih nepravilnosti. Največ kršitev se je nanašalo na iztekanje odpadne vode iz gnojišč v obcestni jarek.

4. PREVENTIVNA DEJAVNOST:

Medobčinski inšpektorat je s ciljem preventivnega ukrepanja odgovarjal na ustna in pisna vprašanja posameznikov ter obveščal javnost o kršitvah občinskih predpisov preko medijev in na druge načine.

5. IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE:

Z novelo Zakona o prekrških so tudi občinski inšpektorji postali prekrškovni organi, ki odločajo v hitrem postopku. Ker pa je poleg predpisane stopnje izobrazbe pogoj za odločanje v postopku tudi poseben preizkus znanja, ki zajema izvrševanje pooblastil in poznavanje predpisov, je pooblaščen uradna oseba uspešno opravila ta izpit.

6. SODELOVANJE Z DRUGIMI ORGANI IN ORGANIZACIJAMI:

Pri opravljanju nalog Medobčinski inšpektorat zelo dobro sodeluje z delavci občinskih uprav ter z:

- Inšpektoratom za okolje in prostor Murska Sobota
- Kmetijskim inšpektoratom Lendava in Murska Sobota
- Policijsko postajo Murska Sobota in Lendava
- Komunalo Lendava in Saubermacher - Komunala M. sobota
- Zavodom za gozdove Slovenija- K.E. Lendava

7. ZAKLJUČEK

Analiza obravnavanih zadev kaže na to, da je bila ustanovitev Medobčinskega inšpektorata smiselna in nujna. Večina obravnavanih zadev je bila realizirana na podlagi izrečenih ustnih in pisnih opozoril inšpektorata. Zaznati je vedno večji priliv zadev s strani občanov, kar kaže na to, da nam ni vseeno, v kakšnem okolju živimo in kako ga varujemo.

Pogosto prijavitelji zahtevajo obravnavanje kršitev, ki ne sodijo v pristojnost Medobčinskega inšpektorata. Vse takšne prijave smo odstopili pristojnim službam.

Prizadevanje za čisto okolje je zagotovo proces, ki ga ne moremo doseči na kratek rok. Samo inšpektorat, ki je najbolj poklican in strokovno podkovan, ne more sam uresničiti tega cilja, zato pozivamo vse občanke in občane, da skrbijo za čisto in urejeno okolje!

Inšpektorica

Maroša Alenka, uni.dipl.inž.

1. Izgradnja sekundarnega vodovoda v zaselek ob železniški postaji v k.o. Lipovci. Pogodbena vrednost del je 14,8 mio SIT. Izvajalec del je MURA - Vodnogospodarsko podjetje d.d., Lipovci 256b, 9231 Beltinci.

2. Izgradnja tlačnega kanalizacijskega voda Nemščak-Dokležovje (uporabljena so finančna sredstva, zbrana iz naslova takse za obremenjevanje voda za leto 2005). Investicijska vrednost je 40,2 mio SIT. Izvajalec del je MURA - Vodnogospodarsko podjetje d.d., Lipovci 256 b; 9231 Beltinci;

3. Izgradnja prizidka k gasilskemu domu v Beltincih. Izvajajo se dela do III. gradbene faze v višini 18,7 mio SIT. Izvajalec del je ZTZ Zidarstvo, tesarstvo, fasaderstvo Zadravec Alojz s.p., Partizanska 16, 9231 Beltinci.

Pripravil

Janez SENICA

4. Izgradnja dovozne poti za prevoz otrok do osnovne šole v Beltincih. Izveden bo krožni promet samo za avtobuse na občinski cesti za OŠ v Beltincih, za ostale udeležence v prometu pa bo promet dvosmeren. Izvajalec del je Cestno podjetje Murska Sobota d.d., Lipovci 256b, 9231 Beltinci. Pogodbena vrednost del je 18,7 mio SIT.

SVETOVALNO SREDIŠČE MURSKA SOBOTA NA OBISKU V OBČINI BELTINCI

Minevata dve leti, odkar se zgoraj navedeni naslov enkrat mesečno pojavlja na video straneh CATV Beltinci in občasno na plakatnih mestih po krajevnih skupnostih občine Beltinci. Vsako prvo sredo v mesecu predstavnik Svetovalnega središča Murska Sobota od 14.00 do 16.00 ure gostuje na sedežu občine z namenom, da:

- odraslim nudi brezplačno in zaupno informiranje in sveto-

vanje, povezano z učenjem in izobraževanjem,

- pomaga pri njihovih odločitvah in izbiri najkrajših in najcenejših poti do cilja,
- predstavi vse možne podpore in pomoči, ki so na razpolago
- in jim med potekom izobraževanja in učenja pomaga pri morebitnih ovirah.

Gostovanje Svetovalnega središča v občini Beltinci financira

Ministrstvo za šolstvo in šport in Evropski socialni sklad, občina pa brezplačno nudi prostor in omogoča oglaševanje na video straneh in oglasnih deskah.

In kakšni so učinki našeg dela?

V šolskem letu 2004/2005 se v času gostovanja na sedežu občine povprečno oglasili dve stranke. Skupno pa smo v Svetovalnem središču Murska Sobota v šolskem

letu 2004/05 zabeležili več kot 100 strank iz občine Beltinci, kar predstavlja nekaj več kot 11 procentov vseh strank v našem središču. S tem smo lahko zadovoljni, saj vsi prebivalci občine Beltinci predstavljajo nekaj manj kot 7 procentni delež vseh prebivalcev regije.

Res je, da moderno življenje zahteva vedno več znanja in učen-

ja, res pa je tudi, da odrasli veliko več vemo, znamo in zmoremo, kot si mislimo in da so marsikdaj poti do učnega ali izobraževalnega cilja lažje, enostavnejše in hitrejšje, kot bi pričakovali. In če vas zanima, kakšne bi bile vaše poti do novih znanj in izobraževalnih ciljev, vas vabimo, da se oglasite v Svetovalnem središču.

Vsem bralcem pa v imenu našega središča želimo vesele božične praznike in srečno novo leto.

*Lujz Sraka,
svetovalec v Svetovalnem
središču Murska Sobota*

Slomškova 33
9000 Murska Sobota

»Program delno financira Evropska unija«

NA OBISKU V OBČINI BELTINCI

vsako 1. sredo v mesecu od 14.00 do 16.00 ure
v prostorih Občine Beltinci

V osebnih in zaupnih pogovorih nudimo brezplačne informacije in svetovanje o možnostih izobraževanja odraslih. Informiranje in svetovanje izvajamo osebno na sedežu Svetovalnega središča Murska Sobota na Slomškovi ulici 33 v Murski Soboti, po telefonu 02 536-15-76, ali po elektronski pošti svetovalno.sredisce@lu-murskasobota.si.

NETKO 2005

V informacijskem koticu Pomurskega obrtnika smo v avgustovski številki ugotavljali, da Prekmurje žal sodi tudi med »informacijsko ogroženo« regijo. Odgovornost za to lahko nosimo v glavnem sami, saj so za razliko od nekaterih drugih področij možnosti na področju informacijske tehnologije v Prekmurju enake kot kjerkoli drugje v Sloveniji. Za razliko od avtocestne povezave namreč »informacijsko avtocesto« že dolgo imamo, kako jo izkoriščamo, pa je seveda drugo vprašanje.

Precej odmeven razpis NETKO 2005, ki ga je objavilo Ministrstvo za javno upravo in Gospodarska zbornica Slovenije ob podpori časopisa Dnevnik, je v Prekmurju minil dokaj neopazno, rezultati izbora najboljših spletnih strani v letošnjem letu pa kljub temu prinašajo svetlo točko tudi v virtualno Prekmurje.

Računalniško in informacijsko podjetje Inter-m Melinci je prejelo srebrno priznanje NETKO 2005 za izdelavo zanimive, inovativne in kreativne spletne strani www.korenof-lujzek.com. Spletna stran po mnenju žirije izkazuje korektno uresničevanje ambiciozno zastavljenih ciljev. Odlikujejo jo presežki v enem ali več merilih, ki se sestavljajo v izvrstno celoto. Strokovna žirija ni imela lahkega dela, saj je nagrajence izbrala med 89 prijavljenimi spletnimi stranmi v 14 kategorijah. Inter-m Melinci se je tako pridružil družbi najboljših v slovenskem virtualnem prostoru.

*Minister za javno upravo g. Grega Virant
čestita dobitnikom priznanj.*

Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj je bila 20. oktobra v prostorih GZS Slovenije. Na izredno zanimivi in atraktivni prireditvi z bogatim plesnim programom, ognjemtom ter virtualnem vodenjem in temu primernimi efekti sta prejemnikom nagrad čestitala minister za javno upravo g. Grega Virant in predsednik GZS g. Jožko Čuk. Svečanemu delu podelitve priznanj je seveda sledilo neformalno druženje ter izmenjava mnenj in izkušenj. Razšli smo se s sklepom, da se naslednje leto še bolj potrudimo in poskusimo poseči po zlatega priznanju.

Marjan Peterka

PREGLED OPRAVLJENIH DEL V KS BELTINCI PO REFERENDUMSKEM PROGRAMU, V OBDOBJU 1. 12. 2000 DO 30. 11. 2005

1. Sofinanciranje občine pri izgradnji kopalnega bazena pri vrtini tople vode:

V Občini Beltinci se, kljub predvolilnim obljubam, k temu projektu ni pristopilo.

- Zaradi tega se je po sklepu članov sveta KS Beltinci skupaj z Občino Beltinci pričela obnova kulturne dvorane, ki bi naj po mnenju župana bila dokončana v letu 2006.

2. Izgradnja ulične razsvetljave v ulicah, kjer bo Elektro zaradi polaganja električnih kablov v zemljo odstranil svoje drogove, na katerih so ulične svetilke:

- Zgradili smo novo ulično razsvetljavo v Cankarjevi ulici,
- zgradili smo novo ulično razsvetljavo v Cankarjevi A ulici,
- zgradili smo ulično razsvetljavo od Gregorčičeve ulice do Jugovega 12,
- dogradili ulično razsvetljavo na delu Gregorčičeve pri Erjavčevih do Viragovih
- dogradili del napeljave in električni drog v Cvetnem naselju in v celotnem naselju položili električni kabel v zemljo,
- zamenjali smo vse svetilke okoli trikotnika pri cerkvi in do bloka Ravenske 6,
- zgrajena je ulična razsvetljava s tremi električnimi drogovi na parkirišču pri pokopališču.

3. Polaganje napeljave kableske televizije v zemljo:

- Izvedena je na celotni trasi, kjer se je izvajala plinifikacija,
- ostalo se izvaja sproti, ko se prijavijo novi naročniki.

4. Asfaltiranje ulic (del Kmečke, del Ravenske, dovoz k blokom Ravenska cesta 3, Ravenska cesta 5 in Ravenska cesta 6, del Jugovega, potjo med Panonsko ulico in ulico Pot ob Črncu):

- Asfaltirana sta dela Kmečke ulice (odsek do Mertuk, št. 22 in odsek do Horvat, št. 52),
- del Ravenske ceste do Avgusta Farkaša, št. 28 B, do Tušaka, št. 39A in do Klara, št. 70,
- dovozi do blokov Ravenska 3, Ravenska 5 in Ravenska 6,

- asfaltiran je del Jugovega od Gregorčičeve do Jugovega št. 12

- in od Jugovega do Gubčeve ulice mimo Smeja.

5. Asfaltiranje prevlek v Krožni ulici, delu Gregorčičeve ulice, delu Kmečke ulice, v Finžgarjevi ulici, Gubčevi ulici, delu Mladinske ulice, delu Cankarjeve ulice, Kocljevo naselje in Na kamni:

- asfaltiran je bil del Gregorčičeve ulice do Viraga,
- asfaltiran je bil del Cankarjeve ulice pri mostu in sanirani so bili prekopi,
- asfaltirana je Kmečka ulica v celoti,
- asfaltirana je Gubčeva ulica v celoti,
- asfaltirana je Finžgarjeva ulica v celoti,
- zgrajen in asfaltiran je bil del Mladinske ulice do Horvata, št. 26C,
- * dodatno je bila asfaltirana Mladinska ulica v celoti od Panonske ulice do Ulice Štefana Kovača,
- * dodatno je bila asfaltirana cesta Pot ob Čmecu obojestransko,
- * dodatno je bila asfaltirane cesta v Cvetnem naselju,
- * dodatno je bila asfaltirana cesta v Cankarjevi A ulici,
- na vseh cestah je po potrebi dograjeno odvodnjevanje za meteorne vode.

6. Dokončati načeta dela na Ribiški in delu Ravenske ceste:

- Na Ribiški so dela bila dokončana (asfaltiranje ceste, ki je bila delno razširjena za en meter),
- zgrajen je pločnik od Ravenske ceste do Poljske poti po desni strani, ki ga je potrebno še asfaltirati.

7. Izgradnja pločnikov na Ravenski in Dobelski cesti:

- Pločniki so del cestišča in zato pločnika ob Ravenski cesti in Dobelski poti, ki sta tudi kot varna pot šolarjem, tudi tistim, ki pridejo iz smeri Ižakovci in Melinci, gradi občina iz svojega proračuna.

8. Sodelležba pri obnovi gradu :

- Pri obnovi gradu je KS sodelovala z deli preko jav-

nih del in s tem v oceni dela prispevala več kot milijon in pol SIT sredstev

9. Dotacije društvom in športnim klubom:

- V KS Beltinci deluje 15 društev, ki so redno vsako leto dobivala dotacije za svoje delovanje (PGD, KUD, KO RK, Karitas, TD, Društvo Slavček, Zveza borcev, Društvo malih živali, Vinogradniško društvo, DPM, Društvo upokojencev, Čebelarско društvo, Društvo DIMEK, Govedarsko društvo in Ljudske pevke).
- Aktivnih je 5 športnih društev, ki so tudi dobivala pripadajoče dotacije (NK Beltinci – več selekcij, Klub malega nogometa, Odbojcarski klub, Kolesarski klub in Košarkarski klub).

10. Sofinanciranje pri izgradnji igrišč in vzdrževanju športnih objektov:

- KS je financirala asfaltiranje rokometnega igrišča,
- nabavili smo nove gole za nogomet mladinski selekciji,
- zamenjali smo skoraj že neuporabne deske s koši za košarko,
- kupili smo gole in mreže za mali nogomet,
- financirali smo dodatne zaščitne ograje za hokej na asfaltu,
- obnovili smo nadstrešnice za rezervne igralce na rokometnem igrišču,
- sofinancirali nakup mrež za odbojko,
- obnovili smo nadstrešnico pri izhodu igralcev iz slačilnic na nogometno igrišče,
- redno smo vzdrževali čistočo na tribunah in v okolici stadiona, ob rokometnem in odbojcarskem igrišču.

11. Vzdrževanje vseh javnih površin, parkirnih prostorov, pokopališča, okolice javnih zgradb, avtobusnih postajališč, brežine Črnca v naselju, izvajanje zimske službe in redno vzdrževanje celotne infrastrukture v kraju (vodovodno omrežje, poljske poti, ulična razsvetljava, pešpot ob Črncu, okolica vodovodnega črpališča in stolpa ...):

- Izvajalo se je redno vzdrževanje vseh zelenih površin v kraju (grajski park, park pri zdravstvenem domu, obračališče v Vrtni ulici, zeleni del za Cvetnim naseljem, zelenica pri granarju, košnja travnika pri vrtcu in zelenic v športnem parku,
- vzdrževano je bilo pokopališče in mrliška vežica (v mrliški vežici so bile prebeljene stene in stropi, zamenjane so zavese, pobarvan je bil ladijski pod

pri strehi), delno je bila obnovljena in prebarvana zidana ograja pri pokopališču, redno so je vršila košnja trave na pokopališču in v okolici mrliške vežice, rezanje cipres, odstranjena je stara in zgrajena nova ograja na severnem delu ob Zadravčevih, odstranjene in zasajene so nove ciprese ob tlakovani potki,

- na križišču med Gregorčičevo ulico in Jugovim so postavljeni robniki, kakor tudi v križišču Ravenske ceste in Kmečke ulice,
- vzdrževana je bila vaška vaga (popravilo okna, beljenje fasade in popravilo tehtnice),
- na parceli ob mrliški vežici je zgrajen nov parkirni prostor za pokopališče za več kot 50 avtomobilov, zgrajen je tlakovan vhod iz novega parkirišča do mrliške vežice,
- vzdrževana je bila okolica občine, cerkve, gradu, stare šole,
- vzdrževana so bila avtobusna postajališča (zaradi vandalizma je bilo potrebno večkratno popravilo in barvanje zaščitnih sten in klopi),
- vršila se je redna košnja in vzdrževanje brežine Črnca v naselju in barvanje mostov,
- vzdrževana je bila okolica črpališča in vodnega stolpa,
- v celem obdobju je bilo v kraju redno vzdrževanje celotne infrastrukture.

13. Vzdrževanje požarne in prometne varnosti:

- Redno so bili vzdrževani hidranti v kraju do leta 2004, ko je to nalogo prevzela Komuna d.o.o.,
- za varno pot pešcev je bila zgrajena nova potka ob Črncu med Ravensko cesto in Mladinsko ulico ter obnovljena potka med Mladinsko in Gregorčičevi ulico vse do ledenice,
- poskrbljeno je bilo za dodatno varnost otrok v šolo z risanjem srčkov na pločnikih, z varnostnimi količki in verigo smo razložili pešpot med mostom in Panonsko ulico v Gregorčičevi ulici, ki pa je žal velikokrat poškodovana,
- v zimskem času so se redno vzdrževali pločniki (na mestih, kjer so pločniki ozki, se je celo odvažal sneg), dostopi do avtobusnih postajališč, prehodi za pešce, prehodi ob mostovih in potka ob Črncu v celi dolžini.

14. Sodelovanje pri plinifikaciji:

- KS je pri tem projektu sodelovala samo pri polaganju kabske napeljave v zemljo, ker je vse ostalo potekalo po medsebojnih pogodbenih razmerjih med izvajalcem in naročnikom.

15. Dejavnosti, ki se pojavijo sproti in so nujne za nemoteno življenje v kraju:

- Za potrebe parcel za namen novogradenj smo v Cankarjevi A ulici zgradili kanalizacijsko omrežje s priklopi na posamezne parcele sedanjih lastnikov parcel, ki bodo morali ob plačilu komunalnega prispevka, ki je predpogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja, poravnati sorazmerni delež za prikllop na krajevno kanalizacijsko omrežje,
- izvedli smo parcelacijo na parceli 1930/7, kjer smo tako dobili 22 novih gradbenih parcel,
- za odprodajo imamo pripravljenih 21 parcel v različnih velikostih od 7 do 11 arov,
- parcela s številka 1913 in 1930/2 je bila proti doplačilu zamenjana za parcelo na delu parcele št. 86/6, ker bi sicer KS ostala brez zemljišča ob kulturnem domu,
- parcele, ki so namenjene prodaji, niso komunalno opremljene, zato je nujna izvedba komunalne opreme in sicer delne izgradnje ceste, vodovodnega omrežja, izgradnje delnega kanalizacijskega omrežja, delne izgradnje ulične razsvetljave in elektrike,
- za potrebe novega zazidalnega območja ob Kmečki ulici je bilo potrebno zgraditi vodovodno omrežje in dodatni kanalizacijski vod za priključek n.h. Krajcar,
- Za ogradi ali ob Žitni ulici je bilo za potrebe novogradenj potrebno zgraditi vodovodno omrežje, električno omrežje in kanalizacijsko omrežje,
- sodelovali smo pri organizaciji priprav na razne kulturne in športne prireditve, organizirali smo srečanja starejših krajanov, obiskovali naše oskrbovance v domu starejših in sodelovali pri sladkem delu obdaritve otrok ob božično-novoletnih praznikih, sodelovali smo pri potrebah občine, osnovne šole in vrtca.

Sredstva iz samoprispevkov krajanov so bila porabljena smotrno, kar je razvidno iz tega, da je bilo v tem obdobju veliko zgrajenega, obnovljenega, vzdrževanega in tudi že pripravljenega za nadaljevanje potrebnih izvedbenih del v kraju. Upoštevati pa moramo tudi zmanjšano število zavezancev za plačevanje samoprispevka zaradi izgube delovnih mest in vsakoletnih podražitev izvajalskih uslug in materialov.

Krajevni samoprispevek je bil v KS Beltinci razpisán za obdobje od 1. decembra 2000 do 30. novembra 2005. V tem obdobju je bilo iz naslova samoprispevka, ki smo ga krajaní naše KS plačali na krajevni žiro račun, zbranih 118.946.459,10 SIT in sicer:

- v mesecu decembru 2000 – 2.744.811,63 SIT,
- v letu 2001 – 21.747.292,77 SIT,
- v letu 2002 – 23.646.564,64 SIT,
- v letu 2003 – 24.797.213,69 SIT,
- v letu 2004 – 24.797.213,69 SIT in
- v letu 2005 do vključno meseca novembra 21.054.881,73 SIT.

Težko je narediti toliko, da bi bili vsi krajaní zadovoljni, četudi si člani Sveta KS Beltinci ravno za tak uspeh najbolj prizadevamo. Kot potrditev temu nam je tudi priznanje Pomurske turistične zveze za 1. mesto v kategoriji manjša mesta.

Ob izteku leta obljublamo, da bomo z delom nadaljevali, saj je ostalo še nekaj nedokončanih del (Kocljevo naselje, Cankarjeva ulica, Krožna ulica, Vrtna in del Mladinske ulice ter asfaltiranje pločnika v Ribiški ulici) in se do konca svojega mandata trudili s svojim delom za pozitivni razvoj kraja v zadovoljstvo vseh Beltinčanov.

Vsem skupaj se za zaupanje lepo zahvaljujemo in obenem želimo vesele božične praznike in veliko osebnih uspehov v novem letu 2006.

Člani Sveta KS Beltinci

3. PRAZNIK BUČ - POZDRAV JESENI 2005 V LIPOVCIH

Prihod jesenskega letnega časa med nas ne samo čutimo, ampak tudi vidimo. Poleg tega, da sončni žarki toplotno oslabijo, nas narava bogato obdari s plodovi. Čudoviti in največji plod narave je buča, ki smo jo izbrali kot simbol tega praznika v Lipovcih.

Praznik z naslovom tega sestavka je bil v nedeljo, 18. septembra 2005. Vreme je bilo pravo jesen-

sko, saj je deževalo, pa tudi toplo ni bilo. Po tihem smo pričakovali sončno nedeljo in istočasno dopuščali možnost takšnega vremena, kot je tudi bilo. Nismo se dali presenetiti, ker smo za prireditev pri vaškem domu postavili velik šotor, ki nam ga je posodila Občina Beltinci.

Naš tradicionalni praznik, ki smo ga organizirali pod okriljem

Turističnega društva Lipovci, je pravzaprav praznik celotne krajevné skupnosti Lipovci. Pri organizaciji vsako leto sodeluje veliko število naših krajanov in gospodinjstev, ne samo na osrednjem prireditvenem prostoru pri vaškem domu, temveč po celotnem področju Lipovec. Prava paša za oči, domače in tuje, so bili številni aranžmaji buč pred mnogimi domačijami, tudi že

Bučna dekoracija prizorišča prireditve.

Razstavljeni bučni aranžmani pred domačijami.

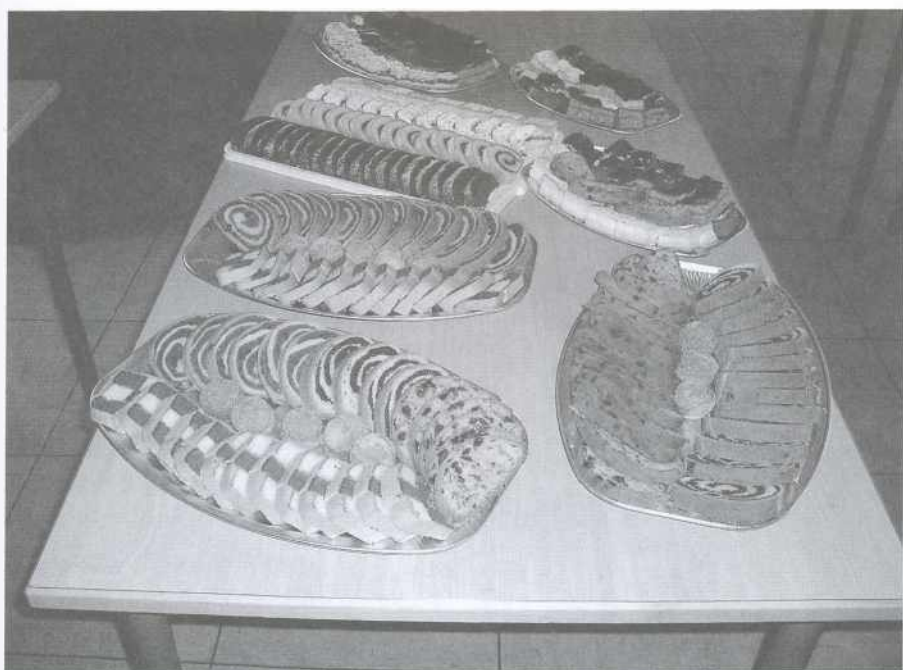
Razstavljeni bučni aranžmani pred domačijami.

nekaj dni pred samo prireditvijo in še po njej.

Osrednja prireditev pri vaškem domu je bila dobro obiskana kljub rahlemu dežju. Med številnimi domačimi gosti in gosti iz sosednjih krajevnih skupnosti so bili tudi člani Turističnega društva iz Vuhreda s predsednikom Karlom Gosakom, s katerim smo pred dvema letoma podpisali listino o sodelovanju. Prisoten je bil predsednik PTZ g. Štefan Dravec, vodja aktivnosti »živimo zdravo« ga. mag. Brani-slava Belović, dr. med., predstavnica občinskega Zavoda za turizem in kulturo ga. Elica Horvat in številni drugi. Župan občine Beltinci g. Milan Kerman je bil na delovnem obisku v tujini, vendar nam je poslal pozdravno pismo, ki smo ga javno prebrali. Pester in raznolik program je profesionalno vodil Boštjan Rous. Pri izvajanju programa so sodelovali lipovski pesnik Caki, lipovske ljudske pevke, predsednik PTZ, pevci in predsednik TD Vuhred, folklorna skupina Beltinci, plesalke OŠ Beltinci, mag. Branislava Belović, glasbena skupina Filling in drugi.

Na tej prireditvi smo podelili tudi priznanje za Naj domačijo 2005 v Lipovcih. Naslov si je prislužila domačija Gomboc - Erjavec, Lipovci št. 19. Tričlanska komisija v sestavi Elice Horvat iz ZTK Beltinci, Karla Gosaka iz TD Vuhred in Gene Virag iz TD Bratonci je ugotovila najdebelejše buče, katerih lastniki so dobili nagrado. 1. nagrado je osvojila Lidija Zver-Fujs, Lipovci, št. 75 za bučo, težko 65 kg. Drugo nagrado je osvojil Nik Slavic, Lipovci, št. 145 za bučo, težko 23 kg, 3. nagrado pa družina Maučec iz Gančan za bučo, težko 21 kg.

Turistično društvo Lipovci pa je dobilo v dar »viharnik« (2,5 m visok), umetniško delo narave, nadgrajeno s spretnimi človeškimi rokami. Prinesli in podarili so nam ga člani TD iz Vuhreda.

Domače bučne dobrote.

Prav tako so si nagrade, ki jih je podelila mag. Branislava Belović, za domiselne bučne aranžmaje

pri svoji domačiji prislužili družina Toplak – Vegič, Lipovci, št. 259, Marica Vučko, Lipovci, št. 278,

družina Sabotin – Sraka, Lipovci, št. 108, družina Sraka, Lipovci, št. 94 in družina Erjavec, Lipovci, št. 83.

Na prireditvi smo ponudili, kot se temu za takšen praznik spodobi, različne in pristne bučne specialitete.

Vsem krajankam in krajanom, članom TD Lipovci, kakor tudi mnogim gospodinjstvom, ki ste pri organizaciji 3. praznika buč - pozdrav jeseni sodelovali, velja pohvala in zahvala. Istočasno pa velja vabilo za prihodnji praznik.

Čestitamo pa tudi dobitnikom priznanja za Naj domačijo, za najdebelejše buče in za najlepše bučne aranžmaje.

Podpredsednik TD Lipovci

Janko Bezjak

SKUPNO S STARŠI

Otroci si ogledujejo postopek nastajanja in peke kruha.

Zanimiv je bil ogled luščenja koruze na starem stroju.

V sodarski delavnici.

Sodelovanje med vrtcem in starši je pomemben vidik kakovosti predšolske vzgoje. Otroci oblikujejo svoje lastno znanje na osnovi izkušenj in odnosov s svetom okrog sebe, zato se v enoti »SODČEK GANČANI« odločamo za vrsto takih sodelovanj.

Obiskali smo Nušino babico in dedija, si ogledali postopek nastajanja in peke kruha v krušni peči ter ga drugi dan poskusili. Ogledali in preizkusili smo velike, nepoznane stroje v njihovi sodarski delavnici. Pri Gregovi mami smo ličkali koruzo. Kljub manjšemu mrazu so bili otroci nad delom navdušeni. Mama nam je predstavila luščenje koruze na način, ki so ga uporabljali nekoč.

Vesna HORVAT

MESEC SEPTEMBER - MESEC ŠPORTA V ENOTI "SLAMICA" LIPOVCI

Očka nam predstavi športno zvrst - hokej na travi.

Vsi zaposleni v vrtcu se zavedamo pomena gibanja, rekreacije in športa od zgodnje mladosti do pozne starosti, pa ne samo v mesecu športa, ampak skozi vse leto.

V vrtcu Lipovci smo izvajali vsakodnevne gibalne dejavnosti na prostem, saj se zavedamo pomena bivanja otrok na svežem zraku. Izvajali smo jih z različnimi pripomočki oz. brez njih. Pridno smo tudi izkoristili igrala in naravne materiale za vadbo. Igrali smo se zabavno-tekmovalne igrice z bučami. Otroci so buče prenašali pod mizo v košaro, s samokolnicami, jih kotalili med policami, ni pa seveda manjkal tudi tekmovalni duh. Zaplesali smo ob FIT plesnih igrah in se igrali različne FIT gibalne igre. Otroci mlajše skupine so ob zgodbi Rdeča žoga izvajali različne gibalne dejavnosti z žogami. Posebno navdušeni so bili otroci ob iskanju skritega zaklada na orientacijskem pohodu z različnimi gibalnimi nalogami. Izvedli smo tudi FIT sprehod na bratonsko igrišče, kjer smo igrali nogomet ter

različne gibalne igrice. Na povabilo Nušine babice smo si pogledali, kje je Nuša doma, babica in dedek pa sta nas lepo sprejela in pogostila. Večina staršev se je skupaj z otroki odzvala akciji »Dan brez avtomobila« (22. 9. 2005) in prišla v vrtec peš oz. s kolesi. Otroci so dobili simbolične medalje in se igrali različne gibalne dejavnosti v prostorih vrtca.

V vrtcu Lipovci živimo s krajem, ga spoznavamo, se sezna-

njamo z značilnostmi kraja. Ena od prepoznavnosti kraja je tudi športna zvrst hokej na travi. Lavrin očka Robert Tratnjek, golman hokejske ekipe, nam je predstavil hokejski klub PLIVA LIPOVCI in pokazal številne pokale, ob katerih so se otroške oči kar zasvetile. Ogledali smo si mnoge fotografije, drese... Posebno zanimiva pa nam je bila oprema golmana, v katero se je očka tudi oblekel. Veselje otrok je bilo nepopisno, ko so tudi sami dobili palice in žogice ter poskusili igrati. Čas ob naši gibalni aktivnosti je zelo hitro potekel.

Z majhnimi koraki, a zadovoljnih obrazov, smo se vmili v vrtec. Med potjo in še naslednji dan smo se pogovarjali in se spominjali na prijetno srečanje z očkom na lipovskem igrišču z umetno travo, ki nam je popestril in polepšal dan.

Mislim pa, da se tako kujejo tudi mladi hokejski upi.

Dušanka Erjavec

FIT razgibavanje z žogami.

PUNČKA IZ CUNJ

Punčka iz cunj je UNICEF-ov projekt, s katerim nekateri nacionalni odbori zbirajo sredstva za programe cepljenja otrok. V nerazvitih državah sveta še vedno letno umre 2,5 milijonov otrok.

Vse tri skupine v naši enoti smo pristopile k temu projektu. Želeli smo, da tudi mi s svojim prispevkom – PUNČKO, pomagamo drugim otrokom po svetu. Ob tem so otroci spoznavali druge dežele, ljudi, kulturo ...

NAŠE PUNČKE

Smo skupina otrok, starih 5-6 let. Še posebej smo radovedni in radoživi. Vključeni smo v projekt UNICEF - PUNČKA IZ CUNJ. Pri našem jutranjem sestanku smo se pogovarjali o punčkah. Predlagali smo, kako bi jo naredili (sešili), kako bi ji bilo ime, kako bi izgledala ... Med pogovorom se nam je porajala ideja, da bi vsak imel svojo punčko. Otroci so bili mnenja, da je najbolje, če za pomoč prosijo starše, stare starše, tete ...

Na začetku smo bili nekoliko

negotovi, tako mi, kot tudi starši. Čez dva dni je ena izmed mamic prinesla sešite punčke in tako je bil »led prebit«. Vsak dan je bilo v vrtcu vse več punčk pa tudi zadovoljnih obrazov otrok, ko so predstavljali svojo punčko. Vsaka je bila nekaj posebnega. Ene so predstavljale otroke iz drugih držav, druge so prihajale iz našega okolja.

Pri predstavitvi so otroci punčke poimenovali po osebah, ki so

jim blizu in po krajih, kateri jih spominjajo na prijetne izkušnje.

Vsakemu, ki nas je obiskal, so s ponosom pokazali svoje punčke, povedali, kdo jim jih je pomagal narediti.

V času hitenja, ko vsem primanjkuje časa, si je NAŠA PUNČKA izborila čas zase. Pri dobila si je čas za skupno ustvarjanje, uživanje otrok ob skupnem delu s starši ali sorodniki.

Vendar to ni navadna punčka iz cunj, to je punčka, narejena z ljubeznijo. S to gesto že majhne otroke navajamo na dobrodelnost in pomoč drugim.

Naše punčke smo razstavili v garderobi in se s tem zahvalili staršem za njihovo sodelovanje ter njihov pozitiven odziv na naše predloge.

Takšnih in podobnih sodelovanj si lahko samo želimo.

Zdenka in Romana

MALI RIJTAR

UTRINKI IZ ENOTE BELTINCI

V mesecu septembru – mesecu športa so se v naši enoti odvijale številne aktivnosti, ki so otroke spodbujale h gibanju in prinašale veliko zabave. Pri tem so nam pomagali tudi starši in drugi zunanji sodelavci.

Očka Dušan Dajčar in Davor Koren sta nam predstavila šport JUJITSU. Najbolj všeč nam je bilo, ko sta prikazala nekaj veščin samoobrambe.

Seznani smo se tudi s športom HOKEJ NA TRAVI. Davor je prinesel hokejske palice in žoge, mi pa smo jih takoj preizkusili.

Najbolj odzivni in atraktivni sta bili nogometna tekma in Fit pohod, ki smo ga zaključili z iskanjem skritega zaklada.

Na prvi jesenski dan nas je obiskala tudi BOTRA JESEN. Predstavila in obdarila nas je z mnogimi jesenskimi plodovi, zelenjavo, poljskimi pridelki in sadjem ter nas povabila v gozd na veselo raziskovanje.

Otroci so povedali: »ZNAŠ, STRIC HIŠNIK JE BIL Z NAMI NA IGRIŠČU. MOJ BRAT MATIJA JE NAVIJAL ZA MENE.«

Otroci so povedali: »ŠLI SMO NA SPREHOD Z MAMICAMI IN ATIJAMI. DUGO SMO HODILI, TE SMO PA PRIŠLI NAZAJ, PA SMO NAJŠLI ZAKLAD. SKRITI JE BUL TAN MED DREJVAMI. NAJŠLI SMO GROUZDJE, JABOKE IN KEKSE.«

Otroci so povedali: »BOTRA JESEN JE PRINESLA JABOKE PA GRUŠKE. V ENO GOSPOU SE JE OBLEJKLA. MEJLA JE KOŠ ODZA, PA NIKŠO KOŠARO. NA KAPI JE MEJLA GROUZDJE, PA KUKARCO, PA LIJSTJE. TE SMO PA MIJ NJOJ VUJŠLI, PA SMO ŠLI V ŠUMO ŽELODE BRAT.«

Teden otroka je potekal pod geslom VSAK OTROK IMA PRAVICO DO DRUGAČNOSTI IN NEDISKRIMINACIJE. V skupinah so vsakodnevno potekali pogovori na to temo. Delavci vrtca smo skupaj s starši in zunanjimi sodelavci pripravili številne dejavnosti, ki so razveseljevale otroke. Pridružili so se nam tudi nekateri otroci, ki niso vključeni v vrtec.

Imeli smo likovne delavnice, kjer so otroci posebej uživali ob ustvarjanju SLIKE VELIKANKE, jesensko sadje smo uporabili v naši slaščiarni in prodajalni, kjer smo PRODAJALI ZA GUMBE, s svojim obiskom nas je navdušil ansambel LANGA, Sten Vilar pa nam je pripravil prvo abonmajsko predstavo SKRINJICA ŽELJA.

Otroci so povedali: »DELALI SMI SEFELE. NAJPREJ SMO SE POGOVARJALI, TE SMO IMELI SLAŠČIČARNO PA TRŽNICO.«

Otroci so povedali: »RIJSALI SMO S ČOPIČAMI NA TAKSI VELKI PAPER, KA SMO NAPRAVILI SLIKO VELIKANKO. DELALI SMO SI TUDI VERIŽICE IZ SEMEN, PA RIJSALI PO ASFALT.«

Otroci so povedali: »ANĐELOV ATI JE TAK LIPOU IGRAL. MELI SO ŠE VIOLINO PA RAMUNIKE.«

Otroci so povedali: »PRIŠEL JE STRIJC,
PA JE SPEJVAL. MOU JE SKRINJO.«

Povabili smo jih na orientacijski pohod.

Geslo tedna otroka so starejše skupine izkoristile za začetek projekta SPOZNAVAJMO OTROKE SVETA. Prva aktivnost je bila priključitev UNICEFOVEMU PROJEKTU PUNČKA IZ CUNJ. Skupaj z mamicami in babicami smo izdelali punčko iz cunj, ji dali ime in jo poslali UNICEFU.

Dedki in babice so nam polepšali dan v vrtcu...

V mesecu septembru smo v vrtec povabili tudi naše babice in dedke.

Cilka Opaka ... in se v vrtcu prav tako dobro počutili kot naši malčki.

ŠPORT MALO DRUGAČE

V mesecu športa smo se v vrtcu Gančani srečevali in seznanili z vrsto športnih aktivnosti. Preko teh smo pri otrocih razvijali različne spretnosti in veščine. Ena takih, ki smo jo bolje spoznali, je borilna veščina, ki se imenuje JU-JITSU.

Tako so se otroci seznanili z malo drugačno, njim malo znano športno zvrstjo. V ta namen smo v vrtec povabili gospoda Dušana Dajčarja, člana tega kluba. Dušan nam je ta šport predstavil zelo preprosto, tako da so ga razumeli tudi otroci.

Prvi vtis o tem športu smo dobili že, ko je vstopil v igralnico, oblečen v kimono.

Na začetku nam je na kratko predstavil teorijo in razumevanje te športne panoge brez uporabe različnih pripomočkov.

Sledil je praktični del, pri katerem pa seveda ni šlo brez ogrevanja na blazinah. Tako smo ogreli in razgibali vsak del našega telesa. Sledili so osnovni prijemi in gibi samoobrambe. Kaj hitro so se javili nekateri naši mali »prostovoljci«, ki so se hoteli poučiti in poizkusiti svoje prijeme skupaj z našim učiteljem Dušanom. Bili smo priča tudi nerodnim situacijam, padcem in prerivanju na blazini. Temu smo se gledalci od srca nasmejali.

Otroci so se pomerili tudi med sabo v vlogi branilca oz. napadalca. Bilo je očitno, da med njimi res ni prišlo do izbruha jeze in pretepanja. Namesto tega smo bili priča zabavno-športnemu tekmovanju dvojic pred »publiko«.

Na koncu so otroci postavili tudi nekaj vprašanj v zvezi s to borilno veščino. Med drugim je bilo postavljeno vprašanje, kdaj lahko začnemo trenirati ta šport. Dušan nam je odgovoril, da je pravi čas

„Učitelj“ Dušan je našim otrokom pokazal osnove Ju-Jitsu-ja.

okrog devetega leta starosti, ko smo že šolarji.

Do takrat pa upamo, da zanimanje za ta šport ne bo zamrlo. Kot je bilo že rečeno, ta šport ne krepi samo telesa, ampak tudi duha, sa-

moobvladovanje in pristno obnašanje.

Pa srečno, bodoči športniki!

Jožica Maučec

KULTURNI PRAZNIK S TONČKOM ČERNIJE

France Prešeren, velik umetnik in velik modrec, je v svojem času opravil ogromno, neprecenljivo kvaliteto in dragoceno delo za našo, za slovensko kulturo. Zato je naša kultura dragocena, zgledna in živa ter neizčrpno vzpodbudna tudi za slehernega Slovenca in njegove potomce še daleč tja v prihodnost. In naša prihodnost so naši otroci. Kajti kultura je tudi otrokom zasejana v srce, da pa vzklije in raste, sta potrebni in pomembni le pravilna vzgoja in lastno prizadevanje.

Z besedo, verzi, glasbo, petjem ali slikarsko potezo se da povedati ogromno. Vse to so sestavine kulture, ki jih tudi mi v vrtcu zlagamo v majhen, a vsebinsko bogat narodni mozaik.

Kulturni praznik nam je obarval in popestril priznani likovnik, glasbeni mojster in svobodni pesnik Tonček Černi. Ob obisku nas je lepo pozdravil in nagovoril v čast velikega kulturnika Franceta Prešerna. Vzel je v roke svojo staro prijateljico violino in nam mojstrsko zaigral venček slovenskih ljudskih pesmic. Pozorno smo ga poslušali, saj nam je ob vsaki pesmici povedal tudi kratko zgodbo. Ker se je zelo dobro pripravil na obisk v našem vrtcu, je iz svoje bogate pesniške zakladnice prebral tudi nekaj svojih pesnitev, verzov in misli. Misli je povezal s Francetom Prešer-

nom in beseda je naletela na to, da je France Prešeren imel zelo rad otroke in jim delil fige. Le te je gospod Černi vzel iz torbe in jih razdelil otrokom. S sladkobo v ustih se je naše navdušenje še stopnjevalo, ko je iz velikega črnega kovčka potegnil harmoniko in nam zaigral še nekaj pesmi, mi pa smo zapeli. Pokazal nam je tudi, da njegova ustna harmonika še vedno poje, čeprav ne tako pogosto kot nekoč. Kulturno smo se oplemenitili, ko smo na njegovi zgoščenki poslušali raznolikost izvedb naše himne - Zdravljice. Pesem smo počastili stoje in poslušali orkestrsko izvedbo

pesmi, igranje na cerkvene orgle, godbo na pihala, recital in pevski zbor. Lahko rečem, da smo bili v tistem trenutku kulturno bogatejši za nov jutri. Svoje misli in besede v času našega druženja z gospodom Černijem smo na koncu povezali v kratko pesmico.

*Malčki, bodoči šolski korenjaki
v učilni zidani v Melincih smo se zbrali,
da o Prešernu bi pokramljali.*

*Res velik bil je ta slovenski mož;
pisal pesmi je o domovini, prijateljih,
Povodnem možu, Urški
in o ljubezni svoji Juliji.*

*Rad imel je Vrbo, svoj domači gorenjski kraj,
rad razvajal je otroke s figami in bonboni,
rad sanjal je o prijateljih in vinski trti,
o svoji domovini-naši himni-pesmi Zdravljici.*

Tonček Černi nam je s svojim obiskom prispeval majhen delček k mozaiku slovenske kulture, ki bo na papirju, v knjigah ali na slikah ostal večno. Vse ostalo bo odnesel čas. Odnese bo imena, sanje, a pustil bo spomine v ljudeh in s tem tudi košček kulture.

Nataša ŠKRABAN

DENARNICA ALI BANKAŠ Kdaj govorimo knjižno oz. narečno v občini Beltini?

Manjša terenska raziskava jezikovnega položaja v občini Beltinci

Učenci izbirnega predmeta vzgoja za medije – televizija na OŠ Beltinci so v letošnjem juniju na pobudo Društva za prepričanje in informacij Vöter iz M. Sobote izvedli manjšo terensko raziskavo jezikovnega položaja v občini Beltinci.

20 učencev je anketiralo približno enako število predstavnikov mlajše, srednje in starejše generacije iz vseh osmih vasi občine Beltinci.

Rezultate raziskave smo predstavili na javni prireditvi, ki je bila v torek, 18. 10. 2005, na OŠ Beltin-

Sodelujoči v predstavitvi (sedijo od desne): Milan Zrinski, Sara Bagari, Cvetka Rengeo, Miša Bakan, Tomaž Kavaš in Tina Kolenko

Prekmurski melos so soustvarjali tudi učenci, med njimi Kaja Cigan in Alen Pivar.

ci. Predstavitev so popestrili učenci z različnimi kulturnimi vložki, šolski knjižničar Milan Zrinski, ki je veliko povedal o pomenu narečja danes in učiteljica Cvetka Rengeo, ki je predstavila prve knjige v prekmurskem jeziku in njihov pomen. Rezultate raziskave je predstavila Simona Horvat iz društva Vöter in novinarka TV AS iz M. Sobote.

Rezultati raziskave niso presežili. Ne glede na to, koliko smo stari in kje smo, se veliko raje odločamo za komunikacijo v domačem narečju. Knjižni jezik vse generacije v občini Beltinci uporabljamo samo včasih, in sicer največkrat v pogovorih z ljudmi, ki niso iz Prekmurja, in z javnimi uslužbenci. Večina anketirancev je zelo ponosna na slovenski jezik in tudi na prekmurščino.

Po prireditvi smo v šolski knjiž-

Razstava prekmurskega tiska.

nici odprli tudi zanimivo razstavo za Prekmurje in razkošnimi darovi različnega tiska v prekmurščini in jeseni.

Cvetka Rengeo

MAJHNA ŠOLA, MAJHNI OTROCI, VELIKA RAZNOLIKOST

To šolsko leto je v naši podružnični šoli v Dokležovju zelo živahno. Prvošolčki se še le privajajo na šolsko delo. Spoznavaajo drugačen način življenja in dela. Drugošolci in tretješolci so že navajeni skupnega dela v kombinaciji. Letos jim je lažje, saj so veliko bolj samostojni in tudi dodatne ure pomoči so učiteljici in njim v veliko pomoč, da lažje odkrivajo nova znanja in se urijo v novih spretnostih.

Kaj pa četrtošolci? Ti so zares nekaj posebnega na vseh področjih. So še zadnji iz niza osemletkarjev. Mislim, da to s pridom tudi izkoriščajo. Počutijo se pomembne in to tudi pokažejo. Da so najstarejši na šoli drži, saj petošolci že hodijo v Bakovce. Kako se bodo izkazali ob koncu leta, bomo videli. Mislim, da ne slabo, saj znajo pridno delati.

V podaljšanem bivanju so združeni učenci vseh razredov, ki tu ostanejo do prihoda staršev, delajo naloge, se igrajo in ustvarjajo.

V številu razredov smo res majhni, a otrok nam še ni zmanjkalo. Majhni smo tudi po letih, saj jih najstarejši ob koncu šole naštejejo le dobrih 10. Drugo leto bo starost otrok še za eno leto nižja, saj bo četrti razred devetletke zadnji.

A kljub svoji majhnosti delamo veliko. Ob predpisanem učnem načrtu imamo na šoli kar osem interesnih dejavnosti, redno hodimo v šolo v naravi, se udeležujemo proslav v šoli in KS, pridno delamo za

različne natečaje, tekmujeemo na raznih tekmovanjih, tudi raziskovalnih nalog smo se že lotili. Prirejamo srečanja z dedki in babicami ter delavnice za starše. Naši otroci radi hodijo v šolo, pa tudi s starši dobro sodelujemo, saj so naše govorilne ure in roditeljski sestanki zelo obiskani. Ni staršev, ki ne bi imeli stika s šolo. V naše razrede so vključeni učenci s posebnimi potrebami, Romi. Pred leti smo imeli učenko iz Bosne. Tudi za te znamo poskrbeti in jim nuditi prijetno okolje in strokovno pomoč pri delu. Opremljenost šole nam daje pogoj za kvalitetno delo na raznih področ-

Najbolj zanimivo je bilo delo ob in v potoku Črmošnjičica.

V domu imajo kar nekaj živih živali, ki smo jih tudi spoznali. To je morski prašiček Poldi – velik razvajenček.

jih, le za športno vzgojo še nimamo pravega prostora. V slabem vremenu imamo zato zelo slabe pogoje za delo. Upamo, da se bo to leto le uredil prostor za športno vzgojo.

Letos smo s četrtošolci bili v domu Lipa v ČŠOD Črmošnjice. Bilo je zelo lepo, saj smo imeli teden dni čudovitega vremena, s soncem obsijane jesensko obarvane gozdove, odlične predavatelje in dobro oskrbo. Tako smo vsak dan od jutra do večera preživeli zunaj v naravi, jo raziskovali, delali poskuse, jo spoznavali na drugačen način – z vsemi čutili in šli na pohod na bližnje smučišče.

Dom je prijeten in funkcionalno urejen. Za teden dni je postal naš drugi dom. Učenci so se tu dobro počutili. Ime je dobil po lipi sredi vasi, ki je prav posebna lipa, saj je deblo v sredini votlo. Zraven pa so že posadili mlado lipo, ki bo nadomestila staro, ko bo ta propadla.

Seveda pa se je delo po prihodu nazaj v šolo nadaljevalo.

Vsako leto organiziramo srečanje dedkov in babic v šoli. Tudi letos so se v velikem številu odzvali povabilu in z nami preživeli prijetno dopoldne. Letos smo dali večji poudarek sami predstavitvi učencev, pogo-

voru in izmenjavi mnenj ter izkušenj ob praznikih, praznovanju in običajih ob praznovanju. Učenci so predstavili, kaj vse so se že naučili v šoli in izven nje. Zanimiva je bila predstavitev judo veščin.

Seveda so vse točke programa z zanimanjem spremljali prav vsi, tako dedki in babice, kot naši

učenci. Sedaj pa se že pridno pripravljamo na naslednjo proslavo.

Čeprav smo majhni, ni naše delo nič manj pomembno od dela na velikih šolah. Ker nas je malo, vsi delamo več. Delo opravljamo vestno in kvalitetno, saj vemo, da je od tega odvisen uspeh naših učencev.

Pri pouku spoznavanja narave: kadar mi ne moremo v na ravo, narava »pride« k nam v razred.

Metka Behek, prof. RP

JEDRCA ZA DOBRO ZDRAVJE

Ali ste vedeli, da so jedrca pravi zaklad različnih snovi, ki ščitijo pred boleznimi srca in rakavimi boleznimi? Vsebujejo nenasičene maščobe, omega - 3 maščobe, fitosterole, vitamin E, kalcij, kalij, magnezij, selen, aminokislino arginin in druge telesu koristne snovi. Pa pogledjmo, kako učinkujejo posamezne snovi. Aminokislina arginin sprošča krvne žile. Vitamin E preprečuje kopičenje maščob v krvnih žilah ter jih ščiti. Ožilje in srce ščitijo tudi fitosteroli. Minerali, še posebej kalij, znižujejo krvni tlak. Fitosteroli imajo tudi vlogo pri preprečevanju raka dojk in prostate. Zaščitno vlogo ima vitamin E in selen. Torej zadosti razlogov, da jedrca vključimo v vsakdanjo prehrano. Katera jedrca? Mandlje, brazilske oreške, lešnike, indijski orešček, pistacijo in orehe.

Mandlji so dober vir kalcija (za čvrste kosti), magnezija in vitamina E. Vsebujejo tudi aminokislino arginin. Brazilski oreški vsebujejo veliko selena. So tudi dober vir kalcija in magnezija. V lešnikih je enkrat več nenasičenih maščob kot v drugih jedrcih. Ne smemo poza-

Praznične palačinke

Sv. Nikolaja

(8 oseb)

2 jajci

2 dl mleka

30 dag mehke moke

3 dl mineralne vode + po potrebi

1 žlica olja

malo soli

nadev:

1 dl vrelega mleka

2 žlici medu + 1 žlička

½ stroke vanilje

2 žlici marmelade iz pomarančne skorje*

20 dag orehov, lešnikov ali mandljev

5 dag rozin

3 pomaranče (1 za okras)

rum po okusu

Umešamo jajca in mleko. Solimo. Postopoma dodamo moko in mineralno vodo. Pustimo počivati pol ure. Umešamo še olje in po potrebi še malo mineralne vode. Testo mora biti tekoče.

Za nadev zavremo mleko in pol stroke vanilije, odstavimo in dodamo med ter prelijemo po orehih (lešniki ali mandeljni). Ohladimo in dodamo 2 žlici pomarančne marmelade ter rozine, namočene v rumu. Če jed pripravljamo za otroke, rozine namočimo v čaju, kateremu smo dodali pomarančni sok. Pomaranče olupimo in narežemo na majhne kockice ter jih dodamo zmesi.

Iz testa v teflonski posodi spečemo tanke palačinke. Nadevamo jih z nadevom in okrasimo kolobarji pomaranče ter poskropimo z žličko toplega medu.

* Marmelado iz pomarančne skorje dobimo v vsaki boljše založeni trgovini.

Na osebo približno: 4 g beljakovin, 50 g ogljikovih hidratov, 19 g maščob in 430 kcal

biti vitamina E. Indijski oreški so zelo bogati z železom, vsebujejo veliko fitosterolov, ki ohranjajo zdrave žile. Imajo pa manj maščob in kalorij kot večina drugih jedrc. Pistacije so odličen vir kalija in fitosterolov. Tudi pistacije sodijo v skupino oreškov z manj maščob. Nikakor pa ne smemo mimo orehov. Vsebujejo nenasičene maščobe in omega – 3 maščobne kisline ter snovi, ki ščitijo pred rakom. Pomnimo, jedrca so energetsko bogata in lahko prispevajo k zvišanju telesne teže. Trije dekagrami – majhno prgišče jedrc – ima med 180 in 200 kcal in od 12 do 22 gramov maščob. Pa kljub temu sezimo po jedrcih! Vključimo jih v vsakdanjo prehrano! Naj

zamenjajo čips ter različne slane in sladke prigrizke. Predvsem našim šolarjem in mladostnikom. In ne pozabimo, naj velja prastar in vedno aktualen nauk – zmernost.

P.S. Zakaj »Praznične palačinke Sv. Nikolaja«? Pred veliko leti je nek kuhar prosil Sv. Nikolaja za darilo. Ko je z velikim upanjem čakal na darilo za svojo veliko in zelo revno družino, je zaspal. Zbudil ga je čudovit vonj iz kuhinje. Toda v kuhinji ni bilo ničesar. Pogled se mu je ustavil na veliki ponvi za palačinke. In v trenutku je prišel navdih za čudovito jed. Takoj jo je pripravil in poimenoval »Praznične palačinke Sv. Nikolaja«. Tako se je namreč želel zahvaliti Sv. Ni-

kolaju, kajti menil je, da je to njegovo darilo. S čudovitimi palačinkami je razveseljeval mnoge goste in tako zagotovil preživetje svoji družini. Samo enkrat letno ni pripravljajal palačink za goste. Kot spomin na čudovito darilo in kot izraz hvaležnosti je pripravil palačinke samo za svojo družino. Recept se je prenašal iz roda v rod. Meni ga je podarila moja botra.

Prim. mag. Branislava Belović, dr.med.

Gordana Toth, univ. dipl. inž. živ. teh.

Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota

DIŠI PO PRAZNIKIH

Sladko kot med! Z dodatkom cimeta, nageljnovih žbic, kardamoma ali muškatanega oreha? Zakaj pa ne! Da ovijemo božične jedi, pripravljene z veliko ljubezni, v nepozabne praznične vonjave. Sodijo začimbe v zdravo prehrano? Da! Nekatere ne samo, da izboljšajo vonj, okus in videz naših jedi, ampak imajo ugodne učinke na zdravje.

Med je bil tisočletja edino sladilo. Danes je izgubil to svojo vlogo in jo prepustil sladkorju kljub temu, da razen sladkorja vsebuje veliko drugih, človeku potrebnih snovi, kot so minerali, vitamini, encimi, hormoni, kisline, aromatične snovi, aminokisline, voda in flavonoidi. Od mineralov v medu najdemo: bor, kalcij, krom, baker, železo, magnezij, mangan, natrij, kalij, silicij ter v sledovih jod, molibden, selen in cink. Med vsebuje tudi aminokisline, snovi, ki gradijo beljakovine našega telesa. Naj omeniva alanin, asparaginsko kislino, arginin, glutamisko kislino ... Vsebuje tudi flavonoide, za katere so ugotovili, da imajo biološke učinke. Tako na primer delujejo antioksidativno in protivnetno, zavirajo zlepljenja trombocitov, pripisujejo jim tudi blago protimikrobno delovanje. Kisline, kot so očetna, jabolčna, mlečna, citronska, jantarjeva, mravljična, solna, fosforna in druge, dajo okusu in aromi medu svojevrsten značaj in delujejo ugodno na tek in prebavo. Raznovrstne zmesi hlapnih olj, ki izvirajo iz pašnih rastlin, dajo vsaki vrsti medu značilen vonj. Pri oblikovanju arome sodeluje okrog 50 snovi. Poudarjava, da je aroma medu odvisna od pašnih rastlin, zdravstvenega

stanja medu in higiene pri točenju. Poglejmo še vrste medu: hojev, žajbljev, gozdni, cvetlični, akacijev, kostanjev, sončnični, lipov, ajdov ... Kakšno bogastvo okusov!

In kaj, če med kristalizira? Kristalizacija medu je naravni proces. Med namreč vsebuje encim, ki omogoča kristalizacijo. Kristalizacija medu torej ne pomeni, da je med slabši, ampak, da še vedno ima omenjeni encim. Če med segrevamo, uničimo encim, s tem pa tudi onemogočimo kristalizacijo.

Ne pozabimo, da je v medu veliko sladkorja in da ima žlička medu kar 20 kalorij. Uživajmo ga zmerno, kot to priporočamo za vse sladkorje. Da pa je sladkor dobro zamenjati z medom, drži. Torej, če želimo povečati količino medu v naši prehrani, zmanjšajmo količino zaužitega navadnega belega sladkorja in živil, ki ga vsebujejo v večjih količinah. Komu med priporočamo? Vsem, ampak v majhnih količinah! Za otroke in rekreativce je dober in hiter vir energije. Za prihajajoče praznike pa nepogrešljiv pri pripravi medenjakov, svetopisemskega kolača, potice.... Prepustimo se najlepšemu med prazniki. Dodajmo mu medenjake, ki jih pripravimo s posebno ljubeznijo.

Prim. mag. Branislava Belović, dr.med.

Gordana Toth, univ. dipl. inž. živ. teh.

Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota

VARNOST PITNE VODE

Uporaba vode za pitje in pripravo hrane ter za osebno higieno lahko predstavlja tveganje za zdravje, če zaradi bioloških, kemičnih ali fizikalnih lastnosti vode po njeni uporabi pride do bolezenskih sprememb ali kako drugače predstavlja nevarnost za zdravje.

Za identifikacijo tveganja moramo poznati surovo vodo, vključno z zajetjem in varstvenimi pasovi ter snovi in materiale, s katerimi prihaja v stik med pripravo in distribucijo.

Pri proizvodnji, priravi in distribuciji pitne vode so tveganja lahko:

- biološka
- kemična
- fizikalno kemična

Biološka tveganja pomenijo prisotnost živih organizmov vključujoč mikroorganizme kot: bakterije, virusi, protozoi – praživali, helminti – gliste, kvasovke, plesni.

Voda je lahko prenašalec povzročiteljev nalezljivih bolezni, ki živijo v prebavnem traktu ljudi in živali, od koder s fecesom in urinom pridejo v pitno vodo, ki jo potem človek zaužije, kar lahko povzroči prave epidemije, če večje število ljudi uživa kontaminirano vodo.

Bolezni, ki se lahko prenašajo z vodo, so: tifus, paratifus, kolera, kampilobakterialni enteritis, leptospiroza, bacilarna griža, amebna griža, epidemični hepatitis, otroška paraliza, tuberkuloza, tularemija

askaridiazia, giardiazia idr.

Vsak vodni vir (tudi podzemni) ima nekaj svoje mikrobne flore, ki se potem najde v omrežju, mikrobi pa se v vodo sproščajo tudi iz notranjih oblog – biofilmov na pipah in ceveh, ali pa vstopajo v omrežje na različne druge načine.

Ljudje lahko zbolimo zaradi okužb z vodo, ki je fekalno onesnažena, če uživamo tako vodo za pitje oz. uživamo živila, ki so bila pridobljena z onesnaženo vodo (ribe, školjke, namakanje in zalivanje zelenjave). Tudi neugodne vremenske razmere, kot so neurja, nalivi, poplave, potresi, vplivajo na prenos in raznašanje patogenih bakterij tako v vodi, kot tudi v vseh okoljih, ki jih taka voda doseže. Bolezni zaradi okužbe s pitno vodo, onesnaženo z mikroorganizmi, največkrat potekajo akutno, medtem ko so bolezni, povzročene s kemičnimi onesnaženji, kronične. Zato je strokovno utemeljeno, da je število odvzetih vzorcev za mikrobiološke analize večje kot za kemične in so pogoste preiskave na prisotnost mikrobnih fekalnih pokazateljev najbolj zanesljiv kriterij za oceno higienske kvalitete in zdravstvene ustreznosti pitne vode.

Ugotovitev bakterij *Escherichia coli* ter enterokokov zanesljivo dokazuje, da je bila voda fekalno onesnažena, oz., da je bila priprava vode nezadostna.

Bolezni, ki jih povzročajo patogeni mikroorganizmi, so različne, največkrat se pojavijo znaki akutnega gastroenteritisa. Zaradi velikega števila ljudi (odvisno od velikosti vodovoda) se bolezen pojavlja v obliki epidemije – hidrične epidemije, ki se pojavi nenadoma, eksplozivno, prizadene veliko število ljudi, ki uživajo vodo iz istega vira, prisotna je v vseh starostnih skupinah in se kaže s podobnimi bolezenskimi znaki.

Vzroki za mikrobiološko tveganje so posledica fekalnega onesnaženja pitne vode, do katerega lahko pride zaradi:

- neposrednega vdora odpadne vode
- posredne okužbe z zemljo, vodo, posodo, rokami
- odsotnosti dezinfekcije
- neustrezne dezinfekcije (okvare, premajhne koncentracije dezinfekcijskih sredstev in podobno)
- drugih tehničnih okvar
- slabe higienske prakse
- malomarnega odnosa pri izvajanju gradbenih del in popravil na sistemu
- nastanka negativnega pritiska v ceveh
- poškodovanih in dotrajanih vodovodnih cevi (tudi na mestih križanja s kanalizacijskim omrežjem)
- namernih onesnaženj idr.

Hidrične epidemije se pojavljajo na sistemih brez upravljalca, brez urejenih vodovarstvenih pasov, tam, kjer je stanje zajetja in naprav slabo ter v vodovodih s pomanjkljivim nadzorom.

Rešitev je v priključevanju vseh prebivalcev na velike javne vodooskrbne sisteme, ki imajo upravljalca in kjer je zagotovljeno redno vzdrževanje in reden strokovni ter inšpekcijski nadzor.

Kemična tveganja - Intenzivno poljedelstvo in živinoreja, nehijsko odvajanje odplak v neurejene greznice ali kar v opuščene vodnjake, številne opuščene in še aktivne gramoznice, melioracijski jarki, ki segajo do nivoja podtalnice, obcestni jarki, v katere se direktno spuščajo odplake, neurejena odlagališča odpadkov in podobno, so samo del najpogostejših virov kemičnega onesnaževanja pitne vode pri nas.

Kemična tveganja pomenijo premajhne oz. prevelike koncentracije določenih kemičnih snovi (pesticidi, nitrati, težke kovine, organska topila idr.) ter prisotnost kemičnih snovi, ki jih v vodi ne sme biti (dokazane kancerogene snovi). Ponašava gre za dolgotrajno uživanje manjših količin škodljivih snovi, preden se pojavijo škodljive posledice za zdravje. Takojšnje posledice so možne le v primeru kratkotrajne izpostavljenosti visokim koncentracijam in v red-

kih primerih pri ogroženih skupinah prebivalcev tudi pri minimalni prekoračitvi veljavnih normativov (na primer methemoglobinemija pri dojenčkih pri uživanju vode s povečano koncentracijo nitratov). Pri kemijskem tveganju govorimo o dolgotrajnih posledicah, če ne celo izpostavljenosti v času celoga življenja.

Za večino kemičnih onesnaženj v pitni vodi so na voljo podatki o škodljivosti, ki temeljijo na raziskavah, ki so bile opravljene na živalih in le redko na raziskavah v sklopu epidemioloških študij.

Pri vrednotenju onesnaženja pitne vode s kemičnimi agensi oz. vplivu uživanja onesnažene vode na zdravje ljudi se najpogosteje uporablja metoda dovoljenega dnevnega vnosa, ki jo uporablja tudi svetovna zdravstvena organizacija (WHO).

Na našem območju predstavljajo zaradi intenzivnega kmetijstva največji problem pesticidi (največkrat atrazin) in nitrati v podtalnici.

Nitrati se v pitni vodi pojavljajo zlasti na kmetijskih območjih. Njihova koncentracija je odvisna od dejavnosti na vodozbirnih območjih (gnojenje z naravnimi

in umetnimi gnojili). Na koncentracijo nitratov vplivajo debelina zemlje, količina in čas uporabe gnojil, vrsta posevka, različni onesnaževalci na vodozbirnih območjih (gnojilšča, greznice, farmska vzreja živali).

Škodljivi učinki nitratov na zdravje so lahko akutni in kronični. Akutni učinek se kaže v pojavu methemoglobinemije pri zdravih novorojenčkih in dojenčkih do 4. meseca starosti zaradi nerazvitega encima methemoglobin - reduktaze v rdečih krvničkah. Pojavi se pri 2,5% zdravih novorojenčkov, ki pijejo vodo z 50 – 100 mg/l nitratov.

Potrebno je še omeniti, da je pri normalni prehrani vnos nitratov s hrano 75 – 90 % in samo manjši odstotek s pitno vodo.

Glede na vse povedano se odsvetuje uporaba vode z zvišano vsebnostjo nitratov novorojenčkom in dojenčkom do 6. meseca starosti ter iz previdnosti tudi nosečnicam in čimprejšnja možna rešitev vodooskrbe ostalih prebivalcev, ker se škodljivega vpliva nitratov na zdravje odraslih vseeno ne da popolnoma ovreči. Bilo pa bi strokovno neutemeljeno in za prebivalce bolj škodljivo, če bi se ta problem re-

ševal s prevažanjem vode in na podobne načine, kot je običajno v izrednih razmerah, ker bi bile nevarnosti za zdravje večje zaradi možnosti bakterijskih okužb oz. visokih koncentracij klora.

Fizikalno kemična tveganja - Fizikalno kemične lastnosti (pH, temperatura, motnost, barva, vonj in okus) naj so konstantne in brez večjih nihanj v različnih letnih časih in po atmosferskih padavinah. Spremembe fizikalno kemičnih lastnosti kažejo na zdravstveno neustreznost pitne vode, zato tudi predstavljajo tveganje za zdravje porabnikov.

Temperatura – najprimernejša temperatura pitne vode je od 8 – 12°C. Pri plitvejših vodnjakih se tolerira maksimalna razlika poletne in zimske temperature do 4°C. Nihanja temperature v krajših časovnih intervalih, še posebej tista po atmosferskih padavinah, kažejo na možnost kontaminacije s površja. Uporaba take vode je za pitje tvegana.

pH vrednost predstavlja kemično reakcijo (kislost oz. bazičnost) vode. Predpisana vrednost je od 6,5 do 9,5. Odstopanja od teh vrednosti nimajo posebnega vpliva na zdravje, pomembne pa so pri klori-

ranju vode in kot vzrok agresivnosti vode, zaradi katere se iz materialov, ki prihajajo v stik z vodo, lahko sproščajo kovine in druge snovi, ki so lahko tudi škodljive. Voda v Pomurju je v glavnem kisla – vrednosti pH v nekaterih vodah so tudi pod 6.

Motnost podzemne vode kaže na direktni kontakt s površjem. Tolerira se lahka motnost podzemne vode (do 5 NTU), če je ta pri eni vodi stalna. V kolikor voda po večjih padavinah vedno postane motna, je to znak vpliva s površja tal in ta voda brez predhodnega prečiščevanja ni primerna za pitje.

Barva - dovoljena je minimalna pobarvanost vode - 0,5m^l

Vonj in okus vode morata biti sprejemljiva. Že po vonju lahko ocenimo, da je voda onesnažena. Okus vode ocenjujemo le v primeru, če smo prepričani, da voda ni zastrupljena ali radiološko kontaminirana.

Smiljana Aladič, dr. med.

Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota, Enota za zdravstveno ekologijo

AKCIJA "OTROCI ZA VARNOST V PROMETU V POMURJU"

Za tragedije v prometu, ki imajo lahko za posledico izgubo najdražjih, invalidnost, dolgotrajno zdravljenje in hude človeške stiske, je posredno kriva tudi vožnja pod vplivom alkohola.

Alkohol negativno vpliva prav na tiste človekove sposobnosti, ki so bistvene za varno vožnjo. Oslabi mišljenje in na ta način zmanjša zmožnost presoje dogajanja v prometu, zmanjša obseg in pravilnost

zaznavanja, upočasni reagiranje in poveča število napak med vožnjo. Posledica tega je nezmožnost pravilne ocene prometne situacije ter počasno in pogosto napačno odzivanje na njene spremembe.

Lažni občutek, da obvladujemo položaj na cesti, ki ga ustvarja alkohol, vsekakor ni vreden vse krvi

na asfaltu in trpljenja mnogih, ki ga lahko povzročimo.

Da bi opozorili na nevarnost al-

kohola v prometu, smo na Zavodu za zdravstveno varstvo v Murski Soboti v sodelovanju s pomurskimi osnovnimi šolami in vrtci, Policijsko postajo Murska Sobota in Pomurskim društvom za boj proti raku na Martinovo izvedli skupno aktivnost »Otroci za vamost v prometu«. Na parkirišču Euresta v Murski Soboti so otroci skupaj s policistom policijske postaje Murska Sobota delili voznikom risbice in zgibanke o alkoholu. Risbice so risali otroci iz 12 vrtcev in učenci nižjih razredov 20 osnovnih šol Pomurja.

Mi vam pa sporočamo: EDI-NA PRAVA ODLOČITEV JE, DA VOZNIK NE PIJE.

Zavod za zdravstveno varstvo

Murska Sobota

Anica Fujs, dipl. m.s.

*Voznikom smo sporočali:
„Imamo vas radi, mislite na nas, vozite previdno!“*

KOLESARSKI KLUB TIM MLIN BELTINCI

V kolesarskem klubu Tim Mlin Beltinci smo imeli 3. decembra zaključek sezone 2005, ki je sovpadal s tretjo obletnico uradne ustanovitve društva. Ob tej priložnosti smo si ogledali video predstavitev kluba v tekoči sezoni ter podelili priznanja najboljšim članom. Oktobra smo izpe-ljali še drugi kronometer (vožnjo s kolesom na čas). Tokrat je poleg članov KK TIM MLIN sodelovalo tudi 5 članov društva starodobnikov Dimek, ki so s svojo prisotnostjo popestrili športni dogodek.

Na novo sezono zremo z optimizmom, saj smo vse zastavljene cilje tudi dosegli in to s pomočjo aktivnih članov kluba, Občine Beltinci ter osta-

limi poslovnimi partnerji, ki nam stojijo ob strani. Polna dvorana beltinskega gradu nam daje motivacijo

za prirejanje tematskih večerov oziroma potopisov tudi v prihodnje, obenem pa še večjo odgovornost

za učinkovito in kvalitetno organizacijo projektov. V začetku sezone 2006 se tako obetata dva zanimiva

Igre so ves čas vodili, nadzorovali in ocenjevali vodja tekmovanja Mirko Novak, zapisnikar Jože Pivar ter nepristranska sodnika Jože Krauthaker in Vlado Antolin. Za logistiko pa so na zares visokem nivoju skrbeli člani KMN Beltinci.

Prva igra, met prečke, se je odvijala kar na beltinskem stadionu, zato je bila prav gotovo zanimiva. Ta igra je kmalu postregla tudi s t.i. rekordom iger, saj je Anton Aleš iz Beltincev prečko vrgel kar 33,93 m daleč, kar na dosedanjih igrah ni uspelo še nikomur. Sicer pa so bili v tej igri ekipno najboljši Melinci pred Beltinci in Lipovci.

Tudi v hoji s hoduljami so bile najboljše te ekipe, le da se je vrstni red malce spremenil: najboljši so bili Beltinci pred Lipovci in Melinci, čeprav so tudi nekateri posamezniki iz drugih ekip pokazali izredno mojstrstvo na tem orodju.

Enak vrstni red je bil tudi v naslednji igri. To je bila igra, kjer so tekmovalci morali v pripravljen hlood čim hitreje zabijati žeblice. Igra se je igrala prvič, je pa bila zelo zanimiva in dobro sprejeta.

Pri prevažanju vode s spužvo v rokah tekmovalke, ki je poleg vsega morala sedeti še v samokolnici, so bili najhitrejši tekmovalci iz Lipovci pred Melinci in Gančani.

Novost na igrah je bilo tudi streljanje s fra-

Vlečenje vrvi je vselej zanimivo, še posebej na pesku.

čo. Glede na to, kar smo videli že na treningih, je bila v tej igri pričakovano najboljša domača ekipa pred Ižakovci in Bratonci, za katere je tekmoval tudi župan Milan Kerman.

Tudi v slalomu z žogo so bili najboljši tekmovalci ekipe iz Beltincev pred Lipovci in Ižakovci.

Za met kamna bi lahko rekli, da ni postregel z ničemer novim. Zato je še toliko večji uspeh za Aleša Šebjana iz Bratoncev, ki je bil v tej disciplini najboljši že šestič zapored in ga na dosedanjih igrah ni premagal še nihče. S sotekmovalcem sta bila tudi ekipno najboljša pred ekipama iz Lipe in Dokležovja.

V zadnji igri, vselej zanimivem skakanju v vrečah, so bili najboljši tekmovalci iz Bratonec pred člani ekip iz Beltincev in Lipovci.

V skupni razvrstitvi,

kamor so se štel rezultati vseh 8 iger, so bili tokrat prepričljivo najboljši tekmovalci KS Beltinci, ki so osvojili 72 točk pred ekipo KS Lipovci, ki je zbrala 64 točk in ekipo KS Bratonci, ki je zbrala 56 točk.

Vzporedno se je odvijalo tudi tekmovanje v vlečenju vrvi, ki pa ni štel v končno uvrstitev ekip, odvijalo pa se je na pesku in bilo zaradi tega še posebej naporno in razburljivo. Na koncu so tudi v tej disciplini zmagali domačini, ki so v finalu premagali Dokležovje. Tretje mesto so zasedli močni fantje iz Gančan.

Po razglasitvi rezultatov in podelitvi nagrad, ki so jo opravili župan Milan Kerman, predsednik KS Beltinci, Stanko Glavač in predsednik ŠZ Beltinci Jože Horvat, je sledilo še veselo družabno srečanje vseh

sodelujočih. Za glasbo je poskrbel Jože Tivadar-Buco, ki je igre ves dan tudi duhovito in zabavno povezoval.

Najlepše dejanje 6. vaških iger je bil trenutek, ko so ob zvokih Bucojeve glasbe v kolu zaplesali plesalci oz. tekmovalci vseh ekip. Pisano kolo v vseh osmih barvah posameznih ekip se je vilo med stoli pod velikim občinskim šotorom še pozno v noč.

Vaške igre so dogodek, s katerim se verjetno že obremenjujejo tudi športni delavci v KS Lipa, saj bodo prihodnje igre leta 2006 v Lipi in glede na poznavanje vodstva KS in športnih delavcev iz Lipe ni nobene bojazni, da ne bi vaške igre tudi naslednje leto uspele.

Nekje leta 1997 so člani Kluba malega nogometa Lipovci prišli do tedanjega župana z idejo, da naj bi se v sklopu občinskega praznika oz. poletnih občinskih prireditev vsako leto odigral tudi turnir v malem nogometu za pokal občine Beltinci. Ideja je bila sprejeta. Športni delavci iz občine - takrat Športna zveza Beltinci še ni bila ustanovljena - so sklenili, da bodo na turnirju sodelovale ekipe vseh krajevnih skupnosti iz občine in da bo turnir vsako leto v drugi krajevni skupnosti po vnaprej določenem vrstnem redu. Prvi turnir so pripravili predlagatelji v Lipovcih.

Turnir se je, kot že rečeno, prijel in se kasneje v organizaciji SZ Beltinci vsako poletje odigral v vseh vaseh občine.

Letos se je turnir vrnil v kraj, kjer se je tudi začel in s tem zakoral v drugi krog tekmovanja. V soboto, 23.7.2005, so se v Lipovcih zbrale ekipe vseh 8 krajevnih skupnosti iz občine in se pomerile med seboj. Čeprav je turnir namenjen predvsem druženju in sodelovanju, pa je na koncu vendarle pomemben

tudi vrstni red sodelujočih. Tako so bili letos najboljši domačini iz Lipovec, ki so v finalu z 1:0 premagali ekipo iz Beltincev, v tekmi za 3. mesto pa so bili Melinci boljši od Gančan. Tri prvuvrščene ekipe so prejele pokale, zmagovalna ekipa je prejela še prehodni pokal občine Beltinci. Za najboljšega vratarja turnirja je bil proglašen Tomaž Perdigal iz Beltincev, najboljši igralec

turnirja pa je bil Tinček Mesarič iz Lipovec.

Na dosedanjih turnirjih za pokal občine Beltinci so po dvakrat zmagale ekipe iz Melincev, Ižakovca in Lipovec, po enkrat pa ekipe iz Bratoncev, Beltincev in Dokležovja.

V letu 2006 bo domačin tradicionalnega turnirja, ki bo že deseti po vrsti, krajevna skupnost Bratoncev.

- JoP -

HOKEJSKI KLUB "PLIVA" LIPOVCI NADALJUJE S KAKOVOSTNIM DELOM IN ODLIČNIMI REZULTATI

Hokejski klub »PLIVA« Lipovci je tudi v letošnjem letu nanizal kar nekaj zelo dobrih rezultatov, tako v domačem prvenstvu, kakor tudi v mednarodni konkurenci. Najprej je klub v mesecu februarju 2005 osvojil naslov državnega prvaka v dvoranskem hokeju, potem pa je še v spomladanskem času osvojil naslov pokalnega in državnega prvaka Slovenije v hokeju na travi. Kakor že v lanskem, je

tudi v letošnjem letu igral v mednarodni interligi, kjer je med osmimi sodelujočimi ekipami iz Slovaške, Madžarske, Hrvaške in Slovenije osvojil 1. mesto. Klub je po rednem delu interlige vodil na lestvici, na finalnem turnirju v Zagrebu pa je naša ekipa v polfinalu premagala državnega prvaka Madžarske, v finalni tekmi pa še državnega prvaka Hrvaške in tako drugič zapored osvojila naslov prvaka mednaro-

Hokejski klub »PLIVA« Lipovci ob osvojitvi naslova državnega prvaka v dvoranskem hokeju za leto 2005.

Tudi v sezoni 2004/2005 se je Hokejski klub »PLIVA« Lipovci veselil naslova pokalnega in državnega prvaka Slovenije ter prvaka mednarodne interlige.

dne interlige. Vsekakor pa je bil vrhunec letošnjega leta nastop na evropskem prvenstvu državnih prvakov skupine »B« v mestu Brest v Belorusiji, kjer je naš klub dostojno predstavljal KS Lipovci, Občino Beltinci in Republiko Slovenijo. Klub je tudi uspešno zaključil jesenski del prvenstva v mednarodni interligi, kjer bo naša ekipa prezimila na 2. mestu lestvice. Hokejski klub »PLIVA« Lipovci se lahko pohvali tudi s tem, da je v letu 2005 prejel ob-

činsko priznanje Občine Beltinci, ki mu daje dodatno motivacijo za nadaljnjo uspešno delo. Vsekakor pa ne smemo pozabiti na mlajše kategorije (mladinici, U-14 in U-12), ki prav tako dosegajo zelo dobre rezultate tako v državnem prvenstvu, kakor tudi v prvenstvu osnovnih šol Slovenije. Po končani sezoni 2004/2005 je klub prekinil dolgoletno sodelovanje z glavnim sponzorjem LEK iz Ljubljane in sklenil novo dolgoročno sponzorsko sodelovanje s podje-

tjem PLIVA iz Ljubljane. Ob koncu letošnjega leta pa je klub dobil tudi priznanje za najboljši športni kolektiv Pomurja, kjer je dosegel zelo dobro 3. mesto.

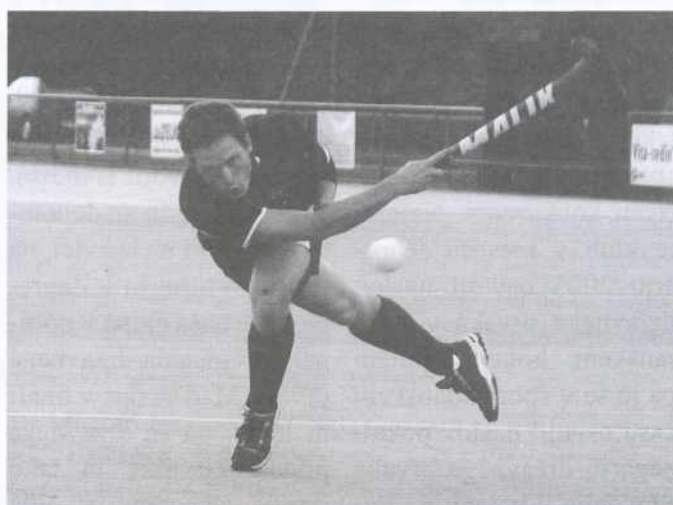
Ob koncu bi dodali samo še to, da je za klubom najuspešnejše leto v njegovi zgodovini. Klub bo v prihodnosti veliko pozornosti posvetil vsem tekmovanjem, v katerih bo nastopal, kakor tudi delu z mlajšimi kategorijami. Naloga kluba v bodoče je, da bo pridobil k vadbi hokeja

na travi čim večje število mlajših igralcev, ki bodo poskrbeli za prihodnost lipovskega in slovenskega hokeja na travi. Skratka, klub v prihodnosti čaka veliko odgovornih nalog, ki jih bo moral vestno izpolnjevati na vseh nivojih, to je na organizacijskem, strokovnem in tekmovalnem nivoju. Vsi v klubu pa si želimo, da bi v prihodnosti delali še boljše in da bi še naprej uspešno predstavljali našo KS Lipovci in Občino Beltinci.

Robert MESARIČ

Ekipa mlajših dečkov do 14 let je osvojila 2. mesto na prvenstvu osnovnih šol Slovenije.

Robert Mesarič je bil s 25 zadetki proglašen za najboljšega strelca mednarodne Interlige za sezono 2004/2005.

ŠPORTNO DRUŠTVO DOKLEŽOVJE - PIKADO KLUB F1

Naj se vam na kratko predstavimo.

Športno društvo Dokležovje – Pikado klub F1 je bilo ustanovljeno leta 2003 z namenom družabnega preživljanja prostega časa ob tej zanimivi igri in hkrati tudi promoviranju pikada kot športa v naši širši okolici.

Kot klub se udeležujemo raznih tekmovanj, organizirali pa smo tudi nekaj turnirjev.

V prvem letu delovanja smo tekmovali v občinski ligi pikada v Puconcih, kjer smo kot novinci dosegli zadovoljive rezultate. Naslednje leto smo se vključili v najvišji rang tekmovanja in sicer v 1. slovensko ligo. Poleg tekmovanja smo se udeleževali tudi turnirjev za izbor reprezentance, ki so potekali po vsej državi.

Tudi v letošnji sezoni smo člani 1. slovenske lige vzhod, kjer tekmuje z dvema ekipama.

Trenutno v našem društvu aktivno deluje 22 članov, od tega je 19 tekmovalcev. Treniramo štirikrat tedensko, ob sobotah se udeležujemo turnirjev, ob nedeljah pa igramo tekme v ligi.

Februarju 2006 bomo organizirali 1.občinski turnir v pikadu, ki se ga bodo lahko udeležili tekmovalci iz vseh vasi naše občine. Če bo turnir uspel, bo postal tradicionalen in ga bomo organizirali vsako leto. Že vnaprej vljudno vabljeni k sodelovanju.

Matjaž GYOREK

“ZAGOTOVIMO KVALITETO ŽIVLJENJA STAREJŠIM” V KS LIPA

V KORK Lipa in tako v sami KS Lipa smo bili med prvimi v Prekmurju vključeni v program usposabljanja krajanov pri negi bolnika na domu iz programa RK Slovenije in OZRK M. Sobota.

Na koordinacijskem sestanku, ki je bil 12. januarja 2005 v M. Soboti, smo KORK-i dobili zadolžitve in umik programa za izvedbo delavnic. Zagotoviti je bilo potrebno ustrezno ogrevan prostor, čim bolj »pravo« bolniško posteljo, razne vzglavnike za lažje delo z bolnikom v postelji, posode in vrče za umivanje, asistenta (namišljenega bolnika) itd., skratka, okolje je moralo biti čim bolj identično bolniškemu okolju. Od vodje programa, ge. Metke Matjašič, smo dobili tudi navodila, katere osebe bi bile najbolj primerne za usposabljanje v delavnicah, da je število omejeno in da se moramo povezati z lokalnimi koordinatorji programa, ki so bili dodeljeni s strokovne strani OZRK M. Sobota. To so bile osebe iz medicinske stroke in tako je bila KORK Lipa dodeljena ga. Marta Ferčak. Sama priprava se je morala začeti zelo hitro, kajti v Lipi smo začeli z delavnicami že v začetku februarja. Na skupnem sestanku odbora KORK Lipa in lokalne koordina-

torke smo si razdelili zadolžitve za pripravo. Najbolj problematično se nam je zdelo, kako izbrati določeno število slušateljev, saj je v vasi več takšnih družin, kjer bi praksa iz programa delavnic prišla prav. Morali smo se držati navodil in kriterija, ki je bil izdelan za slušatelje in sicer, da naj bodo slušatelji iz družin, kjer že imajo bolnika v postelji ali, da v družini živi starejša bolna oseba. Pogoj je bil tudi, da je treba delavnice obiskovati od začetka do konca. Skupina je bila številčno omejena na 15-20 ljudi, ker je delo predavateljic vsebovalo tudi praktični del, ki ga v večji skupini ne bi mogli kvalitetno izvesti.

Lotili smo se dela na terenu in tako so poverjeniki iz odbora seznanili ljudi s programom in delom v delavnicah. Program je bil razdeljen na šest datumov z različnimi vsebinami:

Vse teme so bile zelo kvalitetno in strokovno podane in podkrepljene s primeri iz prakse, saj so bile predavateljice višje medicinske sestre. Slušatelji so z veseljem prihajali na delavnice, čeprav nas je takrat spremljala zelo mrzla in zasnežena zima, kar je predavateljicam dodatno oteževalo prihod v našo vas. Mi pa smo se jim na koncu vsakega predavanja zahvalili z aplavzom in spominčki, ki jih je izdelala ga. Melita Olaj ter s skupinsko fotografijo.

Menim, da so nam delavnice dale veliko novega znanja. Usposobili smo se za delo z bolnikom na domu, svoje izkušnje pa lahko prenesemo tudi tistim, ki bodo pomoč potrebovali in niso bili deležni usposabljanja.

Na zaključku je POTRDILA O OPRAVLJENEM TEČAJU NEGE

Datum	Tema	Predavateljica
7. 2. 2005	Znaki staranja in gibanje starostnika	Ema Mesarič
9. 2. 2005	Negovan bolnik - nega v ožjem smislu	Marija Horvat
14. 2. 2005	Bolnik v družini	Cvetka Meolic
16. 2. 2005	Nega pri različnih obolenjih	Milka Kavaš
21. 2. 2005	Prehrana in nalezljive bolezni	Anica Bekovič
23. 2. 2005	Zaključek delavnic - podelitev priznanj	

BOLNIKA NA DOMU PO PROGRAMU RKS podeljeval g. župan Milan Kerman, sodelovali pa so še: vodja programa ga. Metka Matjašič, predsednik KS Lipa g. Jože Ferčak, lokalna koordinatorka ga. Marta Ferčak in predsednik KORK Lipa g. Štefan Olaj. Vsak slušatelj je prejel tudi **PRIROČNIK ZA NEGO BOLNIKA NA DOMU**.

Tako smo uspešno zaključili program delavnic s skupinsko fotografijo in s skromno pogostitvijo, ki so jo popestrile dobrote naših slušateljic, za kar se jim v svojem imenu in v imenu KORK Lipa še posebej zahvaljujem.

V KORK in KS smo si enotni, da takšna in podobna predavanja potrebujemo, saj nam dajejo primerno znanje, vzamejo pa nam le malo prostega zimskega časa, ki ga je v dolgih zimskih večerih na pretek. Zato še naprej vabljeni na organizirana strokovna predavanja, ki vam jih bomo pripravili v KORK Lipa, saj tako bogatimo in obnavljamo svoje znanje, se družimo in pogovarjamo, tega pa nam v tem

Zaključek in podelitev priznanj.

hitrem tempu življenja najbolj primanjkuje.

Na koncu bi se v imenu KORK Lipa in v imenu obiskovalcev delavnic zahvalil RK Slovenije in občinskemu združenju RK M. Sobota za zaupanje in dodelitev programa, vsem predavateljicam, Občini Beltinci, KS Lipa, lokalni koordinatorki ge. Marti Ferčak, ge. Meliti Olaj ter vsem, ki ste kakorkoli pripo-

mogli k uspešni izvedbi delavnic.

Seznanil bi vas še, da se dogovarjamo za naslednja predavanja v zimskem času :

- obnova prve pomoči in
- osteoporoza.

Štefan OLAJ

KORK LIPA IN LIPLANSKI KRVODAJALCI SMO PRAZNOVALI

Letošnje leto je bilo za člane KORK zelo pestro.

V prvih mesecih letošnjega leta smo se vključili v izvajanje programa »MANJ STRESA, VEČ ZDRAVJA«. Februarja in marca so potekale tri različne delavnice. Vsako delavnico je vodila druga predavateljica. Obisk je bil odličen, saj se je delavnic udeleževalo več kot 35 slušateljev. Iz tega lahko sklepamo, da stres spremlja vsepovsod vso populacijo, saj so se predavanj udeležili tako mladi kot tudi starejši krajani Lipe. Skrajni čas je torej, da tudi na tem področju

nekaj storimo. Po zaključenem delu v vseh treh delavnicah je bilo zadovoljstvo obojestransko, saj so bili slušatelji podrobno seznanjeni s stresom in s tem, kako ga najlažje sami ublažimo, čeprav to v današnjem tempu življenja ni tako enostavno. Za opravljene delavnice v Lipi se je predavatelj in organizatorjem z zahvalnim pismom OORK M. Sobota zahvalil župan Občine Beltinci g. Milan Kerman in tako na svojstven način zaključil delavnice.

Mesec maj je bil za krvodajalce prazničen, saj smo se v odboru KORK

Lipa začeli intenzivno pripravljati na slovesnost ob koncu meseca. Najprej smo se 20. maja odpravili na krvodajalsko akcijo z več kot tridesetimi krvodajalci, krona vsega dogajanja pa je bil 29. maj, ko so naši krvodajalci in KORK Lipa slavili. Skupaj z OORK M. Sobota, Občino Beltinci in KS Lipa smo pripravili podelitev priznanj za večkrat darovano kri, vključili pa smo tudi praznik KORK Lipa, to je 10. obletnico organiziranega krvodajalstva v Lipi. Ob tej priložnosti smo medse povabili slavnostne goste: župana

Občine Beltinci g. Milana Kermana, predstavnico za socialne zadeve v občini Beltinci go. Milko Kavaš, predsednika KS Lipa Jožeta Ferčaka, častnega člana KORK Lipa dr. Jožeta Magdiča in najožje vodstvo OORK M. Sobota, sekretarko go. Angelo Sobočan in predsednika odbora za krvodajalstvo g. Mirka Šerugo.

Krvodajalci v Lipi smo se začeli organizirati l. 1994. Takrat smo naše krvodajalce pod vodstvom predsednice KORK Lipa ge. Darinke Pucko začeli popisovati in jih vabiti na skupno krvodajalsko akci-

jo za prepoznavnost vasi Lipa in občine Beltinci. Začetki so bili težki, saj smo morali krvodajalce, ki so hodili na akcije individualno ali preko delovnih organizacij, prepričati, da pomagajo propagirati našo vas in občino. Dolgoročno gledano nam je to v teh desetih letih odlično uspelo, če se spomnimo, da se nas je na prvo organizirano akcijo odpravilo pet krvodajalk in krvodajalcev. To so bili pionirji liplanskega organiziranega krvodajalstva. Vsako leto smo pridobivali nove člane, tako da se nas sedaj odpravlja na organizirane akcije trideset in več. Upamo, da se nam bo pridružilo še več mladih.

Da smo vsa ta leta dobro delali, pove tudi podatek o podeljenih priznanjih. Podelili smo 51 priznanj in sicer: za 5-krat darovano kri 24 priznanj, za 10-krat darovano kri 11 priznanj, za 15-krat darovano kri 3 priznanja, za 20-krat darovano kri 4 priznanja, za 25-krat darovano kri 3 priznanja in za 30-krat darovano kri 5 priznanj. Podelili smo tudi priznanje za več kot 35-krat darovano kri in sicer ge. Mariji

Režonja iz Lipe 101, ki je kri darovala 38 krat, ki pa se je zaradi let poslovila kot aktivna krvodajalka, ostaja pa še naprej članica KORK Lipa. Prisrčno smo se ji zahvalili za vse, kar je dobrega in humanega prispevala kot krvodajalka. Odbor KORK Lipa je od OORK M. Sobota prejel priznanje za predano delo v organizaciji RK. Kot predsednik KORK Lipa sem prejel posebno državno priznanje RK Slovenije za humanitarno in predano delo. Na slovesnosti sem se za to častno priznanje zahvalil in dodal, da je to priznanje plod vseh krvodajalcev in članov. Brez njih tega priznanja ne bi bil deležen, je pa to neke vrste potrditev, da naša organizacija dela dobro in da je naš trud viden.

Še nekaj besed o akcijah, v katerih smo sodelovali:

- na poziv krovne organizacije RK Slovenija smo sodelovali v akciji s sloganom: SOLIDARNOST PRINAŠA TOPLINO
- Kot vemo, je Posočje letos spet prizadel hud potres. Naša KORK

se je odločila, da bo priskočila na pomoč na drugačen način. Zadolženi smo bili, da izpeljemo nabirno akcijo v naši vasi. Glede na finančno situacijo naših vaščanov, ki so pretrpeli že marsikatero naravno nesrečo, smo se odločili, da zberemo denar od društev, ki delujejo v KS Lipa. Naleteli smo na ljudi, ki so pripravljeni pomagati, zato smo akcijo uspešno zaključili. Zbrani denar smo nakazali OORK M. Sobota ZA POSOČJE. Izkoristil bi dano priložnost in se zahvalil vsem, ki so prispevali denar in bili pripravljeni sodelovati s KORK Lipa: KS Lipa, NK Lipa, KUD Lipa, TD Lipa in PGD Lipa.

Uspehi in pohvale, ki sem jih omenil zgoraj, nas spodbujajo k še aktivnejšemu delu, zato se v času, ko nastaja ta članek, v odboru KORK Lipa že dogovarjamo za naslednje naloge:

- razdelili smo pakete iz akcije FIHO,

- s KS Lipa in Občino Beltinci se pripravljamo na DAN STAREJŠIH,
- obiskali bomo bolnike na domu in v Domu starejših Rakičan,
- čaka nas novembrska krvodajalska akcija,
- raznosili bomo kalendarje za leto 2006,
- planiramo in usklajujemo datume z organizatorji in predavatelji za dve predavanji na temo OBNOVA PRVE POMOCI in OSTEOPOROZA,
- opravili bomo meritev osteoporoze v mesecu decembru,
- skrbeli bomo za socialno ogrožene družine.

Ko boste prebirali ta članek, bo že verjetno božično-novoletni čas, zato bi vsem, še posebej pa članom KORK Lipa in vaščanom Lipe, zaželel vesele božične praznike, zdravja in osebne sreče v letu 2006. Hkrati pa hvala za vse, kar ste dobrega storili za KORK Lipa.

Štefan OLAJ

AKTIVNOSTI IN DELOVANJE GZ BELTINCI V LETU 2005

Leto se bliža h koncu in zdaj je pravi čas, da se spomnimo vseh dogodkov, ki so zaznamovali to leto.

Biti gasilec, pa če le prostovoljni gasilec, je zelo odgovorno in nevarno delo, saj skušamo s svojo opremo in znanjem pomagati tistim, ki so naše pomoči potrebni. Pri tem pa smo sami velikokrat izpostavljeni različnim nevarnostim, na katere pa niti ne pomislimo, saj želimo sočloveku s svojimi celotnimi močmi pomagati. Da pa bi bili čimbolj uspešni pri svojem delu, da bi lahko čimbolj pomagali sočloveku, redno skrbimo za izobraževanje svojih članov, tako da smo s svojim znanjem podkovani za premaganje najrazličnejših nesreč.

Skozi celo leto opremljamo društva z gasilsko opremo, predvsem za zaščito gasilcev, da bi bila naša društva čimbolj opremljena za intervencije. Vendar pa upamo, da bomo to opremo uporabljali čim več za vaje in čim manj za redne intervencije.

Kot vsako leto smo tudi letos organizirali gasilsko občinsko tekmovanje, ki je tokrat potekalo na Melincih. Na tekmovanju so posamezne enote gasilskih društev pokazale svoje spretnosti na področju gasilskih tekmovalnih disciplin. Najboljše mladinske in pionirske ekipe pa so se udeležile regijskega tekmovanja, kjer so se nekateri z odličnimi rezultati uvrstili na dr-

žavno tekmovanje, ki bo potekalo naslednje leto.

Ena večjih preizkušenj, ki smo je bili deležni gasilci v tem letu, so bile poplave, ki so prizadela območje ob reki Muri. S skupnimi močmi gasilcev naše gasilske zveze prebivalcev vasi ob Muri smo posledice, ki bi jih lahko naredila reka Mura, preprečili z utrjevanje njenih nasipov in prečrpavanjem vode.

Najbolj delovni mesec za nas gasilce pa je vsekakor oktober, mesec požarne varnosti. Letošnja tema je bila »Požari v velikih trgovskih centrih«. Skozi celotni mesec smo organizirali različne aktivnosti, ki so naše občane obveščale o preventivnih ukrepih preprečevanja požarov. Organizirali so se dnevi odprtih vrat po društvih, prikazana je bila oddaja na internem občinskem kanalu ipd. Glede na temo meseca požarne varnosti so se obiskale vse večje trgovine naše občine, kjer smo se seznanili s protipožarnimi ukrepi, ki jih imajo v posameznih trgovinah. Akcijo pa smo zaključili z veliki vajo, ki se je usmerila na novozgrajeni trgovski center Spar v Beltincih. Vaje so se udeležila vsa prostovoljna gasilska društva naše občine in tako se je pokazala pripravljenost enot ob možnem požaru na trgovskem centru. Vaja se je končala uspešno, kar sta ocenila tudi požarni inšpektor in vodja izpostave za zaščito in reševanje.

V oktobru pa je potekal tudi mladinski tabor, kjer so si lahko naši najmlajši člani ogledali staro in novo- sodobno opremo in jo tudi preizkusili.

Nismo pa pozabili tudi na naše najstarejše člane, ki so v gasilske vrste stopili že pred mnogimi leti. Zanje smo pripravili srečanje veterancev, kjer so se lahko za nekaj časa sprostiti in razveselili.

Čeprav smo v minulem letu opravili že veliko, smo si za naprej zadali še večje naloge. Začeli smo z dograditvijo gasilskega doma v Beltincih, ki bo služil za namene Prostovoljnega gasilskega društva Beltinci, gasilske zveze in civilne zaščite. V gasilskem domu deluje tudi servis gasilnih aparatov, ki ponuja preglede, polnjenje in prodajo gasilnih aparatov vseh vrst.

Z veseljem gledamo na naše uspehe, ki smo jih dosegli v tem letu, še z večjim zanosom pa gledamo naprej na tiste cilje, ki jih želimo še doseči.

Z gasilskim pozdravom

**V SLUŽBI LJUDSTVA
NA POMOČ!**

Andrej VOROŠ

PGD LIPA

Gasilci smo vedno pripravljene, da nudimo pomoč tistim, ki so je potrebni, pa če to pomeni, da moramo pogasiti gorečo hišo, avto ali pa pomagati na kakšen drug način. Vedno smo pripravljene na vse. Tako smo tudi gasilci iz Prostovoljnega

gasilskega društva Lipa pripravljene na vse naloge, katerih se moramo lotiti.

Naše društvo je opremljeno z ustrežno opremo za gašenje najrazličnejših požarov, predvsem pa z opremo, ki zaščiti gasilca pri opravljanju njegovih nalog. Vendar pa vsa

oprema ne pomeni nič, če ne veš, kako moraš z njo delati. Zato smo se v društvu potrudili in organizirali usposabljanje, kjer smo pokazali vsem našim operativnim članom, kako se s posamezno opremo upravlja, v kakšnih primerih jo je potrebno uporabi-

ti ipd. Večina usposabljanja se je izvajala tako, da je vsak član sam poskušal delati z opremo, saj se je tako lahko največ naučil.

Mladi so naša prihodnost. Tega se zavedamo tudi mi in tako poskušamo že mnogo let redno ohraniti naše najmlajše ekipe.

Tako smo letos imeli ekipe pionirk in mladink, ki sta pokazali svojo pripravljenost in veselje do gasilstva ter s svojimi spretnostmi dosegli odlične rezultate. Ekipe sta se uspešno odrezali na občinskem tekmovanju, nato pa še na regijskem, kjer sta se obe ekipe kvalificirali na državno tekmovanje, ki bo potekalo naslednje leto. Brez truda takih rezultatov ne bi bilo. Ekipe so se tako redno udeleževale vaj, da bi bili rezultati čim boljši. Zahvaliti se je potrebno tudi mentorjem, ki del svojega prostega časa žrtvujejo za opravljanje vaj z desetinami. To delo je kar težko, saj je potrebno mlade nenehno spodbujati in najti takšen način dela, ki bo zanje zanimiv.

Pomemben del našega dela pa je preventiva, kjer poskušamo preprečiti, da bi do požarov sploh prišlo. Uspehi našega preventivnega dela pa so vidni v tem, da smo v dveh letih zabeležili le en požar v naši vasi.

Gasilci iz Lipe smo pripravljeni posredovati ob najrazličnejših dogodkih, potrudili pa se bomo, da bo naše delo še boljše in uspešnejše.

Tadej JEREBIC

Udeleženke regijskega tekmovanja z mentorji - mladinke.

Udeleženke regijskega tekmovanja z mentorji - pionirke.

GANČKI GASILCI ZADOVOLJNI Z LETOM 2005

V centru vasi je zrasla lepa stavba, ki ji rečemo nov gasilski dom v Gančanih. V lanskem letu smo na praznik gasilcev, na dan sv. Florjana, zavetnika gasilcev, položili in blagoslovili temeljni kamen.

Ob tem dogodku so bili nekateri mnenja, da ta objekt ni potreben. Take govornice so nas gasilce še bolj spodbudile, da smo se projekta lotili še toliko bolj zavzeto. Lansko leto smo objekt spravili do

strehe in ga zaprli z okni in vrati.

V letu 2005 pa nas je čakalo še ogromno dela, ki smo si ga zastavili na občnem zboru društva. Komaj smo čakali, da bo minila zima in bomo lahko pristopili k delu.

Nova pridobitev za Gančane - stavba gasilskega doma.

Najprej je bilo potrebno izdelati tlake v garažah. To je predstavljalo tudi velik finančni zalogaj, zato smo se pripravljajalnih del lotili s prostovoljnimi delom. Vse bolj se je bližal dan, ki smo si ga zastavili kot dan, ko bo dom zgrajen do te mere, da bo možna preselitev opreme v nove prostore. Tlaki so bili narejeni, sledilo je beljenje garaže in elektrifikacija. Tako je bila garaža nared, ostalo pa je še nekaj spodnjih prostorov brez notranjih ometov. Prostovoljno delo je spet

zaživelo in pokazalo se je, da si ta objekt želijo gasilci in krajan, kajti zbrali smo se oboji in pristopili k delu.

Minilo je 385 dni od položitve temeljnega kamna, ko smo se zbrali gasilci in krajan Gančan, da bi svečano prepeljali gasilski avto v nove prostore. Ob tej priložnosti sta g.župan Milan Kerman in predsednik KS Gančani g. Štefan Žižek zasadila lipo ob gasilskem domu.

Gasilski avtomobil že pod novo streho - v novi garaži doma.

Za poletne mesece je bila garaža nared, kljub temu pa gasilci nismo mirovali. Zastavili smo si nove cilje, kajti zavedali smo se, da bo zima hitro potrkala na vrata in v garaži bo potrebno zgraditi ogrevanje in opremiti spodnje prostore. Vse to naj bi bilo opravljeno do dneva odprtih vrat. Minevali so dnevi in dela so tekla po načrtih, kajti marljivi gasilci smo vsako urico prostega časa namenjali delu v gasilskem domu in tako se je notranjost vidno spreminjala in dobivala dokončno podobo. Druga polovica oktobra je bila zelo delovna, saj je bilo treba uresničiti zastavljene cilje. Zadnjo nedeljo v oktobru smo se zbrali na dnevu odprtih vrat in ob vročih kostanjih nazdravili z moštom za uspešno opravljeno delo. V mesecu novembru smo izvedli notranje omete v zgornjih prostorih. Po pregledu finančnega stanja smo pristopili k izgradnji tlakov v zgornjih prostorih in s tem preprečili, da bi toplota uhajala, kajti v tem času je bilo vse postorjeno glede kurjave in pričeli smo z ogrevanjem gasilskega doma.

Da smo uspešno izvedli vsa ta dela, pa bi se radi zahvalili vsem krajanom in krajanom, ki ste nas finančno ali kako drugače podprli pri teh zahtevnih nalogah. Beseda zahvale gre Občini Beltinci in županu Milanu Kermanu za njihovo pomoč, prav tako se zahvaljujemo Svetu KS Gančani, ki mu predseduje g. Štefan Žižek. Omeniti velja še prostovoljno delo, kajti bilo je opravljenih preko 2500 delovnih ur, kar potrjuje, da smo si ta dom želeli tako gasilci kot krajan Gančan.

Pozdravljam vas z gasilskim pozdravom NA POMOČ!

Alojz VINČEC

TEČAJ ZA MARKACISTE MDO POMURJA

Meddruštveni odbor planinskih društev Pomurja je konec aprila in v začetku maja 2005 organiziral tečaj za markaciste. Udeležilo se ga je 22 tečajnikov iz vseh sedmih planinskih društev meddruštvenega odbora: PD Gornja Radgona, PD Haki Sveta Trojica, PD Lenart, PD Lendava, PD Ljutomer, PD Matica Murska Sobota in PD Mura Murska Sobota. Predavali so inštruktorji Uroš Vidovič, ki je bil tudi vodja tečaja, Božo Jordan, Florijan Nunčič in Stanko Gasparič.

Tečaj je potekal po programu, t. j. sestavljen je bil iz teoretičnega in praktičnega dela, tako da so tečajniki spoznali teme: organiziranost markacistov, označevanje planinskih poti, tehnika markiranja idr. s posebnim poudarkom na tistih

vsebinah, ki so povezane z oblikovanostjo in drugimi značilnostmi območja, po katerem poteka krožna 200 km dolga Pomurska planinska pot, ki jo omejenjena društva vzdržujejo. Pot poteka po gričevnatem in ravninskem svetu,

zaradi česar je gotovo drugačna od drugih planinskih poti, saj predstavlja zanimivosti, ki jih druge slovenske pokrajine nimajo. To se je pokazalo tudi v praktičnem delu tečaja, ko so tečajniki pod vodstvom inštruktorjev markirali in

čistili nekatere pestre odseke PPP, na katerih so se morali kar znajti in uporabiti pridobljeno znanje. Zanimiva in koristna je bila tudi izkušnja, kako pohodnika prepeljati čez polja, kjer so uporabni le smerokazi, in to tako, da ne ovirajo kmetov pri delu, traktorjev na kolovozih, vzdrževalcev melioracijskih jarkov in drugih. Spoznali pa so tudi, da so domačini pot sprejeli za svojo in da jih »turisti« ne motijo. Tako so velikodušno omogočali markiranje na svojem in hkrati kazali znano gostoljubje. Praktično pa so se seznanili tudi z izdelavo brvi čez strmo strugo potoka in lesenih stopnic, kar se jim je zdelo izjemna »snov«, saj se sicer potoki med nizkimi bregovi tod hitro razlezejo, ker so bolj podobni curkom. Toda organizatorjem tečaja je uspelo najti pri-

merno mesto za tak pouk, zagotovo pa ne takega, da bi lahko uporabili katere koli vrste klinov, saj takega mesta ni. Kako uspešni opisovalci poti pa so tečajniki, pa bi lahko pokazala seminarska naloga o od-

seku PPP, ki so jo morali opisati, če bi se po njej ravnali drugi pohodniki.

Vznemirljiv vrhunec tečaja pa je bil gotovo teoretični izpit. Nanj so se tečajniki očitno dobro pripravili, saj so bili prav

vsi uspešni v zadovoljstvo dobrih in zavzetih inštruktorjev in domačih organizatorjev.

Tako so društva dobila novo generacijo, kakor kaže, zavzetih markacistov, ki bodo po pripra-

vništvu gotovo z veseljem delali v društvih to, za kar so se odločili iz svojega interesa in izkušenj z različnih planinskih poti.

Janez GLAŽAR

MLADI BELTINSKI FOLKLORNIKI V KANADI IN ZDA

»Drevo, ki raste in zraste, potrebuje zemljo, v katero poženejo korenine. Nobena še tako silna burja ga ne premakne. Spoznavanje preteklosti je zemlja za zdrave korenine otrok. Mladi beltinski plesalci in glasbeniki rastejo iz korenin, ki so jih načrtali njihovi dedki in babice. Tako ukoreninjeni bodo vedeli, kje so doma, čeprav bodo morda daleč od doma.«

Daleč od doma so že več desetletij tudi naši rojaki, prekmurski izseljenci iz Kanade in ZDA.

Kako dobro se zavedajo svojih korenin, pa smo spoznavali člani folklorne skupine in njihovi spremljevalci tri tedne, ki smo jih preživeli med njimi.

Konec junija 2005 so se na dolgo pot čez ocean med slovenske, predvsem pa prekmurske rojake, odpravili mladi muzikantje in plesalci ter njihovi spremljevalci.

Na povabilo Slovenskega kulturnega društva Hamilton – Wentworth in v organizaciji podpredsednice društva, gospe Darinke Ferletič, ob pomoči predsednika društva, gospoda Tonija Horvata ter drugih prizadevnih članov društva in družin, ki so nas za tri tedne vzeli za svoje, smo se odločili in izpeljali ta projekt, ki je bil zahteven na strokovnem, finančnem in organizacijskem področju. Zdaj so vsi napori bogato poplačani.

Na gostovanje se je skupina intenzivno pripravljala osem mesecev z namenom, da bi med rojake odnesla čim več slovenskega, predvsem pa prekmurskega ljudskega

izročila in ljudem, ki živijo v tujini že dolga desetletja in s katero so kljub temu tesno povezani, s srcem in dušo obudila spomine na rojstne kraje – na njihovo mladost.

Svoje mladosti v Gančanih pa se še kako dobro spominja gospa Darinka, ki je bila tudi »glavni krivec« za naše gostovanje. Darinka svojo ljubezen in pripadnost svoji domovini izkazuje tudi s poučevanjem in vodenjem slovenske šole, ki jo vsaka štiri leta pripelje tudi na ekskurzijo po Sloveniji. Spoznavanje domovine svojih babic in dedkov začnejo otroci v Prekmurju, v Beltincih, kajti pri organizaciji potovanja jim veliko pomaga tudi gospa Milica Šadl ali teta, kot jo kliče Darinka. Milica, hvala vam za vse, s čimer ste tudi nam pomagali pri gostovanju. Obisk Beltincev so jim vedno popestrili mladi folkloristi; tako smo se tudi spoznali in dobili smo vabilo.

To, kar smo doživljali ob nastopih, svetih mašah in srečevanju z našimi ljudmi, se z besedami ne da opisati. Človek, pa najsi bo mlad ali malo starejši, mora to doživeti ... in to mu ostane v spominu za vse življenje. Člani skupine smo enotnega mnenja, da smo po treh tednih bivanja med čudovitimi prekmurskimi rojaki – Hamiltončani dobili pečat za vse življenje. Ne bo se moglo pozabiti širine duha in srca družin, ki so nas sprejele za svoje člane. Skrbeli so za nas, nas vozili na zbirna mesta, na izlete, na nakupovanja, prirejali večerna druženja pri posameznih družinah, nas tolažili

v stiskah in skrbeli za nas, ko smo zboleli, potovali z nami na nastope v druge kraje po Kanadi in ZDA. Pa naj omenim te družine: Ferletič, Vuk, Jerič, Antolin, Krušič, Pučko, Gorza, Glavač, Ferenčak, Volf, Štadler in župnija Sv. Gregorja.

Težko najdemo besede zahvale, beseda hvala je preveč obrabljena, prekratka in preskopa, da bi lahko izrazila naša občutja in hvaležnost, pa kljub temu nam ostaja ... HVALA.

»Dragi naši v Kanadi« še vedno nam v ušesih odzvanjajo vaše besede, s katerimi ste nas največkrat poimenovali »naši mladi«. Upamo in verjamemo, da se zavedate, kaj so nam pomenile in nam še pomenijo te besede.

Člani skupine občudujemo ljudi, ki po tolikih letih življenja v tujini še vedno tekoče govorijo v narečju, nekateri tudi v prelepi slovenščini, občudujemo jih zato, ker so z nami peli marsikatero pesem in veselo zaplesali sotiš, šamarjanko, pa čindaro, včasih je »srce hotelo, noge pa niso zmogle«. Večina si nas verjetno ni predstavljala, da bomo v daljni Kanadi lahko poslušali slovenske radijske postaje, brali slovenske časopise, jedli prekmurske jedi ...

Občudujemo naše ljudi in njihovo globoko vero, saj kljub velikim razdaljam in delovnim obveznostim v velikem številu obiskujejo bogoslužje in so aktivni člani slovenskih župnij.

Skupina je z ubranim petjem in glasbo, branjem beril, prošnj in

ministriranjem aktivno sodelovala pri petih slovenskih mašah. Ne bomo pozabili obeh sv. maš v Hamiltonu in Chicagu, kjer smo peli tudi litanije in ob koncu bili nagrajeni z aplavzom.

Dobro smo spoznali slovensko župnijo sv. Gregor v Hamiltonu, ki je bila tudi eden izmed donatorjev našega gostovanja in je prijazno sprejela na domovanje štiri naše člane. V nepozabnem spominu nam bodo ostali gospodje duhovniki: g. Dobršek s svojimi iskrivimi mislimi, g. Stane Okorn, ki je zamenjal g. Gačnika, ki je odpotoval v domovino. Kako globoke so bile besede g. Okorna, ki jih je povedal ob našem nastopu, se šele sedaj zavedamo, prijaznosti in prizadevnosti gospoda Draga pa se bomo še dolgo spominjali.

Ne moreš ostati neprizadet ob številnih življenjskih zgodbah ljudi, ki ti jih pripovedujejo, kot če bi bili stari znanci, orosi se ti oko, ko razmišljajo, da zaradi bolezni kljub veliki želji ne bodo mogli več obiskati domačih krajev.

Za člane skupine velja, da smo se po svojih sposobnostih in močeh trudili, da bi jim s svojim programom prinesli del naše domovine in obudili spomine. Z glasbo, petjem, plesom in besedo smo predstavili celotno Slovenijo. Plesali smo belokranjske in gorenjske plese, peli primorske, koroške, gorenjske in štajerske ljudske pesmi, seveda pa je največkrat ponosno odmevalo po prekmursko, od pozvačina do gostüvanja, od kakšne igre do plesov in pesmi, pa ne nazadnje do mihih zvokov cimbal in violine.

Skupina je štela 32 članov, 25 nastopajočih, starih od 12 do 22 let in 7 spremljevalcev, med katerimi je bil tudi župan Občine Beltinci go. Milan Kerman. Organizacijski vodja je bil Stanko Sraka, vodja mladih folkloristov Jelka Breznik, da je vse potekalo kar najboljšo, so po svojih močeh prispevali še: Majda Balažic, Brigita Totič, Martin

Balažic in Stanislav Sraka.

Nastopajoči: Barbara Balažic, Anja Brunec, Matjaž Breznik, Nives Marič, Laura Vrbančič, Katja Sraka, Lea Poredoš, Doris Kuzma, Tea Totič, Katja Baša, Anja Sraka, Dominika Zver, Grega Sraka, Matjaž Balažic, Marko Balažic, Niki Balažic, Marko Novak, Tadej Apatič, Tadej Breznik, Vito Zver, Primož Sraka, Robi Tibaut, Patricija Žalig, Rok Sraka, Nives Zver.

Mladi beltinski glasbeniki in plesalci se zavedajo, da rastejo iz korenin, imajo veliko srce, zavedajo se, da je mogoče le s trdim delom, redom in disciplino doseči dobre rezultate pri kakršnem koli delu, so odgovorni, znajo potrpetiv in vedno po svojih močeh kar najbolj predstavljati ljudsko izročilo, svoj domači kraj, Prekmurje ...

Upam si trditi, da je v Kanadi bila »dobra ekipa«.

Citat iz pisma gospe Darinke: «Naši farani vas ne morejo pozabiti. Vedno govorijo, kako prijazni ste bili in kako olikani so bili otroci. To je muzika mojim ušesom. Rada to slišim, ker tako vem, da vas ne kritizirajo.

Upam, da so ostali plesalci dobro in da so pridni v šoli. Ko jih boš videla naslednjič, Jelka, jih prosim pozdravi. Reci jim, da naj ostanejo tako pridni, dobri in olikani mladinci, kot so bili tu v Kanadi in jih bo imel celi svet rad«.

Nenazadnje bi se radi zahvalili vsem, ki ste nam na kakršen koli način pomagali z donatorskimi sredstvi, pri organizaciji, s strokovno pomočjo, darili, nasveti, dobri mi željami, tistim, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in bili z mislimi z nami, pa seveda vsem, ki ste nam ob vmitvi pripravili nepozaben sprejem. Posebna zahvala velja vam, spoštovani starši, ki ste nosili največje finančno breme in ki ste nam zaupali svoje največje bogastvo – svoje otroke.

Žal nam je, da z besedami, fo-

tografijami in filmi težko opišemo občutke, ki smo jih doživljali mi in za katere se moramo zahvaliti vam. Zavedajte se, da ste s svojim prispevkom naredili veliko dobrega za naše izseljence. Hvala vam!

Čisto na kratko o programu bivanja v Kanadi:

1. dan

- Naporno potovanje iz Beltincev do Dunaja, 11 urni let čez Atlantik in ne ravno lep pristanek v nevihtnem Torontu z zanimivo izjavo: »Jes rajši v Kanadi ostalen, kak bi še pa enkrat tou doživlal«.
- Sprejem z večerjo v kulturni dvorani in spoznavanje z gostiteljskimi družinami.

2. dan

- Ogled Hamiltona peš in z avtobusom, prijazen pozdrav kanadskega dekleta, ki je s skupino prijateljev sedela na zelenici v parku, nas opazovala, potem pa vprašala, seveda v angleščini: »Od kod pa ste?« Mi pa ponosno: »Iz Slovenije, Evrope!« Z izrazom na obrazu, da ne ve ravno, kje to je, kljub temu pa zelo prijazno: »Dobrodošli pri nas!« Uh, kako lepo je to slišati ...
- Druženje z družinami, kopanje, petje, ples pri Ferletičevih.

3. dan

- S svojimi družinami smo se zbrali v velikem parku in s Kanadčanami praznovali »Kanada day«, spoznavali, kako so Kanadčani ponosni na svojo domovino, saj so to izražali z različnimi državnimi simboli v rokah, na oblačilih ... Prelepo bi bilo, če bi jih znali Slovenci posnemati.

4. dan

- Odhod v Otawo, piknik v lepem parku, ogled številnih mestnih znamenitosti, parlamenta, kjer smo na prošnjo vodičke zaplesali sotiš in šamarjanko, tkalečko kar na petje. Nepozaben spomin

je tudi na muzej in fotografiranje z vojaki, ki stražijo vhod v vilo kanadske predstavnice Comenwelta ...

- Prihod na Baragovo letovišče pri Montrealu, sprejem, »čas za počitek.«

5. dan

- Sodelovanje pri maši, priprave za nastop, muzikantje igrajo za ples, ostali otroci in spremljevalci se spoznavamo z ljudmi, z našimi rojaki: Novakovimi Olgo in Vankom, njunimi otroki, Krauthakerjevimi, ki so prišli iz Otawe na naš nastop, Košarovimi, Rousovimi in drugimi, kopamo se, pojemo, plešemo, si ogledamo puščavo, doživimo prva slovesa z lepimi željami za naprej.

6. dan

- Ogled ogromnega, lepega Montreala (olimpijski stadion, cerkev Notre Dame, Jožefova cerkev, športne dvorane – olimpijsko mesto, kosilo v slovenski restavraciji, pri gospodu, ki smo ga spoznali po našem nastopu in njegovi prijateljici Vesni, ki je prišla v Kanado igrati hokej – prijazna gospod in gospa ...

7. dan

- Prost dan, preživljamo ga pri družinah.
- Velika vročina, v vseh treh tednih bivanja v Hamiltonu ni bilo niti kapljice dežja, težave pa nam je delala tudi visoka vlaga. Brez klimatskih naprav življenje tam ni mogoče.
- Sodelujemo pri večerni maši, ker se poslavljamo od gospoda Draga Gačnika, ki odhaja v domovino.

8. dan

- Ogled Hamiltona, gosti nas FS Soča.
- Ogledamo si najstarejši del mesta, slapove, različne znamenitosti.
- Sprejme nas podžupan mesta

Hamilton, prijaznost mu želimo pokazati s pesmijo Marko skače, zaprosi nas še za eno: Nocoj je ena lušna noč... Ker pride mimo slučajno gospod, ki ima svoje korenine v Beli krajini, je na sporedu še Lepa Anka ...

- Ogled velike kulturne dvorane, ki sprejme 2000 obiskovalcev končamo na odru s pesmijo Nede mi več rasla ... in ogledom vaje sinfoničnega orkestra.
- Za konec si ogledamo velik in zelo zanimiv letalski muzej.

9. dan

- Naša Nives po obisku dveh bolnišnic (v Montrealu in Hamiltonu) hrabro premaguje alergijo.
- Popoldne so delavnice, naša dekleta so se najprej doma sama naučila izdelovati rožice iz krep papirja – zdaj svoje znanje prenašajo na udeležence delavnic, ki se jih je zbralo več kot 30, od vnučkov pa do babic. Vsi uživamo pri delu in pogovorih...
- Delavnice se nadaljujejo v dveh skupinah, kjer najmlajši s pomočjo Jelke spoznavajo otroške igrice in za njih primerne plese, starejši pa pod vodstvom Primoža vadijo prekmurske plese.

10. dan

- Popoldne so zopet na vrsti delavnice, vadita skupaj beltinska in hamiltonska skupina; ples se pokaže, pa ga skupaj vsi zaplešejo in vadijo, se spoznavajo in zabavajo ...
- Praznovati rojstni dan tako daleč od doma pa ni kar tako! Verjetno si ga bodo najbolj zapomnili Matjaž, Nives, predvsem pa še Tadej in Anja, ki sta v Kanadi postala polnoletna.
- Skromne pozornosti smo prinesli iz domovine, Darinka je poskrbela za torto in 52 svečk, kolikor so bili skupaj stari naši prijatelji, povabili smo družine, čestitali, zapeli, zaplesali in se imeli lepo ...

11. dan

- Popoldne še delamo v delavnicah, plešemo, mentorica pokaže drugim mentorjem noše, knjige, Stanko izdeluje vugaše ...
 - Z rumenim »šolskim« avtobusom s prijazno šoferko go. Kristino se odpeljemo na kopališče Bled, kjer smo njihovi gostje. Bili so res prijazni gostitelji, mi pa se veselo kopamo in zabavamo, čeprav veliko mislimo tudi na večerni nastop, saj želimo, da je najboljši, saj bi se radi na takšen način oddolžili našim gostiteljem.
 - Nikoli ne moreš biti popolnoma zadovoljen s svojim delom, kajti potem se še naprej trudiš. Nastop je bil dober, čeprav bi lahko bil še boljši...
 - Presrečni smo, da smo opazili zadovoljstvo na obrazih gledalcev, vmes tudi kakšno solzico.
 - Naši muzikantje pa so bili res sila, igrali so na nastopih, igrali na delavnicah, na avtobusih, pa tudi vedno na plesih po naših nastopih, saj so tako lahko organizatorji prihranili nekaj denarja.
- Veseli se in druženje se je nadaljevalo pozno v noč

12. dan

- Po večernem nastopu so bile noše premočene, čez noč so se vsaj nekoliko posušile, zgodaj zjutraj pa smo jih že pripravljale za naslednjega – neumorni in požrtvovalni Brigita in Majda.
- Odhod v letovišče Bolton blizu Toronta.
- Sodelovanje pri maši na prostem, velika vročina, naše najmlajše omagujejo: Barbara, Anja in Laura - vročina je prevelika, vendar za nastop stisnejo zobe. Samo, da stric Tinček ne bi imel preveč dela ...
- Mi smo borci, družijo nas prijateljstvo, starejši skrbijo za mlajše z vici, oni jim vračajo z malimi

pozornostmi in naklonjenostjo.

- Po nastopu zopet srečanja z g. Arvajem, go. Smodiševo ... prijaznosti gospoda Hozjana pa tako ali tako ne bomo pozabili – kako lepo je daleč v tujini slišati pohvale o beltinski kulturi.

13. dan

- Prepričana sem, da smo se naužili »hitre hrane«- vedno in povsod je pri roki.
- Ogled Niagarskih slapov – to moraš videti in doživeti, dobre fotografije, posnetki, to že! Ampak, če si tam in te voda »pošprica«, ko si zelo daleč v stran, kaj šele, ko si na ladji in se voziš skoraj pod njimi, potem si lahko ribica!
- Tudi hiša strahov je bila za nekatere naše člane pravo doživetje, takšno ali drugačno.
- Polni smo vtisov, ampak kar hitimo in nabiramo nove in nove; Marineland - ogled predstave z delfini, otroci so zadovoljni, še bolj pa nad zabaviščnim parkom z vlakom smrti, prostim padom.

14. dan

- Ogled Toronta: kakšna ogromna mesta, saj štejejo več prebivalcev kot Slovenija! Že res, da jih vidiš na posnetkih, da stojijo »škafle«. Ampak, ko jih vidiš v živo, ko komaj vidiš do vrha, to pa je čisto nekaj drugega ...
- Malo neprijeten je občutek, ko gledaš, kako visok je CN Tower, ti pa se boš odpeljal na vrh – ampak sploh ni slabo, samo na vse kontrole in red se moraš pripraviti in navaditi.
- Sledili so ogledi kitajske četrti, parlamenta, obisk ogromnega nakupovalnega središča.
- Le kako bi zdržali brez ogromne hladilne torbe, ki jo FS Soča napolnjene z ledom in vodo... Vročina pa pritiska in pritiska...
- Poslovimo se od skupinice, ki predčasno odhaja domov iz takšnih ali drugačnih razlogov, dolgo gledamo v nebo nad Torontom, kjer vsake pol minute vzleti letalo in ugibamo: "Če so bili točni, so v tem." Srečno, srečno pot!

15. dan

- Ko sem že prejšnji večer poskušala predstaviti odhod na naš naslednji ogled, da bi se otroci lahko naspali, je bil prijazen, vendar odločen odgovor: »Če hočete kaj videti, moramo iti dovolj zgodaj. Spali boste doma, zdaj pa si morate čim več ogledati.« Pozneje smo spoznali, da so imeli prav.
- Ogledali smo si znamenito cerkev The Martyrs Shrine in indijanski skansen, večina nas je ostala brez besed. – To moraš videti! Pika na i pa je bilo fotografiranje s pravim indijancem. Da bi se vsaj malo osvežili, se odpravimo na 5 urno križarjenje po Ontarijskem jezeru.
- Zvečer pa iščemo osvežitev v večernem kopanju v bazenu pri prijazni družini Ferletič.

16. dan

- Na vrsti je Wonderland, ogromen zabaviščni park.
- Otroci uživajo, moški člani ekipe prav tako, z Majdo raje po-

čivava v parku na klopici, pišem razglednice, kajti šele sedaj sem našla čas. Uh, koliko jih moram napisati!

17. dan

- Zopet pakiranje, zdaj za ZDA, za Chicago.
- S sabo imam čudovito ekipo – ti otroci so bili nekaj posebnega, nikoli in nikjer se ni nihče izgubil, kaj pretiranega pozabil – pa kaj bi naštevala, zdaj šele dojemam, kaj vse se je uspešno končalo.
- Pred odhodom nas skliče Tadej B., kajti po elektronski pošti smo od Tadeja A. dobili sporočilo: »Dršite se, vtrgnite na nastopi, zelo mi je žal, da ne morem biti z vami. Obiskujem vaše domače!« Bi si lahko želeli kaj lepšega!?
- Z nami potujejo ljudje iz Hamiltona – nekateri že tretjič. Ko jih vprašam, ali se nas niso že naveličali, povejo da ne, saj se na avtobusu dogaja vedno nekaj novega, da so veseli, da so lahko z nami. HVALA!
- Na meji smo doživeli, česar več nismo vajeni, pa tudi, če bi bili vajeni na carine, kaj takega pa še ne: Vso prtljago iz avtobusa, ki so ga pregledali brez nas, izpolnjevanje zelenih formularjev, jemanje prstnih odtisov iz dveh prstov, fotografiranje...!
- ZDA so čisto drugačne od Kanade, pa ne le zaradi enourne časovne razlike.
- Lep sprejem med rojaki v Lemontu, zopet novi znanci.

18. dan

- Ogled Chicaga, še višji stolp kot v Toronto, 5. najvišja zgradba na svetu – ampak zdaj so že vajeni, različne znamenitosti ...
- Zvečer nastop in veselo druženje ob glasbi naših muzikantov.

19. dan

- Sodelovanje pri maši.

- Nastop in povratek v Kanado – »domov«, kot smo rekli.

20. dan

- Mislim, da smo kar veliko komunicirali z domačimi po telefonu, elektronski pošti, ampak vseeno... Bilo nam je prelepo, vendar – pakiranje, pogovarjamo se o novih kovčkih.
- Zvečer je predvidena poslovilna maša in večerja.
- Pojemo pri maši, prijazne besede duhovnika, podajamo si roke v znamenju miru in predvsem našega prijateljstva, v grlih se nam nabirajo kepe, začne nas stiskati pri srcu ...
- Večerja je do juhe, potem pa nimamo več moči ...
- Pa naj ostane ta večer v naših dušah in dušah naših Hamiltončanov – o tem ne bomo govorili, tega se bomo spominjali ...

21. dan

- Še zadnjič vsi »naši« in »naši« pred župnijo sv. Gregorja ...
- Darinka in mož Milan sta do zadnje kontrole z nami, prav tako gospod Toni Horvat, gospa Štadler...
- Ko nekoga poznaš 10 ur, pa v njem spoznaš to, da si upaš na svojo odgovornost prevzeti 31 ljudi, potem v tem človeku res prepoznaš prijatelja in ta prijateljica je Darinka Zorko Ferletič, doma iz Gančan. Postala je prijateljica nas vseh, naši veliki prijatelji so postali člani njene družine, naši prijatelji so postali člani družin, kjer smo prebivali, o prijateljstvu nismo govorili, prijateljstvo so nam dajali ...

Domov še letalo leti hitreje, tja 11 ur, nazaj le 8 ur. Domov je šlo vse hitreje in lažje, nekateri domači in prijatelji so nas pričakali že na Dunaju, vsi tisti, ki so s srcem z nami čutili, predvsem pa naši domači, pa pred občino Beltinci. – Hvala vsem – res je lepa beltinska fara in lahko

je ponosna na poslanstvo, ki ga je opravil njen mladi rod. Zato še poganjajte korenine in rastite iz njih.

Jelka Breznik

ČLANKI, KI SO BILI OBJAVLJENI V TEDNIKU VESTNIK, KI IZHAJA V HAMILTONU, O ČASU NAŠEGA OBISKA IN PO NJEM:

Mladi ambasadorji Prekmurja

Ni zgolj naključje, da je imela tumeja mladinske folklorne skupine iz Beltince svojo bazo pri slovenski župniji sv. Gregorja Velikega v Hamiltonu. To slovensko skupnost v Kanadi zastopa veliko število rojakov iz Prekmurja, ki so si pred štirimi desetletji ustvarili domove, družine in zavzeto prispevali k razvoju župnijske skupnosti.

Slovenski rojaki na območju Niagare in Hamiltona so v soboto zvečer, 9. julija, napolnili župnijsko dvorano v pričakovanju celovečernega nastopa folklorne skupine KUD.

Dvorana z velikim odrom in novim ozvočenjem je bila kot nalašč prizorišče za mlade umetnike, ki so predstavili rojakom kulturno zakladnico slovenskih pokrajin: poeziji glasbi, petju, narodnih plesih in prizorih. Usklajena prireditelja, ki je pritegnila pozornost občinstva polni dve uri brez odmora, je vredna občudovanja. Izvirna glasbena spremljava v živo in čudovita besedna povezava programa sta obogatili izvajanje na odru. Skratka, mladi rod iz Beltince nam je daleč od domovine znova obudil naše kulturne vrednote, še zlasti tistim prekmurskim rojakom, ki so že skoraj pol stoletja od domačega ognjišča.

Mladinska folklorna skupina

KUD je odlično opravila svoje poslanstvo med rojaki v Kanadi in ZDA. Vodja turneje, Stanko Sranka, vodja skupine, Jelka Breznik z županom Milanom Kermanom na čelu, zaslužijo priznanje in hvaležnost rojakov Kanade in ZDA za to nepozabno kulturno in družabno poslanstvo.

Tudi to ni naključje, da je bila organizacija turneje v Kanadi in ZDA v zanesljivih in izkušenih rokah Darinke Ferletič in Tonija Horvata. Hvaležni gostje iz Slovenije so zlahka ugotovili, da je na takih ljudeh dobre volje zgrajena celotna naša župnijska skupnost v Hamiltonu, ki je z navdušenjem sprejela člane turneje v svoje domove. V drugi polovici turneje smo pogrešali navzočnost našega duhovnega vodje g. Draga Gačnika, ki je odšel v Slovenijo. Njegov namestnik g. Stane Okorn pa je prav hitro obogatel za 32 novih prijateljev. Prav to novo pridobljeno prijateljstvo bo ostala naša največja vrednota te bogate kulturne izmenjave, ki smo je bili deležni od mladih ambasadorjev iz Prekmurja.

Frank Novak

Zahvala prekmurske folklorne skupine

Dragi rojaki!

»Vse dobro se z dobrim poplača« je star slovenski pregovor.

Mladi beltinski folkloristi smo dvakrat »malo« dobrega naredili s svojima nastopoma za slovensko šolo iz Hamiltona in to nam je zdaj bogato poplačano.

Na povabilo slovenskega kulturnega društva v Hamiltonu, pod vodstvom g. Tonija Horvata, predvsem pa prizadevne tajnice g. Darinke Ferletič, smo bili povabljeni k vam v Hamilton in k drugim rojakom v Kanadi in ZDA. Z veliko hvaležnostjo se bomo spominjali tega gostovanja. Navdušeni smo in ni besed, s katerimi bi lahko opisali gostoljubnost družin v Hamiltonu, ki ste nas sprejele in pri katerih prebivamo. Bojimo se, da vam teh prijaznosti, pozornosti in prizadevanj ne bomo mogli nikoli povrniti in poplačati. Občudujemo vas, ki že več kot 30 let živite v Kanadi, pa še tako živo uporabljate prekmurski in slovenski jezik.

Nekaj moraš začutiti, ko vidiš, da ljudje s simpatijami spremljajo program, zapojejo z nami nastopajočimi, radi zaplešejo. Ko vidiš na

njihovih obrazih,

kako se spomini vračajo v domače kraje. Mladi plesalci in muzikanti so na nastopih začutili toplino ljudi in širino vaših src. Veliko so jim pomenile drobne pozornosti, prijazne pohvale, ki jim bodo še dolgo ostale v zavesti in jim dajale moč, da bodo kljub drugim izzivom nadaljevali z ohranjanjem izročila svojih babic in dedkov.

Naša skupina je v veliki meri začutila, kaj pomeni dobrota prekmurskega - slovenskega človeka. Ni besed, s katerimi bi se vam lahko zahvalili za vse.

Naj vam Bog povrne v veliki, veliki meri.

V domovino bomo ponesli vse vaše pozdrave za domače in druge Prekmurce in Slovence ter ponosno pripovedovali o najprijaznejših gostiteljih, zavednih in ponosnih Slovencih, po katerih bi se morali zgledovati tudi mi doma.

Za vse naše napake se vam opravičujemo.

S pristrčnimi pozdravi in odličnim spoštovanjem !

Jelka Breznik,

**v imenu mladih nastopajočih
in spremljevalcev**

LOGOS - IZOBRAŽEVALNI CENTER IŽAKOVCI OTROCI SO NAŠ ZAKLAD

Marsikdo se spominja, kako so se v preteklosti zbirali v »mladinskih klubih« in hkrati poudari, da tega ni več. Tudi vi se verjetno sprašujete, ali vse to še obstaja, zato se vam tudi mi nameravamo predstaviti, da vas prepričamo, da kaj takega še obstaja. Oživiti nameravamo preteklost, obenem pa živeti za sedanjost in prihodnost, kamorkoli nas bosta že ponesli.

Vsak trenutek, ki ga preživimo z otrokom, je še kako pomemben, vsaka malenkost, tudi pohvala za drobne stvari, ki jih počne ali ustvarja, mu lahko spremeni bistven pogled na življenje, na svetlo prihodnost.

Otroci so naš zaklad, naša prihodnost in zato smo v Ižakovcih odprli izobraževalni center. Vsi vemo, da je izobraževanje zelo pomembno in zato v okviru izobraževalnega centra že nekaj časa nudimo prostovoljno učno pomoč za osnovne in srednje šole za otroke iz naše vasi, obenem pa smo začeli z likovnimi delavnicami, s folkloro, s pevskim zborom, s plesnimi tečaji za mlajše, z debatnimi krožki, z urami pravljič, z odbojko za najmlajše, z rekreacijo nasploh, vključiti pa nameravamo še aerobiko, rokodelski krožek, lesarski krožek, strojepisje, karaoke za najmlajše, lutkovne delavnice, kulinarčne delavnice, izdajanje glasila in sodelovanje pri proslavah.

Opazili smo, da se šolske ocene izboljšujejo, da

so rezultati že vidni, otroci pa imajo večje veselje in možnosti obiskovati delavnice in tečaje, ki jih izvajamo. Ni več nenehnega posedanja pred televizorjem in igranja igrice na računalniku! Družiti se je pomembno, a še zdaleč ni važno le to, pomembno je, da lahko ob vsem tem storimo še kakšno dobro stvar. Počutje se izboljša, zabava ob delu pa je vedno večja. Kot pravi pregovor: »Več glav več ve!«

Izobraževalni center deluje v okviru Društva za kulturo in ljudsko izročilo Ižakovci. Priključili smo se jim kot sektor za izobraževanje. V nekaj tednih nas je aktivnih že čez devdeset članov in upamo, da nas bo še več. Želeli bi povabiti k sodelovanju tudi krajane iz ostalih vasi naše občine, kjer bi se lahko razvili podobni izobraževalni centri, s tem pa bi se ponudile večje možnosti za nadaljnji razvoj samih vasi in nas samih.

Radi bi izkoristili to priložnost in se zahvalili Društvu za kulturo in ljudsko izročilo, da so nas sprejeli medse, predvsem pa g. Mlinariču za vso pomoč, nasvete in spodbude glede izobraževalnega centra.

In kje se vam lahko predstavimo? Prva takšna priložnost bo božični koncert v vaško-gasilskem domu v Ižakovcih, ki bo 24. 12. 2005 ob 20. uri. Upamo, da se boste prišli pozabavati z nami!

Janja VUČKO

OTVORITEV RAZSTAVE IN PREDSTAVITEV ZBIRKE

V beltinskem gradu, ki postaja vse bolj center dogajanja raznih kulturnih in drugih prireditvev, je bil v soboto, 5.11.2005, še en zanimiv kulturni večer. Zanj so poskrbeli kulturniki, člani dveh društev iz Lipovca.

Društvo za napredek umetnosti Aquila Lipovci je pripravilo otvoritev razstave umetniških del, nastalih v 13. mednarodni Likovni koloniji Izak Lipovci, ki se je odvijala od 19. do 26. junija 2005 v Lipovcih. V koloniji so sodelovali: Igor Banfi, Dubravko Baumgartner, Martin Bizjak, Irena Čuk, Zdravko Jerkovič, Enver Kaljanac, Goce Kalajdziski, Mira Narobe, Laszlo Nemes, Go-

razd Šimenko in Peter Vernik. Razstavo je odprl mag. Franc Obal, direktor galerije v Murski Soboti. Društvo je ob otvoritvi izdalo tudi katalog s podatki o avtorjih, reprodukcijami nastalih del in z nekaj utrinki iz kolonije.

Obenem je bila na prireditvi predstavljena tudi pesniška zbirka Cigan Franca – Čakija z naslovom Rosenje. Prireditve si je ogledalo veliko obiskovalcev, za popestritev kulturnega programa pa so poskrbeli člani otroške folklorne skupine iz Beltincev in moški pevski zbor iz Lipovca.

- JoP -

Razstava – Sodelujoči umetniki na otvoritvi razstave: Goce Kalajdziski, Peter Vernik, Igor Banfi, Dubravko Baumgartner, Irena Čuk, Mira Narobe, Laszlo Nemes in Zdravko Jerkovič.

“POJO NAJ LJUDJE”

36. TABOR SLOVENSКИH PEVSKIH ZBOROV V ŠENTVIDU PRI STIČNI

*Če zapojemo veselo,
bo korak takoj lahak,
in srce se bo razvnelo,
glavo kvišku dvigne vsak.
(Pesem, ki so jo zapeli skupaj z orkestrom).*

Na letošnjem taboru se je končal šestletni cikel pesmi HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI, kjer so pevci iz Slovenije in zamejstva prepevali pesmi iz vseh naših pokrajin.

V Šentvidu se je 19. junija 2005 razlegala pesem 170 zborov, ki so jih sestavljali pevci in pevke. Bilo jih je več kot 4000. Lepo je bilo videti in slišati ubrane glasove zborov, saj sta si na srečanju podajali roko mladost in starost, kar dokazuje, da zborovsko petje ne bo izumrlo.

Dirigent Igor Švara in predsednica DPM Dokležovje Marija si imata nekaj imenitnega za povedati.

In zakaj prihajajo pevci vsa ta leta tako množično v Šentvid, saj jih ne ustavijo še tako slabe vremenske razmere?

Zato, ker jih povezuje prijateljstvo, druženje in seveda lepa pesem. Ali, kot je pred 18-imi leti zapisal takratni predsednik strokovnega sveta Stane Habe: »...da gremo v Šentvid z eno samo željo: nastopili bomo z zavestjo, da je vsak pevec oziroma pevski zbor delček mozaika v tem veličastnem zboru in pripravljen tako, da lahko prav vsak zbor nastopi tudi samostojno.«

Žal se nekateri zbori in pevci tega premalo zavedajo, saj ne pridejo na generalko, kjer bi popravili še zadnje napake. Pred nastopom imajo zbori eno samo vajo, kjer dirigent prvič sliši, kako so zborovodje pri-

*Naše pevke na zbirališču v Šentvidu.
Seveda ni manjkal David, ki je nosil tablo z napisom*

pravili svoje pevce in kako so spoštovali navodila, ki so jih dobili na seminarju. Vedno znova občudujem dirigenta Igorja Švaro, ki zna na umetelen način voditi pevce, da v teh dveh urah popravijo zadnje napake in se ujamejo z orkestrom. Letos je bil to spet orkester Slovenske policije. Vsako leto sodeluje tudi folklorna skupina. Letos je ta čast pripadla domači folklorni skupini Vidovo, ki je prikazala splet ljudskih plesov in običajev ter tako popestrila program.

Naše pevke so letos nastopile šestič in so za svoje delovanje prejele priznanje, dirigent Leon Kuzma pa plaketo.

Prekmurski pozvačin (Milan Zrinski) pa nas je vse povabil na 37. srečanje, kjer bodo zapeli tudi otroške ljudske pesmi. Tako je obljubil dirigent Igor Švara in mi vsi se že veselimo, da se zopet srečamo, saj se ob slovesu s prijatelji glasi pesem: »Oj, zdaj gremo, oj, zdaj gremo, nazaj še pridemo!«

Marija ZVER

Letos je bilo vreme kar lepo, sončno, zato so pevke ščitili dežniki pred vročo pripeko (pevska vaja).

KO SOLZA V SOJU SVEČK SE ZABLEŠČI - KULTURNI VEČER NA MELINCIH -

Tretji december je dan kulture, dan rojstva pesniškega virtuoza Franceta Prešerna. Je čas pričakovanja in čas predstavitve pesniške zbirke *Solze utrinek*, pesnika Miroslava Lebarja. Kulturni dogodek na Melincih, ob katerem smo lahko podoživljali trenutke pesniške resnice ob interpretacijah pesmi iz nove pesniške zbirke pesnika Miroslava Lebarja – Miroja in izvrstni režiji ter vodenju celotne kulturne prireditve gospe Nade Forjan.

Trenutki, ko zastaja dih, ko se čustva izražajo na očeh. Večer, ko pevcev glasovi ubrano drsijo po besedilih, katere je prepesnil Miroslav Lebar. Večer, ko koraki starejših plesalcev vnovič priključijo v dušo spomine mladosti. To so trenutki kulture, duha človeka, umetnika pesniške besede in trenutka časa, ki je zaznamovan s pesniško zbirko *Solze utrinek*, ki si po besedah recenzenta g. Lojzeta Kozarja ml. zasluži knjižno izdajo. Pesniška zbirka *Solze utrinek* so pesmi, grajene kot nit življenja na stebrih vere, upanja in ljubezni. Trije mogočni dejavniki, ki se združujejo v

luči neskončnosti, bolečine, žalosti in trpljenja. V zbirki so pesmi slovesa, sreče in zanosu. Skratka, pesmi so reka, ki z močjo narave hrani in daje kruh življenja tišči lepoti stvaritve, po kateri v neskončnost hrepenimo. Po rojstvu in odrešenju.

»Nova pesniška zbirka je globok izliv duše in poseben zven časa v ustvarjanju«, so besede predsednika KUD Melinci g. Martina Majcena, kateri je med drugim tudi dejal, da pričujemo za čas in omikanost obdobja, v katerem živimo. S temi besedami je naložil večjo odgovornost ustanovam in županu, ki je bil prisoten, da bodo še naprej skrbeli za kulturo in kulturne dejavnosti. Sama kultura izhaja iz duše človeka, zato ne pustimo času, da nam ubeži.

Kot veliko vrednoto predstavitve ne pozabimo na donatorje, ki so s svojimi prispevki poskrbeli za nepozabni večer, kateri ostaja z nepozabnimi besedami zapisan na Melincih in v občini Beltinci.

Benjamin Lebar

PREDSTAVITEV SKUPINE ŠTEFAN KOVAČ MARKO BANDA

Poleti milenijskega leta 2000 smo se v Beltincih zbrali štirje kolegi z namenom, preživeti šolske počitnice čim bolj zabavno. Prijeli smo vsak za svoj instrument ter začeli preigravati komade, ki smo jih takrat kot najstniki poslušali. Ščasoma smo začeli ustvarjati tudi lastno glasbo in tako se

je »počitniška avantura« prevesila v nekaj bolj resnega. Nadelo smo si ime Avant-Garda. Naslednje leto se nam je pridružil še klaviaturist Jože Baša, po prvih koncertih pa še pevka Maja Koštric. V tej zasedbi smo zmagali na prvem Malem – Velikem odru 2001, tekmovanju mladih prekmurskih

skupin in odigrali nekaj več kot deset koncertov po Pomurju. Nato smo se iz garaže Mitjeve babice preselili v Ambasado Štefana Kovača – Marka v sam center Beltincev. Sprememba prostora za vaje je na nas delovala tako, da smo začeli spreminjati stil same glasbe, spremenila pa se je tudi

zasedba: po odhodu Jožeta in Maje smo tako ostali spet štirje, ki smo bili skupaj že od vsega začetka. Začeli smo ustvarjati instrumentalno glasbo, opredeljeno kot rock, s primesmi jaza, funka ter noisa. Odločili smo se spremeniti tudi ime skupine – ime smo prevzeli kar od beltinske-

ga heroja, Štefana Kovača – Marka. Celostno podobo in zvok skupine smo dokončno oblikovali šele leta 2004. Takrat smo začeli koncertirati tudi izven Pomurja, kar je imelo za posledico širjenje kroga poslušalcev. Bili smo tudi izbrani na Koncertni maraton, ki ga organizira Radio Študent iz Ljubljane. Konec leta pa smo odigrali še nekaj koncertov po Sloveniji.

Leto 2005 je bilo za nas prelomno, saj smo izdali naš prvenec, ki nosi naslov Patentat in je izšel pri založbi God Bless This Mess Records. Prav tako se nam je uspelo uvrstiti na Klubski maraton Radia Študent (www.radiostudent.si/projekti/maraton), na kar smo po-

nosni, saj je bilo izbranih le 6 skupin, prijavljenih pa nekaj manj kot 80. Tako smo odigrali enomesečno turnejo po slovenskih klubih, dobili nove izkušnje, pritegnili medijsko pozornost ter tako pridobili na prepoznavnosti.

Letošnje leto bomo zaključili z nekaj koncerti, na katerih bomo predstavljali naš album Patentat. Prvič po dveh letih bomo imeli koncert tudi v domačih Beltincih, ki bo tudi naš zadnji letos.

ŠKM banda smo:

Iztok Koren – kitara

Mitja Sušec – kitara

Jernej Koren – bas

Jernej Sobočan – bobni

Miklavž je obiskal naše otroke in jim delil darove.

MIKLAVŽ V LIPI

Stopili smo v mesec december, ves pust, pa vendar čaroben in zasanjan advent, poln pričakovanj in obdarovanj. Prvi dobrotnik, ki nas obiskuje in obdaruje, ki se ga najbolj razveselijo otroci, je prav sveti Miklavž, ki s svojim spremstvom, angelčki in parklini, v večernih urah obiskuje in obdaruje otroke.

Ta lepi stari običaj smo ohranili tudi v vasi Lipa. Kulturno društvo na predvečer Miklavža priredi pohod Miklavža po vasi, ki obdaruje pridne otroke s sladkarijami, poredne

pa tudi s šibo. Tudi letos je sveti Miklavž obiskal otroke v naši vasi. Večina ga je pričakala s strahom, ob prijetnem darilu pa so z veseljem povedali, da jih drugo leto naj zopet obišče.

Ta lepa stara navada je v Lipi postala tradicija in Kulturno društvo Lipa si prizadeva, da bi jo ohranili z željo, da mladi ne pozabijo na dobrotnika, svetega Miklavža.

Milena Jerebic

MALI RIJTAR

Zelo sem navezana na svojo babico Marijo, ki je bila 35 let učiteljica na podružnični šoli v Dokležovju. Je moja prijateljica, svetovalka, predvsem pa človek, ki vedno prisluhne mladim in jim zna svetovati. Vedno mi je v pomoč in oporo, me razume in me ima rada, zato je tudi moja VZORNICA.

Pogovor z njo je stekel spontano na njenem domu v Dokležovju po nedeljskem kosilu.

BABI, ZANIMA ME, KAKO SI PREŽIVELA OTROŠKA LETA?

Zibelka mi je stekla v Dokležovju, v majhni vasici ob Muri pred šestdesetimi leti, v težkem času, ko je tudi Prekmurje okusilo grozote druge svetovne vojne.

Prva štiri leta sem preživela v rojstni vasi, nato pa se je družina preselila v sosednji Veržej. S težavo sem se navajala na drugačno govorico, ki mi je zvenela tuje in mi ni šla v ušesa.

Živo se spominjam svojega prvega šolskega dne, svoje prijazne učiteljice Stane in veselo pričakovanje nečesa lepega in skrivnostnega me je vso prevzelo, ko sem prestopila prag stare šolske zgradbe. V meni je zapustilo nekaj čarobnega in skrivnostnega za vse življenje. Učiteljica Stana, s prijaznim in toplim pogledom, z nasmeškom na ustih, je postala moj vzor. Še danes, po tolikih letih sem ji hvaležna za vsak njen dotik, ko nas je svoje »male« kot mama pobožala po laseh. Znala nas je pohvaliti (s tem res ni skoparila) pa tudi okarati, če je bilo potrebno. Čeprav je bila naša učilnica majhna in temačna, je s svojo toplino in materinsko ljubeznijo ogrela vsakega izmed nas in razred se nam je zdel za spoznanje svetlejši. Kako sem se razveselila, ko je obesila na steno mojo risbico (risala sem zelo, zelo rada), in tudi pozneje so moje

risbice krasile hodnik in stopnišče naše stare učilne zidane.

BABI, ZELO ŽIVO IN SLIKOVITO SI MI OPISALA SVOJ VSTOP V ŠOLO IN PRVO UČITELJICO, ZATO ME ZANIMA, KAKO JE BILO V DRUGIH RAZREDIH?

V drugem razredu nas je učila učiteljica Slavica, v tretjem mlada in šarmantna Danica, ki je prišla k nam iz Gorice, v četrtem razredu pa naš upravitelj, Franjo Kozar. On je bil tudi naš zborovodja, ki nam je z violinskim lokom včasih vlil strah v kosti, če nismo zadeli pravilnega tona. Bil je strog, a pravičen učitelj, zato smo ga vsi spoštovali, tako starši kot otroci.

IN KJE SI NADALJEVALA ŠOLANJE PO ČETRTEM RAZREDU?

Ja, potem so sledila tri leta šolanja v nižji gimnaziji v sosednjih Križevcih. V šolo smo hodili peš, poleti bosí med njivami po prašni ali blatni poljski poti (odvisno od vremena). Pozimi je bila pot daljša, saj smo morali iti po makadamski cesti. Takrat so bile res prave in hude zime, saj je včasih zapadlo toliko snega, da nekaj dni nismo mogli v šolo.

IN SI TUDI TI IMELA SVOJEGA VZORNIKA?

Težko bi rekla, da je bil vzornik, saj sem od vsakega mojega učitelja srkala in vpijala vse lepe lastnosti, ki so bile včasih očem nevidne. To je bilo nekakšno notranje valovanje, ki se je počasi selilo tudi v mojo zavest in je prihajalo na plano šele v poznejših letih.

SLIŠALA SEM, DA SI PISALA TUDI PESMI. POVEJ MI KAJ O TEM!

Tega pa se izredno dobro spomnim, kako je nastala pesem, ki je bila tudi objavljena v našem lokalnem časopisu (seveda sem poskušala pisati že prej, vendar tega nikomur nisem pokazala).

Naš učitelj slovenskega jezika v nižji gimnaziji, Jaka Majcen, nam je dal za domačo nalogo napisati spis o jeseni, vmes pa je navrgel misel, da je lahko tudi pesem, vendar je itak nihče ne bo znal napisati. Zame pa je bil to izziv, ki me je tako prevzel, da sem napisala pesem o lastovkah, ki gre nekako takole:

»Lastovke se zadnjikrat zberó,
zberó se za vasjo,
in moje oko jih več ne vidi,
ko izgubijo se v daljini...«

...in tako so nastajale vedno nove pesmi, ki so napolnile kar tri zvezke.

IN KAM SI ŠLA PO TRETJI GIMNAZIJI?

Zadnje (osmo) leto šolanja pa smo učenci iz Veržeja, Bunčan in Banovec zopet prišli v domači Veržej. Takrat smo obiskovali osmi razred osnovne šole (šolska reforma) in v Veržeu sem se prvič srečala z lutkami.

PROSIM, POVEJ MI KAJ VEČ O NJIH!

Ja, lutke so zaznamovale moje poznejše življenje, čeprav so dolgo časa čakale, da pridejo na plan. Prve lutke so bile lesene marionete, ki so jih zaigrali lutkarji iz Ljubljane na odru telovadnice v Veržeu. Še danes se živo spomnim igrice z naslovom: Žogica Marogica in oseb, ki so nastopile v njej (dedek, babica, zmaj...). Pesmico o njej pa sem prepevala tudi tebi: Imela sva boben in lajno in z nama je žogica bila ...

Seveda so lutke morale počakati (nikoli nisem nehala misliti nanje)

vse do takrat, ko sem prišla v službo.

IN KAM SI ŠLA PO OSNOVNI ŠOLI?

V meni je bila vedno skrita vroča želja, da bi tudi sama postala učiteljica, da bi bila tudi sama tako topla in dobra »mama« učenecem, kot moja prva učiteljica Stana. In ta prvi del moje želje se je uresničil, ko sem se vpisala na učiteljske v Murski Soboti.

KAKO SI SE VOZILA V ŠOLO?

V šolo sem se vsak dan vozila z vlakom, saj avtobusnih povezav takrat ni bilo. Na vlaku se je dogajalo marsikaj zanimivega, saj smo bili »vozači« iz vseh krajev naše Prekije in Goričkega. Morda imam zato vlak in vožnjo z njim tudi zaradi tega rada in čutim do njega poseben odnos, ki bi ga težko opisala. Imam čudovite spomine na moje profesorje in mentorice (učiteljice), ki so nas v vadnicah pripravljale na naše bodoče učiteljsko poslanstvo.

SI ŽE TAKRAT VEDELA, DA SI IZBRALA PRAVI POKLIC?

Tako je. Nastopi, ki smo jih pripravljali v številčnih razredih, so nas vse zaznamovali z odgovornostjo in disciplino ter ljubeznijo do otrok. Ko sem se sama znašla med malimi učenjaki, sem se počutila kot doma. Med njimi mi je bilo prijetno in lepo. V njihovih radovednih pogledih, ki so kritično spremljali vsak moj korak, sem zaslutila naklonjenost, našli smo se na isti »valovni dolžini« in med nami je iz dneva v dan raslo večje zaupanje drug v drugega. Začutila sem, da je bila moja poklicna odločitev pravilna.

STE SI BODOČI UČITELJI NABRALI DOVOLJ IZKUŠENJ ZA SVOJE DELO V RAZREDU?

Mislim, da dovolj, seveda pa smo morali svoje znanje potrditi z zrelostnim izpitom (matur). Del tega je bila tudi obvezna praksa na šoli. Naključje je hotelo, da sem jo opravljala na moji prvi šoli v Veržaju, v prvem razredu, v moji nekdanji učilnici, kjer sem začela nabirati prvo učenost. Seveda moje prve učiteljice Stane že dolgo ni bilo več v Veržaju, vendar me je ves čas spremljal njen topel nasmeh in zato mi je bil začetek nekoliko lažji. Kljub temu sem bila vznemirjena, saj je bilo pred menoj 25 skupštranih glav, ki so me radovedno opazovale in pričakovale od mene vse dobro. In v veliko zadovoljstvo vseh nas sem svojo prvo začetniško pot bodoče učiteljice zelo dobro opravila. In seveda prav tako maturo, ki smo jo skupaj s sošolci uspešno zaključili.

IN KAJ SE JE ZGODILO PO MATURI?

Nekateri izmed nas smo se odločili za nadaljevanje študija, ki pa smo ga morali zaradi pomanjkanja učiteljev za nekaj časa odložiti. Pisalo se je leto 1963, ko smo se poslovili s sošolci in profesorji in odšli vsak na svojo prvo službeno pot.

IN KJE SI JO ZAČELA TI?

Po nekem čudnem naključju je bilo moje prvo službeno mesto prav v Dokležovju, mojem rojstnem kraju. Seveda takrat še slutila nisem, da bom tukaj ostala vseh petintrideset let, da si bom tukaj ustvarila dom in družino.

OPIŠI MI, PROSIM, SVOJO ZAČETNO POT!

Prvo leto sem poučevala učence v tretjem razredu, pouk je bil dvo-

Babica in Tina.

izmenski. Tako sem dopoldne učila še v 4. in 5. razredu slovenščino, glasbo in tehnični pouk, popoldne pa moje tretješolce. Učili smo tudi ob sobotah in tako nam je ostajalo malo prostega časa. Vključila sem se v delo krajevne skupnosti in društva. Bilo bi preveč vsega, če bi hotela naštet, kaj vse smo delali, saj smo bili v tistih časih učitelji gonilna sila v kraju. V vasi se ni zgodilo nič novega in pomembnega brez prisotnosti šole in učiteljev. Seveda smo to jemali kot nekaj samoumevnega, saj smo bili pač tako vzgojeni in veliki idealisti. Seveda pa sem ob svojem delu v razredu študirala še na Pedagoški akademiji v Mariboru in tako nisem imela prostih nedelj in praznikov.

POTEM JE BILO DELO ZELO TEŽKO?

Ne bi rekla, saj smo bili mladi vedno navajeni trdega dela in nam je bilo to v veselje. V tistem času smo bili učitelji tudi svetovalni delavci, saj šola le-teh ni imela. Bili smo v pomoč staršem v najrazličnejših težavah, saj smo dobro poznali vsako družino in na ta način lažje pomagali otrokom. Delali smo vse, kar je bilo potrebno in za to nismo dobili posebnega plačila ali nagrade. Vedeli smo, da je to naša dolžnost, če smo hoteli izboljšati razmere na šoli. Zato smo bili toliko bolj veseli pridobitev in posodobitev, saj smo v izboljšanje vložili veliko prostovoljnega dela.

SI BILA STROGA UČITELJICA?

Drugo leto sem dobila moje najmlajše, učence prvega razreda in v njem ostala vse do upokojitve. Od otrok sem vedno zahtevala toliko, kot zmorejo in jih motivirala. V vsakem izmed njih sem poiskala najboljše in jim privzgajala samostojnost in pozitivno samopodobo. Vsak izmed njih je uspel na tistem področju, kjer je bil najmočnejši. Vedno sem poskušala od otrok

zahtevati toliko, kot sem jim tudi sama dajala. Rada sem bila z njimi, z njihovimi starši. Bila bi srečna in vesela, če bi tudi mojim učencem ostal spomin na prvi razred tako lep, kot meni.

IN KAKO SO SE ODZIVALI UČENCI, KAJ VSE SO DELALI?

Prizadevala sem si, da so se počutili varne, da jim je bilo lepo in prijetno delati to, kar so morali delati. In zato tudi uspehi niso izostajali. Lepi so spomini na številna priznanja v sodelovanju v natečajih, na nepozabna potovanja z vlakom, ki smo jih dobili kot nagrade za likovne in literarne stvaritve. Veliko je bilo tega, zato naj ostane ta tema za drugič. Učenci so bili veseli in srečni, ko so se na šoli ustavljali pesniki in pisatelji, ki so postali naši dobri znanci in prijatelji, zato naj omenim le nekatere: Ferdo Godina, Janez Bitenc, Božo Kos, Marjanca Šemetova (babica mi pokaže album s fotografijami, ki pričajo o srečanjih z njimi).

VEM, DA SO NEKATERI OTROCI PRVIČ DOŽIVELI VOŽNJO Z VLAKOM IN OBISKALI ŽIVALSKI VRT, ZATO MI POVEJ NEKAJ O TEM!

Res je, o vožnji z vlakom sem ti nekaj povedala že prej. Seveda pa so s prihodom v Ljubljano doživeli utrip glavnega mesta, se srečali z mnogimi ljudmi (na televiziji, v gledališču, v Cankarjevem domu, se popeljali na grad...). Največje in najlepše pa je bilo prav gotovo doživetje v živalskem vrtu. Tam smo se velikokrat srečali tudi z Božom Kosom in Janezom Bitencem. Skupaj smo zapeli in si ogledali zanimivosti.

IN LUTKE, KDAJ SO SE ZGODILE, KOT SI MI ŽE PREJ PAVEDALA?!

Res je, moje delo v razredu se je ves čas prepletalo z lutkami in te so bile moja stalnica. Bile so prisotne v razredu, saj sem z njimi poskušala premagovati strah v otroku in vzpodbujati ljubezen do lepega govora in našega jezika. Tako je bila lutka moja stalna spremljevalka pri delu in sopotnica na moji življenjski poti. Z mojimi lutkarji sem doživela veliko lepega, ko smo z igricami osrečili mlade gledalce doma in drugod. Skupaj smo prepotovali vso Slovenijo, gostovali pa smo tudi izven meja naše domovine.

PA MI POVEJ, KJE VSE STE GOSTOVALI IN KAJ STE OB TEM DOŽIVLJALI!

Z igrico Grdi raček smo se podali v Porabje, na Madžarsko, kjer smo razveselili porabske otroke in obiskali tudi Monošter. Prav z njim smo doživeli marsikaj zanimivega in tudi smešnega. Otroci in starejši smo se peljali s kombijem, oder in lutke pa smo naložili na prikolico. Vse smo lepo pokrili s ponjavo, ki pa se je med vožnjo zrahljala in lutke so začele poplesavati in skakati, zato smo se morali ustaviti in jih »privezati«, da nam ne bi ušle. Na carini so nas čudno gledali, kakšne stvari prevažamo, saj je imel lovec (lutka na palici) puško. Seveda so se nam smejali in nas spustili naprej. Zanimive reči pa so se dogajale tudi za odrom, ki smo jih videli samo mi zadaj, zato smo se velikokrat morali premagovati, da se nismo na glas zasmeli.

IN KAJ JE BILO TAKO SMEŠNO?

Od prenašanja in igranja so se našim lutkam včasih dogajale čudne reči: kakšna je izgubila oko, druga rep, tretja nos ali nogo... in takrat je bilo potrebno hitro popravilo. Tako sem vedno nosila s seboj lepilo, šivanko, bucike, škarje in rezervne dele, da sem jo na hitrico »usposobila« za igranje. Huje je bilo, če se je to zgodilo pred publi-

ko, vendar so se lutkarji hitro znašli in odigrali tako, da so pritekli na oder in sledilo je hitro ukrepanje. Zato je bilo nam za odrom včasih bolj smešno kot pa publiki, ki ni vedela, kaj se dogaja. Včasih pa so lutkarji kakšno reč tudi izgubili in takrat smo morali improvizirati.

IN KATERA PREDSTAVA TI JE OSTALA V NAJLEPŠEM SPOMINU?

V vseh teh letih smo odigrali več kot petdeset igrice, generacije otrok so se menjavale. Z vsemi je bilo lepo delati, na vse predstave imam lepe spomine, saj so v njih igrali tudi moji otroci: sin (tvoj očka) in hčerka. Vendar moram izpostaviti predstavo Trije petelinčki, s katero smo doživeli največji uspeh in smo jo igrali kar tri leta. In ta predstava je bila izbrana za gostovanje na Poljskem, kjer smo zastopali Slovenijo (predstava je bila ocenjena kot najboljša stvaritev mladih ustvarjalcev, mentorica pa je zanjo dobila zlato Linhartovo značko). O vsem tem bi lahko napisala knjigo, toliko vsega se je nabralo. Kdove, mogoče pa se bo kdaj to res tudi zgodilo!

BABI, BI SE ŠE ENKRAT ODLOČILA ZA TO POT, ZA POKLIC UČITELJICE?

Na to vprašanje pa vedno odgovorim brez premišljevanja, saj vem,

da sem se odločila prav in je bila ta pot prava. V tem obdobju se je zgodilo veliko lepega, zaključilo se je petintrideset let najbolj plodovitega življenja, druženja z radovednimi in bistrimi glavicami. Veliko jih je bilo v teh letih, saj so prihajali v šolo že otroci mojih nekdanjih učencev. Lepo nam je bilo in vsak izmed njih bo ostal v mojem spominu kot topli sončni žarek, ki mi bo v pozni jeseni življenja ogrel srce. Ponosna sem na vsakega izmed njih, saj so postali delovni in poštene ljudje doma ali v tujini.

VENDAR TI ŠE VEDNO DELAŠ Z MLADIMI. KAJ TE PRI TEM MOTIVIRA?

Res je, če si bil vse svoje življenje navajen delati, deliti radosti in tudi težave, ti to ostane do konca dni. Zato me je kar »potegnilo«, ko so me mladi in njihovi starši povabili, da bi še naprej radi ustvarjali. In zato smo ustanovili DPM, v katerem se združujemo mladi in starejši. V teh letih, odkar društvo obstaja, smo dosegli lepe rezultate.

VEM, DA IMATE V DRUŠTVU VELIKO DELAVNIC, SAJ JIH TUDI SAMA OBISKUJEM!

Tako je, mladi se v prostem času vključujejo v interesne delavnice in druge aktivnosti. Vsak lahko najde v njih svoj interes in doživi z delom

uspeh. Prav gotovo pa je največ vredno druženje, ki mlade povezuje v prijateljstvo in krepi humanost.

POVEJ MI NEKAJ O PROJEKTU, KJER SODELUJETE PRAV VSI!

Res je, to je projekt z naslovom »Kak je inda fajn bilou« in združuje vse generacije. V njem s pesmijo, plesom in kmečkimi šegami in navadami pokažemo, kako so živeli naši dedki in babice v davni preteklosti. Otroci ste tak način dela lepo sprejeli, saj se vedno vključujejo novi člani. S tem smo pokazali, da med generacijami ni takšnih razlik, kot včasih to kdo pravi in se drug od drugega veliko naučimo.

IN KAJ BI POVEDALA ZA KONEC NAJINEGA POGOVORA?

Ob tej priložnosti bi si spodobila beseda dr. Antona Trstenjaka, ki pravi: »Zavedati se moramo, da smo smisel svojega življenja izpolnili že zgolj s tem, da smo bili vsaj kdaj komu tudi vir veselja. In to ni težko.«

BABI, NAJLEPŠA HVALA ZA ZANIMIV IN IZČRPEN KLEPET. UPAM, DA BOVA O TVOJEM DELU ŠE KDAJ ZAPISALI KAJ ZANIMIVEGA

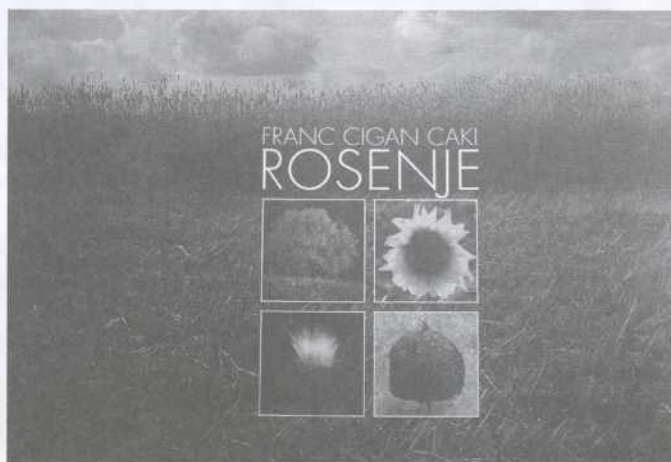
Tina ZVER, DPM Dokležovje

PESNIŠKA ZBIRKA ROSENJE IN SLIKE

ROSENJE Oblaki dežnega upanja.

*Komaj slišni tavajoči koraki
Po mehki travi rosnih biserov.
Vse polno jih je!
UMETNIK:*

*Lahko bi se sklonil
In si žepe napolnil.
A čemu bi jemal sam sebi?
Čemu nepotrebno skrunjenje
Tvojega imena? ...*

V soboto, 5. 11. 2005, je v galeriji beltinskega gradu potekal kulturni večer v organizaciji KUD-a Lipovci in Društva za napredek umetnosti Aquila Lipovci. Dogajanje, ki ga je z občutkom vodil mag. Hotimir Tivadar se je odvijalo v dveh delih: najprej je bila predstavitev udeležencev in otvoritev razstave 13. likovne kolonije Izak Lipovci, potem pa še predstavitev moje pesniške zbirke Rosenje (zgoraj je prva kitica osrednje pesmi zbirke), ki je posvečena Izaku.

V pesniški zbirki, ki je izšla v nakladi 770 izvodov, je 44 pesmi in 44 Izakovih slik. Ideja o zbirki je zorela v meni leta in leta, v tej obliki pa je dozorela pred dobrim letom. Številka 44 ponazarja 44 Izakovih let, sama zbirka pa je razdeljena v 4 sklope, poimenovane po letnih časih. Vsako pesem spremlja umetniška slika; tematika pesmi je razvr-

ščena od svetlobe proti mrakovju, od rojstva proti smrti našega (so)bivanja oz. od pomladi proti zimi. V posameznem sklopu je enajst pesmi. Številka 11 pomeni nekaj nedokončanega in je pravo nasprotje številke 12, ki nakazuje na celoto (npr. 12 mesecev, 12 apostolov...) in pri Izaku je ostalo res veliko tega nedokončanega. Številke 44, 11, 2002 (letnica smrti pok. Izaka) se kar igrajo s simetrijo, ki na splošno nakazuje na nekaj lepega, srečnega in harmoničnega, a Izaku očitno simetrija ni bila naklonjena. Ali mu je pač bila? Na nek drug, na samo njemu znani način?

O tem je v zbirki napisal in na predstavitvi spregovoril akademski slikar Peter Vernik - Pero, predsednik Zveze društev likovnih umetnikov Slovenije, ki je zbirko oblikoval in vanjo uvrstil reprodukcije Izakovih umetniških slik. Skupaj s Perojem in Jušom -Jožefom Pivar-

jem smo letošnje poletje obiskovali lastnike Izakovih slik. Pero, kateremu sem iskreno hvaležen za njegovo razdajanje temu projektu, je Izakove slike fotografiral in jih kasneje uporabil kot reprodukcijo v zbirki. Spremno besedo je zapisal pesnik Robert Titan Felix. Izdajatelja zbirke Rosenje, ki je uvrščena kot 23. knjiga EDICIJE REVUJE SEPARATIO, sta KUD Lipovci in Društvo za napredek umetnosti AQUILA Lipovci. Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujem vsem donatorjem in sponzorjem, še posebej Javnemu skladu RS za kulturne dejavnosti (direktor sklada, Igor Teršar je s svojo udeležbo prijetno presenetil navzoče), KS Lipovci, Telekomu Slovenije, Občini Beltinci in številnim drugim, ki so navedeni v sami zbirki in tistim, ki so kakorkoli prostovoljno sodelovali in pomagali pri celotnem projektu, na katerega sem iskreno ponosen.

O zbirki so povedali:

Igor Teršar, direktor JSKD-a:

»Knjiga mi je zelo všeč, slike in pesmi se dopolnjujejo in zaokrožujejo v celoto. Čestitam!«

Peter Vernik Pero, akademski slikar:

»Vse te slike pred menoj so sedaj tvoje dosanjane sanje in uresničujejo željo tvojega prijatelja Cakija, da združim tvoje slike in njegove verze v vajine skupne sanje.«

Jožef Tivadar, predsednik KUD-a Lipovci:

»Pred nami so pesmi, ki zaokrožujejo celoto nekega časa in dodajajo tisto piko na i nekemu času, kažejo pa tudi nadaljnjo pot v ustvarjanju tako besedne, kot tudi slikarske umetnosti. Zato naj nas te Francekove pesmi z Izakovimi slikami popeljejo po naši kulturni avtocesti v svet višje kulturne (samo)zvesti in morajo biti v ponos vsem Lipoučarom. Ta zbirka pa naj krasi vsak dom v naši vasi.«

mag. Bojan Dremelj, MBA, član uprave Telekoma Slovenije:

»Z veseljem sem prebral vaše pesmi. Prejeto delo mi veliko pomeni, zato vam ob tej priložnosti želim še naprej veliko umetniškega navdiha pri vašem ustvarjanju!«

mag. Hotimir Tivadar:

»Zato HVALA ... Caki in Izak ... zvočno tako podobna vzdevka dveh sorodnih duš, ki sta živela (živita) povsem drugačno življenje. Na videz, samo

S predstavitve zbirke: Hotimir Tivadar, Felix, Caki in Pero.

na videz. In to je Prekmurje, ki je in bo večno tisto pravo. Če si le vzamemo čas in prisluhnemo ...»

Robert Titan Felix,
pesnik:

Cakijeve pesmi so pesmi radosti rojstva in grenkobe smrti. Zato seveda ni naključje, da so razvrščene v cikle, imenovane po letnih časih, to so pesmi, ki v razpaljenosti odpada-jočega jesenskega listja, v turobnem vzduhu, v katerem se nas dotakne naša lastna minljivost, brskajo po spominu, a vendar že hipec zatem z ivnatimi stopinjami zime vstopajo v novo upanje, v radostno pomladna (vse)prebujenja, v katerega senci pa vendarle že v zasnutju stoji poletna dovršenost ... in

Predstavitve se je udeležil tudi Igor Teršar, direktor JSKD-a (v prvi vrsti, četrti z leve).

je kot mladenič na Slikarjevem svetu, postavljen v samo središče stvarstva, ki z nasmehom nazdravlja

nepojmljivemu in skoraj v njem vsaj za trenutek nerazumljivemu čudovitemu dejstvu, da svet lahko je. In da smo potemtakem

Franc Cigan Caki

DRUŽINA POJE

»Večer topline, ki ga ne pozabiš!«

S tole mislijo so nas iz Kobilja prijazno povabili na prijazno druženje z naslovom DRUŽINA POJE.

Tako smo se v soboto, 03. decembra 2005, zbrali v telovadnici OŠ Kobilje, ki je bila gostitelj 11. srečanja družin, ki gojijo to lepo družinsko tradicijo.

Organizator medobmočnega srečanja je bil Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Lendava in kulturno društvo Kobilje.

S toplo domačo in ponarodelo pesmijo so se predstavile družine:

1. Žerdin (mama in hčerke) iz Tumišča
2. Zadravec (mama in hčerke) iz Kobilja
3. Zelko-Lončar-Huber (babica, hčerki, vnukinji) iz Pečarovec
4. Šernek (zakonca) iz Črenšovec – spremljava na citre
5. Dekliška skupina Vijolice iz Kobilja (nekatero pojo tudi z družino)
6. Gerencér (babica, hčerka, vnukinji) iz Doline (v madžarščini)
7. Gornjec (mama, hčeri, snaha) iz Dokležovja
8. Antolin (mama, oče, hčeri) iz Kobilja
9. Skupna pesem Zdravljica

Gornjecova družina v Kobilju.

Organizacija prireditve je bila v rokah upokojene učiteljice ga. Marije Farkaš, ki že vrsto let dela v KUD in KS in je gonilna sila v kraju. V svojih besedah je poudarila pomen družinskega petja, ki je družila družino in povezovala generacije.

Predsednik KUD Stanko Antolin prihaja iz Dokležovja, kjer je kot mlad fant uspešno delal v KUD-u in pripravil kar nekaj odmevnih prireditev. Ko ga je življenjska pot zanesla v Kobilje, je svojo kulturno ustvarjalnost prenesel na družino in na domačine. Po-

Skupinska slika.

nosna sem, da sem bila njegova učiteljica, zato se vsako leto udeležim te lepe prireditve. S KUD Kobilje naše društvo zelo dobro sodeluje in smo že nastopali na njihovem odru.

Seveda prireditev ne bi bila tako zelo uspešna, če ne bi bilo zvestega občinstva, ki je napolnilo telovadnico OŠ Kobilje. Le-ta je vedno zasedena s številnimi prireditvami.

Prisotnost gospoda Rajka Stuparja – vodje območne izpostave Lendava – in njegove spodbudne besede zahvale vsem nastopajočim družinam in obiskovalcem v tem prazničnem decembru, so bile vsem vzpodbuda za nadaljevanje tradicije družinskega petja.

Svojo težo so imele tudi prijazne besede gospoda župana, ki nikoli ne manjka na prireditvi, prav tako gospod ravnatelj in gospod župnik, ki vsak po svoje skrbijo za kulturni utrip kraja.

Srečanje se je nadaljevalo še ob družabnem druženju, kjer je lepa pesem zvenela še dolgo v noč.

Zato se že vsi veselimo 12. srečanja z željo, da se bo na njem zbralo še več družin.

Marija ZVER

“SKUPAJ 25 LET”

Nekaj ključnih mejnikov iz kronike Moškega pevskega zbora Lipovci

*Bilo je davno leta 1980.
Morda je po »Kotijču«
Letala ena mala žunica.
Prav gotovo in ne morda
Pa je v Lipovcih odmevala
Pesem: »Po lougi lejče...«
(F. C.)*

Začetek delovanja moškega pevskega zbora Lipovci seže v daljno leto 1980.

Prvi organizirani nastop zbora, in to kar s prenosom nacionalne TV, je bil na prireditvi v Lipovcih, ko se je predstavljala domača KS kot prejemnica Bloudkovega priznanja za športna udejstvovanja.

O tem prvem nastopu je Jožef Tivadar, pobudnik, ustanovitelj in zborovodja zbora v obdobju od 1980 do 1995, povedal: »Moški smo stoupili vküper, parkrat probali in zaspejvali. Pravijo, ka smo dobro zaspejvali.«

Leta 1986 je zbor prvič nastopil izven Lipovec in sicer v Tešanovcih na predstavitvi folklornih skupin in ljudskih pevcev. Takrat se je

MoPZ Lipovci, 2005: levo spredaj: Gorazd Tivadar – zborovodja,
I. tenor: Stanislav Zver, Darko Zadravec in Alojz Jerebic,
II. tenor: Štefan Pozdarec, Alojz Sraka, Štefan Forjan in Franc Cigan,
I. bas: Jožef Zadravec, Jožef Tivadar, Dušan Recek in Boštjan Forjan,
II. bas: Zlatko Stanko, Stanko Zver, Anton Škafar in Alojz Maučec.

začelo obdobje temeljitejših vaj. Izrek, da vaja dela mojstra, je tudi takrat obveljal, saj je zbor z vajami postajal vse bolj uglasen, še več – pevci so pridobili določeno samozavest, tako da so 6. februarja leta

1988 organizirali srečanje moških pevskega zbora Lipovci, Gančan in Beltinec v domači lipovski dvorani; istočasno pa je imel pokojni Izak prvo samostojno razstavo svojih del. Na pobudo MoPZ Lipovci

je bilo tega dne ustanovljeno KUD Lipovci.

Leta 1989 je zbor izvedel prvi samostojni koncert v domači dvorani. Za ta koncert je zbor pripravil Tomaž Kuhar.

»15 let našega petja« je zbor obeležil leta 1996 s koncertom. Ob 15-letnici delovanja je dotedanji zborovodja Jožef Tivadar predal dirigentsko palico svojemu sinu Gorazdu – sedanjemu zborovodji. Kmalu po obletnici pa je nastopila prva kriza in skorajšnji razpad zbora, saj je zbor bodisi zaradi starosti, bolezni ali kakih drugih razlogov zapustilo kar nekaj pevcev. A strah po razpadu je bil odveč, kajti po eni strani je ostalo ogrodje zbora, po drugi strani pa so prišli novi – mlajši pevci in samodejno se je sprožila regeneracija oz. obdobje preporoda zbora ter že leta 1997 najodmevnejši nastop (do tistega časa) na prireditvi ob 120-letnici Zadrúžne zveze Slovenije v Ljubljani. Sledil je koncert leta 1998 v Moravskih Toplicah in še in še ...

Leta 1999 smo z veseljem sodelovali pri novi maši našega sovaščana, Matije Tratnjeka.

»Naših 20 let«, smo proslavili leta 2001 s koncertom v domači dvorani; naši gostje so bili takrat pevci MePZ Svoboda iz Stražišča pri Kranju. Okrogli obletnici so sledili številni nastopi, pa tudi koncerti.

Gostovanje MoPZ Lipovci v Rimu in Vatikanu od 25. do 30. aprila 2003 je naš največji projekt in morda tudi vrhunec zbora v tej sestavi. V Rimu in Vatikanu smo izvedli tri koncerte, bili smo na avdienci in zapeli smo v čast in slavo papežu Janezu Pavlu II. ter se z njim fotografirali, na kar smo še posebej ponosni. Izkoristili smo tudi enkratno priložnost in v studiu Radia Vatikan posneli svojo prvo zgoščenko (CD), ki smo jo javnosti predstavili leta 2004. Naš nastop v Rimu in Vatikanu so zabeležili tudi mediji: Večer: (bž): Lipovski pevci

Skupaj s papežem Janezom Pavlom II., Vatikan, 2003.

bodo peli v Rimu, Večer: (bž): Slovenski pesmi je prisluhnil tudi papež, Vestnik: (Štefan Sobočan): Poslušal jih je tudi papež, il Giornale: Concerto Sloveno, Večer (bž): Vedno več poti vodi Prekmurce v Rim, Vestnik: (Štefan Sobočan): Nepozabno srečanje s svetim Očetom, Vestnik – TV okno: (tk): Nastopili pred sto tisoč glavo množico.

»Pesem brez meja« – prekmurška pesem na slovenskem in avstrijskem Koroškem, (8. in 9. maja), je naš drugi največji projekt. Izvedli smo 2 koncerta (Tinje, Prevalje) in zapeli v čast kardinalu Tomašu Špidliku ter se z njim fotografirali, kar je bilo prav tako objavljeno v

mediju: Večer: (bž): Lipovci so prepevali na Koroškem.

In končno, leta 2005 zaznamujemo našo novo, že 25. obletnico s koncertom »SKUPAJ 25 let«.

Udeležbe na tradicionalnih taborih in revijah pevskih zborov:

- tabor pevskih zborov Slovenije v Šentvidu pri Stični:

1989, 1990, 1995 in 1998

- revija pevskih zborov občine Beltinci: od 1995 do 2004

- območno srečanje pevskih zborov v Murski Soboti: 1996, 2001.

Priznanja: ob 20. letnici delovanja je MoPZ Lipovci prejel ob-

Skupaj s kardinalom Tomašem Špidlikom, Tinje (avstrijska Koroška), 2004.

činsko priznanje in jubilejno priznanje območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, katerega je prejel tudi Jožef Tivadar, nekateri pevci pa so prejeli jubilejne bronaste in srebrne Gallusove značke; ob 25. letnici delovanja pa prejme jubilejno priznanje območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Gorazd Tivadar, nekateri pevci pa jubilejne bronaste in zlate Gallusove značke.

To je le nekaj mejnikov oz. prelomnic zadnjih 25 let v kronološkem pregledu delovanja MoPZ Lipovci, kar smo vse skupaj kronali z jubilejnim koncertom, na katerem so kot gostje zapele tudi lipovske ljudske pevke. Zbor je vsa ta leta pel in poje na krajevnih in občinskih tradicionalnih prireditvah: ob dnevu deklet, žensk in mater, ob postavljanju mlaja, na Likovni koloniji Izak Lipovci, ob dnevu državnosti, za lipovsko proščenje, ob občinskem prazniku, ob dnevu starejših in na božičnem večeru. Sodeluje pa tudi pri sv. mašah v domači

in drugih župnijah in na drugih priložnostnih prireditvah.

Naš zborovodja Gorazd Tivadar je ob 20-letnici zbora leta 2001 povedal: »Vsekakor pa si želimo in bomo veseli tudi novih članov, samo naj ostane pravi duh prijateljstva in složnosti v zboru. Potem verjamem, da bomo doživeli še kakšno obletnico«.

Vsi skupaj pa dodajamo: »Nova obletnica je tukaj, duh prijateljstva in složnosti v zboru pa naj ostane in živi naprej ... z nami ... in novimi pevci ...«

Potrebno je iti naprej!« je povedal Jožef Tivadar ob 15-letnici zbora, ob 20-letnici pa ugotovil: »Moški pevski zbor Lipovci je šel naprej!«

Pevci MoPZ Lipovci pa smo ob 25-letnici složni:

»Moški pevski zbor Lipovci bo še naprej šel NAPREJ ...«

Franc CIGAN CAKI

ZAHVALE

Ob tej priložnosti moramo omeniti tudi vse bivše - še živeče in pokojne člane, ki so vsak na svoj način pustili stopinje v zgodovini zbora.

Zahvaljujemo se vsem bivšim pevcem:

Jožefu Mesariču, Janezu Rengeu, Mirkecu Sraki, Mihaelu Mesariču, Petru Mesariču, Petru Jenešu, Štefanu Korenu, Matiji Mišku, Jožefu Škafarju, Stanislavu Zveru (h. št. 96), Dragu Sraki, Robertu Mesariču, Stanku Jenešu in mag. Hotimirju Tivadarju.

Spominjamo se vseh pokojnih pevcov:

Viktorja Srake, Viktorja Lebarja, Viktorja Jakoba, Rudolfa Šadla, Mirka Srake, Stanka Srake (h. št. 60), Štefana Škafarja, Štefana Vinkoviča in Antona Jeneša.

PETKOV VEČER MALO DRUGAČE

Mladinska sekcija KUD Lipovci je v petek, 25. 11. 2005, v beltinskem gradu pripravila tematski večer z naslovom Droge in odvisnost. Čeprav mediji o tej temi veliko razpravljajo (predvsem o smrtnih žrtvah), se organizatorji zavedamo, da nismo premaknili gora. Poskusili pa smo premakniti drobec v nas samih in v našem načinu razmišljanja. Poskusili smo odgrniti zaveso in se učili pogovarjati brez očitkov in obsojanja. Razmišljali smo o odvisnikih, o tistih, ki so se objema droge rešili, in o našem odnosu do obojih. Brez velikih besed pa smo želeli opozoriti tudi na naše medsebojne odnose. Pri

tem nam je pomagalo društvo PRO Slovenija Novo življenje, društvo za partnersko razvijanje odnosov

iz Murske Sobote, v okviru katerega deluje skupina za pomoč odvisnikom EXIT, s strokovnim komentarjem

pa zdravnica Erika Zelko, ki v zdravstvenem domu Beltinci vodi ambulanto za odvisnike.

Udeleženci tematskega večera.

Večer je minil v prijetnem razpoloženju. Vsi pa kljub težavam, ki so del našega bivanja, bili sposobni

ustvariti trdna sidrišča, kamor bomo privezovali čolne svojega življenja in živ-

ljenje s pravimi, resničnimi vrednotami.

Cvetka RENGELO

SVETOVNI DAN SRCA - 25. september

Na pobudo Svetovne zveze za srce in Svetovne zveze fundacij za srce vsako leto, letos tako že šestič, obeležimo 25. september kot svetovni dan srca z namenom osveščanja javnosti in promocije preventivnih ukrepov za zmanjšanje bolezni srca in srčne kapi. Tema letošnjega Svetovnega dneva srca je bila Zdrava teža, dobro počutje.

Ritem življenja se spreminja. Namesto vsakodnevne gibanja se v razvitih deželah prebivalci vedno pogosteje zatekajo k "počivalnemu", sedečemu ali celo ležečemu preživljanju prostega časa. Ravno počivanje pa je za naše zdravje najbolj škodljivo. Vodi k prekomernemu uživanju hrane, večjemu deležu izrazito nezdrave hrane z veliko maščobami in sladkorji. Posledica je povečana telesna teža in bolezni. Na žalost srčno-žilne bolezni /bolezni srca in ožilja ter srčne kapi/ vodijo na lestvici vzrokov za umrljivost sodobnega človeka.

Za zdravo srce skrbimo vse življenje. Primerna, "zdrava teža", vodi k zdravemu počutju. Oboje skupaj pa dosežemo s primerno telesno pripravljenostjo - gibanjem - in pravilno prehrano.

Aktivnosti ob Svetovnem dnevu srca sta v naši regiji pripravila Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota in Društvo za zdravje srca in ožilja Pomurja.

V torek, 20. septembra 2005, je bila v BTC-ju postavljena informativna stojnica, na kateri je potekalo razdeljevanje ZV gradiv in brezplačno določanje dejavnikov tveganja:

- meritve krvnega tlaka,
- meritve holesterola v krvi,
- telesne teže, indeksa telesne mase /ITM/, procenta maščob v telesu
- ter individualno svetovanje.

Stojnica je bila dobro obiskana – v dveh urah je bilo izvedeno okrog 60 meritev holesterola, krvnega tlaka in procenta telesnih maščob.

V okviru projekta Društva za zdravje srca in ožilja Pomurja pod naslovom "Zdravo srce - večja kakovost življenja prebivalcev Murske Sobotne", ki ga sofinancira Mestna občina Murska Sobota, pripravljamo še eno aktivnost 4. oktobra 2005 v mestnem parku in sicer PREDSTAVITEV NORDIJSKE HOJE.

*Pripravila: Jadranka JOVANOVIĆ, prof.
Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota
Viri: www.siol.net, www.lek.si, www.med.over.net*

BTC – 20. september 2005, brezplačne meritve in določanje dejavnikov tveganja, Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota in Društvo za zdravje srca in ožilja Pomurja.

ZDRAVO SRCE

Večja kakovost življenja prebivalcev Murske Sobote Projekt Društva za zdravje srca in ožilja Pomurja

Z zanimanjem spremljajo informacije.

Društvo za zdravje srca in ožilja Pomurja in Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota sta 4.10.2005 v sklopu projekta, ki ga sofinancira Mestna občina Murska Sobota, organizirala prikaz nordijske hoje. Kljub oblačnemu popoldnevu je park oživel. Na ploščadi pred gradom v Murski Soboti se je zbrala velika skupina udeležencev. V pričakovanju novega znanja so spoznali nordijsko hojo kot eno izmed oblik gibalne aktivnosti, ki je primerna za vse generacije in skozi vse leto.

Vodnik nordijske hoje je predstavil nekaj prednosti te oblike rekreacije in seveda tudi praktičen prikaz

hoje. Nekateri udeleženci so že imeli informacije, nekateri so že utrjeni hodci in želijo običajno hojo spremeniti v nordijsko hojo in vzeti palice v roke, kar nekaj pa jih je prišlo s palicami, da izpopolnijo tehniko nordijske hoje.

Skupina udeležencev delavnice je hote ali nehoti za trenutek ustavila mimoidoče, ki so z zanimanjem usmerili pogled v »nordijce«, ki so uživali in tudi oživel murskosoboški park.

Ema MESARIČ, dipl. med. sestra
Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota

Veselo po poteh soboškega parka.

CELIAKIJA ... KAJ SMO DELALI LETOS?

Prednovoletno srečanje 2005.

Članstvo v naši podružnici iz leta v leto narašča, saj je vedno več bolnikov s celiakijo. Statistike kažejo, da naj bi vsak stoti zemljan imel to bolezen, kar pomeni, da je še veliko neodkritih primerov. Žal jih odkrivajo šele takrat, ko pride do posledičnih bolezni.

Za nami je delovno in uspešno leto. Pripravili smo klepetalnico s strokovnim klepetom, tečaj peke slaščic iz brezglutenske moke na Srednji šoli za gostinstvo in turizem

v Radencih pod strokovnim vodstvom gospoda Dušana Zelka, imeli smo stalno odprt telefon za pomoč našim bolnikom in za vse ostale, ki so potrebovali kakršen koli nasvet ali pomoč glede celiakije. Sodelovali smo z matičnim društvom pri rehabilitaciji naših otrok v Poreču in odraslih v zdravilišču Dobrna. Organizirali smo prednovoletno srečanje s strokovnim predavanjem na temo "Celiakija in genetika", ki ga je imel

predsednik Slovenskega društva za celiakijo asist.mag. Jernej Dolinšek, dr.med. Predavanju je sledil zabavni program in obdaritev vseh članov bolnikov, od najmlajšega do najstarejšega. Udeležili smo se zimskih športnih iger na Golteh, kjer so potekala tekmovanja v veleslalomu in sankanju. V najlepšem spominu pa so nam ostale poletne športne igre Slovenskega društva za celiakijo, ki jih je letos organizirala podružnica za

Dolenjsko: izmed osmih podružnic smo osvojili drugo mesto.

Za naslednje leto smo si zastavili zelo ambiciozen program dela. Poleg aktivnosti, ki jih izvajamo za naše člane, smo tudi organizatorji športnih iger Slovenskega društva za celiakijo, ki bodo v mesecu septembru 2006.

Po dolгих pogajanjih nam je uspelo te igre pripeljati v Beltince. Pričakujemo udeležbo od 400

do 500 ljudi iz cele Slovenije. Vsi smo prostovoljci, zato predstavlja organizacija takega projekta za nas velik izziv. Kljub temu vidimo v teh športnih igrah enkratno priložnost promocije Pomurja in našega kraja.

Robert LETNAR

**Slovensko društvo
za celiakijo
Podružnica Pomurje**

EVROPSKI TEDEN VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU 24. - 28. OKTOBER

Letošnji Evropski teden varnosti in zdravja pri delu se je osredotočil na vprašanje hrupa pri delu in potekal pod geslom "Prenehajte s tem hrupom!" s kratko vsebino "Hrup pri delu – lahko da vas bo stalo več kot samo sluh". Kampanjo podpirajo vse države članice, države kandidatke in države EFTA, predsedujoča EU Luksemburg in Združeno kraljestvo, Evropska komisija in Parlament, sindikati in združenja delodajalcev.

Približno tretjina delavcev v Evropi je vsaj četrtino svojega časa na delovnem mestu izpostavljena potencialno nevarno močnemu hrupu. Tveganju pa niso izpostavljeni samo zaposleni v gradbeništvu, kmetijstvu, prevozu, v težki industriji. Hrup lahko pomeni grožnjo v mnogih delovnih okoljih, od tovarn do kmetij, od klicnih centrov do koncertnih dvoran. Vse pogosteje se pojavlja hrup kot problem v sto-

ritvenih dejavnostih, kot so izobraževanje, zdravstveno varstvo, bari in restavracije.

Varovanje delavcev pred vplivi hrupa je lahko zapleteno, saj je treba upoštevati posebne značilnosti hrupa in še druge nevarnosti na posameznem delovnem mestu. Vsak dan je na milijone delavcev v Evropi izpostavljenih hrupu pri delu in vsem tveganjem, ki jih lahko povzroči. Vsak peti evropski delavec mora vsaj polovico časa na delovnem mestu govoriti glasneje, da ga lahko drugi slišijo, 7 % delavcev pa ima težave s sluhom zaradi hrupa v zvezi z delom. Okvara sluha, povzročena zaradi hrupa, je najpogostejše prijavljena poklicna bolezen v EU. Hrup lahko povzroči težave s sluhom, poškodbe ušesa zaradi izpostavljenosti nevarnim snovem, stres v zvezi z delom, večje tveganje nezgod pri delu, škodo nerojenemu otroku nosečih delavk.

Potrebno je, da se institucije in organizacije za varnost in zdravje pri delu, sindikati, podjetja, direktorji, zaposleni in delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu vključujejo v posebne aktivnosti v okviru presoje in ocene tveganja na delovnem mestu, v usposabljanja, v razpošiljanje informacij o tveganju in rešitvah hrupa pri delu in v programe, ki zaposlene in njihove predstavnike spodbujajo k sodelovanju in iskanju rešitev za zaščito proti hrupu na delovnem mestu..

Jadranka JOVANOVIĆ, prof.
**- Zavod za zdravstveno varstvo
Murska Sobota**

(Povzeto iz informativnega biltena FACTS 56, 57 /Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu/)

Viri: <http://ew2005.osha.eu.int>

<http://vzd.gov.si/et2005/>

<http://agency.osha.eu.int>

MALI RIJTAR

PARTIZANSKA KOČA IN ZBIRKA

Krajevno združenje borcev NOB Beltinci je 27. avgusta letos organiziralo udeležbo svojega članstva na prireditvi v Motvarjevskem gozdu nad Bukovniškim jezerom. Udeležencev je bilo kar 30.

Območna združenja borcev in udeležencev NOB Lendava in Murska Sobota ter domicilni odbor Prekmurske čete in Prekmurske brigade so namreč v soboto, 27. avgusta 2005, ob 11. uri pripravili slovesnost pri Voglerjevi lovski koči. Prireditev je sodila v okvir letošnjega praznovanja 60-letnice osvoboditve izpod fašizma in nacizma, 60-letnice ustanovitve 1. prekmurske partizanske čete ter bila prva izmed prireditev ob letošnjem praznovanju občinskega praznika Občine Moravske Toplice. Udeležencev je bilo skupno preko 200.

Prav Občina Moravske Toplice je od Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije prejela v 10-letno brezplačno uporabo Voglerjevo lovsko koč

v Motvarjevskem gozdu in po dogovoru z borčevskimi organizacijami v Prekmurju letos vložila precejšnja sredstva v obnovitvena dela pri koči, ureditvi gozdne ceste do koč ter postavitvi obcestnih smernih tabel. Izdana je bila tudi posebna zloženka za turiste, kolesarje in pohodnike, ki bodo obiskali to prekmursko občino in bodo lažje našli pot tudi do Voglerjeve lovske koč.

Ta koč je bila namreč februarja in marca 1945 neke vrste domovanje 1. prekmurske partizanske čete, ki je bila ustanovljena januarja istega leta. Zatorej je bila ob 60-letnici čete tokrat urejena tudi stalna spominska zbirka, ki bo na ogled obiskovalcem. V koči je odslej tudi vpisna knjiga obiskovalcev ter štampljka za zbiralce spominskih žigov.

Članom borčevskih organizacij lendavske in murskosoboške občine so 27. avgusta 2005 spregovorili predsednik domicilnega odbora Prekmurske čete in Prekmurske briga-

Pri Voglerjevi koči je bilo 27. avgusta zelo slovesno.

de Mirko Hajdinjak, župan Občine Moravske Toplice Franc Cipot in eden izmed še živečih osmih borcev Prekmurske čete, Maks Šiško. Poleg njega so bili iz 1. prekmurske partizanske čete prisotni še Jože Gerenčer, Štefan Sreš (po rodu iz Bratonec) in Ferdo Šešek. Zapel je moški zbor iz Velike Polane, recitirala

pa sta Darinka Zorec in Jože Vild iz Murske Sobotice. Po pozdravnih nagovorih in kulturnem programu je sledila otvoritev prenovljene Voglerjeve lovske koč, ki jo je partizan Maks Šiško poimenoval kar »partizanska koč«.

Filip MATKO

KRATKA ZGODOVINA BELTINSKE ŽUPNIJE DO 20. STOLETJA

Slovenci v Panoniji so v letih 795-796 prišli pod nadoblast Frankov – to je v času vladanja Karla Velikega (768/71-814), ki je razširil oblast na vse slovenske pokrajine – in z njimi leta 796 kot misijonsko območje v cerkveno upravo salzburškega nadškofa. Do te razdelitve

je prišlo leta 796, ko sta se salzburški nadškof Arno in oglejski patriarh Pavlin dogovorila za mejo med obema škofijama in za to določila reko Dravo. Odločitev je leta 811 potrdil Karel Veliki. Salzburški nadškof se je od leta 798 naprej posluževal pomožnega škofa, "karantan-

skega korepiskopa", ki je podrejen nadškofu vodil misijonsko delo in cerkveno upravo v Karantaniji ter Spodnji Panoniji. Pokrajinska škofa Teodorik in Oton sta združevala Slovence zahodno in vzhodno od Mure v isti cerkvenoupravni enoti med leti 798 in 850. Okoli leta

840 je od kralja Ludvika del Spodnje Panonije okoli reke Sala dobil v fevd knez Pribina; ta je obenem širil krščanstvo in zidal cerkve. Po Pribinovi smrti je njegov sin Kocelj postal frankovski mejni grof – confinii comes – v Spodnji Panoniji. V tem času, leta 863, sta na Moravsko

prišla brata Konstantin in Metod ter vpeljala slovensko bogoslužje. Zaradi nasprotovanja in ker ju je papež Nikolaj I. poklical v Rim sta leta 867 zapustila Moravsko ter se spotoma zadržala v Spodnji Panoniji pri Koclju. »Pot ju je skoraj gotovo vodila po stari rimski cesti skozi Ptuj, Celje, Ljubljano, Postojno, Vipavo, Gorico in Benetke.« Naposled sta prišla za božič leta 867 k papežu Hadrijanu II., saj je Nikolaj I. umrl. Papež Hadrijan II. je slovansko bogoslužje leta 869 odobril in Metoda poslal za voditelja misijonov med moravske in panonske Slované. Na Kocljevo prošnjo je papež posvetil Metoda za panonsko-sirmijskega nadškofa in metropolita. Svoj sedež je imel pri knezu Koclju v Blatenskem kostelu. Panonski Slovenci so takrat sprejeli slovansko bogoslužje, salzburški duhovniki z nerazumljivo latinščino pa zapustili Kocljevo Panonijo. Seveda je bila Metodova nadškofija zelo obsežna in je delno segala tudi na ozemlje, ki so si ga lastili salzburški škofje. Tako je sin kralja Ludvika, Karlman, leta 870 Metoda ujel in ga privedel pred državni zbor v Regensburg. Na tem zboru navzoči škofje so Metoda obsodili in zaprli. Prizadevanja za njegovo izpustitev so trajala dve leti in pol. Ko je prišel na svobodo, je moral zapustiti Panonijo in oditi na Moravsko. Leta 874 so Bavarci odstranili kneza Koclja in slovenske duhovnike. Z Metodom

vred so se morali umakniti iz Spodnje Panonije kot žrtve sprave Svetopolka Moravskega s Franki. Tako je salzburški škof znova zagospodoval v Spodnji Panoniji. Čeprav je papež Janez VIII. podpiral Metodovo delo, ga ni mogel obvarovati vseh spletk nemških duhovnikov in Svetopolka.

Ko je Metod 6. aprila leta 885 umrl, je novi papež Štefan V., ki o zadevi Metoda in slovanskega bogoslužja ni bil poučen, v celoti podlegel pritisku. V pismu knezu Svetopolku je proti koncu leta 885 prepovedal slovansko bogoslužje.

Leta 894 so prek Donave v Spodnjo Panonijo vdrlí Ogri, uničili so dotedanjo upravno in cerkveno ureditev, nato pa prodirali dalje na zahod in jugozahod, dokler jih nista škof Ulrik in nemški kralj Oton I. leta 955 pri Augsburgu v bitki na Leškem polju premagala in potisnila nazaj v Panonsko nižino.

Madžarski knez Valjk, ki se je dal leta 973 krstiti, je pri krstu prejel ime Štefan. Velik vpliv na vzgojo mladega kneza je imel praški škof Adalbert, ki ga je birmal in je bil posrednik pri njegovi poroki z Gizelo, sestro poznejšega nemškega cesarja Henrika II. Štefan je prevzel oblast po očetovi smrti leta 997. Na božič leta 1000 je bil maziljen in kronan za madžarskega kralja. Privzel si je naziv "apostolski". Krščanstvo na svojem ozemlju je vezal na Rim in ne na Carigrad. Njegovi svetovalci so bili benedik-

tinski redovniki clunyjske smeri. Papeški privilegij mu je dovoljeval, da je smel samostojno ustanavljati škofije in nastavljal škofe: Győr leta 998 s pripadajočo Železno županijo in Veszprém leta 1002, ki je obsegala tudi županijo Zala. V tem času Prekmurje še ni bilo podrejeno ogrski cerkveni upravi. Šele ko je kralj Ladislav leta 1091 zavzel Slavonijo, je razširil ozemlje Ogrske tudi prek meja obrambnega pasu. Gornji del Prekmurja je padel pod politično upravo Železne županije, dolnji del pa pod upravo županije Zala.

Ko je kralj Ladislav leta 1094 ustanovil škofijo v Zagrebu, je vse Prekmurje, tj. Železna župnija in županija Zala, pripadlo v cerkveno upravo nove škofije. Ob ustanovitvi škofije v Zagrebu je bil prvi zagrebški škof Duh, po rodu iz Češke, v zadregi, ker ni imel dovolj duhovnikov. Tako je madžarski kralj Ladislav I. ukazal, naj gredo duhovniki iz župnij Zala in Somogy v zagrebško škofijo in pomagajo škofu uvesti dušno pastirstvo v škofiji. Ti duhovniki so morali biti panonski Slovenci, ki so znali slovensko in so zato lahko prevzeli dušno pastirstvo v zagrebški škofiji.

Ustanovitev zagrebške škofije sovpada tudi z ustanovitvijo benediktinske opatije pri sv. Benediktu (de Borch) v Prekmurju leta 1093, katere člani so morali biti v večini slovenskega rodu. Prekmurški zgodovinar Ivan Zelko

trdi, da so jo ustanovili slovenski duhovniki benediktinci, ki so prišli iz Blatenskega kostela (Zalavára), ker jih drugje ni bilo. Dušnopastirstvo so od leta 1100 do leta 1300 vodili predvsem benediktinski redovniki.

Gornje Prekmurje, tj. Železno županijo, si je začel lastiti škof iz Győra in tako je prišlo do spora z zagrebškim škofom. Rešili so ga na cerkvenem zboru v Győru leta 1176. Obveljala je razsodba kralja Bele III., da se meja med škofijama ravna po županijski meji. Tako so ustanovili arhidiakonata »de Beelmura« s središčem v Belmuri – v današnji Murški Soboti. Tudi vespremski škof si je prizadeval, da bi dobil ozemlje Zalske županije, vendar pri tem ni uspel. Župnije v dolnjem Prekmurju (Dolnja Lendava, Turnišče, Dobrovnik in Bogojina) so ostale v mejah arhidiakonata s sedežem v Bexinu, dokler zagrebški škof ni ustanovil novega beksinškega arhidiakonata, ki je imel dve okrožji: Medžimurje in Dolnje Prekmurje, s sedežem vicearhidiakonata v Turnišču.

Turniška pražupnija, imenovana tudi Devica Marija pod Logom ali Na Pustinji, je imela ob ustanovitvi zelo velik obseg. Prvotno je obsegala ozemlja sedanjih župnij Turnišče, Beltinci, Črenšovci, Dokležovje, Odranci in Polana – to je ozemlje med reko Ledavo in Muro. Zato je tudi prvotna turniška cerkev kmalu postala premajhna. Sredi 14. stoletja se je prebivalstvo

namnožilo in zato so dali dolnjelendavski Banfiji v drugi polovici 14. stoletja cerkev povečati. Štiristo let pozneje tudi to ni več zadoščalo in tako je leta 1759 nastala potreba po razdelitvi turniške župnije na dva dela. Leta 1760 je zaživela samostojna beltinska župnija.

Zaradi osrednje lege so Beltinci že v času, ko je to ozemlje še spadalo k dolnjelendavski posesti Banfijev, dobivali vse pomembnejše mesto. Sredi 16. stoletja so tudi Beltinci postali eden izmed krajev, kjer so Banfiji bivali. Mladi Nikolaj Banfi, star devet let, je 22. februarja 1556 iz Beltinec (ex Belotyncz) s spremstvom odpotoval v Gradec, kjer se je učil nemškega jezika.

Prva žena Krištofa Banfija, z njim je leta 1644 ta rodbina izumrla, je bila Ana Meray. Umrla je 17. marca 1605 v beltinskem gradiču (Belotynczi Castel). Ker so torej Banfiji že bivali tudi v Beltincih, so gotovo poskrbeli za to, da so imeli v bližini tudi bogoslužni prostor. Prva beltinska cerkev je bila lesena in leta 1669 o njej poročajo, da je bila pred kratkim podaljšana. Imela je le glavni oltar in na njem sliko Gospodovega vstajenja. V Beltincih je bilo tega leta 62 družin, v Bratoncih 23, v Dokležovju 44, v Ižakovcih 31, na Melincih 30, v Odrancih 53, v Lipovcih 40 in v Gančanih 49. Skupaj torej 332 družin.

V 18. stoletju je prebivalstvo turniške pražupnije zelo naraslo, potreba je

narekovala novo župnijo, da bi se versko življenje med prebivalstvom pospeševalo. Pri tem so imeli prednost Beltinci. Ne le zato, ker so bili zemljepisno v središču nove župnije, ampak tudi zato, ker je bil v Beltincih tudi sedež zemljiškega gospoda, ki je odločilno vplival na ustanovitev nove župnije. Zemljiški gospod general Ladislav Ebergényi je že leta 1742 dal zgraditi novo cerkev, ki je imela prostor za 2000 ljudi. Ustanovitev župnije je pospešil turniški župnijski upravitelj Nikolaj Gollacz. Župnija Beltinci je bila torej ustanovljena leta 1760, s tem pa ozemlje turniške pražupnije razdeljeno na dve enaki polovici.

Na ustanovitev župnije je močno vplivalo tudi dejstvo, da so postali Beltinci središče in sedež nove zemljiške posesti. Ko so leta 1644 s Krištofom izumrli Banfiji, je dolnjelendavsko posest dobil v last Franc Nádasdy. Ker se je tudi on pridružil zrinjsko-frankopanski zaroti (zaroti Wesselenyi – Zrinski – Frankopan), je bil 30. aprila 1671 v dunajskem Novem mestu obglavljen. Odvzeta mu je bila tudi vsa ogromna posest. Dolnjelendavsko posest je dobil Pavel Esterházy, beltinsko z 22 vasmi pa estergomski (gorski) nadškof Jurij Szécsényi, ki je bil vojaški škof madžarske vojske in je deloval predvsem politično. Umrl je leta 1659, star 103 leta. Veliko si je prizadeval za utrjevanje gradov v obmejnih krajih. Vasi, ki so mu pripadle, so bile:

Beltinci, Gornja Bistrica, Srednja Bistrica in Dolnja Bistrica, Bratonci, Brezovica, Črenšovci, Dokležovje, Gančani, Gomilice, Ivanci, Ižakovci, Lipa, Lipovci, Melinci, Nedelica, Odranci, Polana, Renkovci, Tmje, Turnišče in Žižki. Za Szécsényi so beltinsko posest prevzele rodbine: Ebergényi, Csaky, Gyika, Sina in Zichy. Zato je razumljivo, da so Beltinci kot sedež 6740 oralov (približno 3880 hektarov) velike posesti postali tudi samostojna župnija.

Pri zaroti Wesselenyi – Zrinski – Frankopan Jurij Szécsényi ni sodeloval. Že zaradi tega je bil persona grata za prejem beltinskega gospostva po Nádasdyjevi odstranitvi. Kmalu po sprejetju patronatstva nad ozemljem turniške pražupnije je Jurij Szécsényi pokazal zanimanje za turniške razmere. Turniškega župnika je podpiral pri graditvi kapele sv. Antona. Umrl je leta 1695 in z njegovo smrtjo je bilo beltinsko gospostvo zopet brez zemljiškega gospoda.

Okoli leta 1700 si je pridobil beltinsko gospostvo general Ladislav Ebergényi. O njem je znano, da je podpiral prizadevanje beltinskih prebivalcev za samostojno župnijo.

General Ladislav Ebergényi je na mesto lesene kapele, ki je bila postavljena v 17. stoletju, leta 1742 dal postaviti zidano cerkev, ki je imela prostora za 2000 ljudi. V svetišču je bila obokana, v ladji pa je imela raven strop. Leta 1910 so jo po italijanskem vzoru neobaroč-

no predelali in ji na južni strani prizidali grobno kapelo rodbine Zichy, v kateri je renesančni relief florentinske smeri Mado-ne z otrokom. Na oboku prezbiterija so freske Matije Schifferja iz leta 1798. Oprava je poznobaročna in klasicistična ter obnovljena po načrtih arhitekta Vladimirja Gajška. Poleg cerkve so mogočne platanе. Na trgu pred njo stoji kopija beneškega stebra sv. Panteleona in vodnjak.

Primer generala Ladislava Ebergényija in še poznejši primeri pričajo, da je madžarska krona podeljevala beltinsko gospostvo predvsem madžarskim vojaškim osebam.

Naslednji zemljiški gospod beltinskega gospostva je postala rodbina Csaky. Leta 1824 se je cesarski general Jurij Csaky poročil s hčerko barona Ebergényija, Heleno, in kmalu za tem postal zemljiški gospod v Beltincih. Vendar se je še vedno tudi Ebergényi zanimal za beltinske razmere. Juriju je sledil sin Janez. V vizitacijskih zapiskih župnij Turnišče, Beltinci in Črenšovci iz leta 1811 je omenjen zemljiški gospod grof Ludovik Csaky. V času gospodovanja Csakyjev so Beltinci dobili trške pravice. Leta 1816 se kot novi zemljiški gospod beltinskega gospostva pojavi Konstantin Emanuel Gyika. Po njegovi smrti leta 1825 je nekaj časa gospodovala njegova žena. Rodbina Gyika navaja kot zemljiško gos-podo sombotelski šematizem iz let 1831, 1853 in

1859. V drugi polovici 19. stoletja srečamo na beltinskem gospostvu madžarsko rodbino Sina. Kot prvi iz te rodbine je zemljiški gospod bil Simon Sina. Toda že od leta 1880 do leta 1889 izvaja patronatske pravice nad cerkvama v Beltincih in Turnišču njegova vdova Anastazija, poročena Wimpfen.

V zadnjem desetletju 19. stoletja si pridobi pravico do beltinskega gospostva rodbina Zichy. Po poroki s Hedviko Wimpfen je postal zemljiški gospod Avguštin Zichy, ki je kot cerkveni patron dal

na novo zgraditi beltinsko župnijsko cerkev. Gradbeni material cerkve, ki je bila zgrajena leta 1742, so uporabili za sedanjo zakristijo. Avguštinu je sledila hči, grofica Marija Zichy, dokler niso bili po drugi svetovni vojni likvidirani ostanki srednjeveške fevdalne posesti.

Beltinci z naselji sedanje župnije so bili do leta 1759 sestavni del pražupnije Turnišče, to leto pa je zaživela samostojna beltinska župnija. V poletnih mesecih (julij-avgust) leta 1759 je bil sprejet sklep o delitvi turniške pražupnije

in o ustanovitvi nove župnije v Beltincih. Ta dokument »Regulatio« se hrani v zagrebškem nadškofjskem arhivu. V praksi pa je župnija zaživela leta 1760, v času grofa Janeza I. Csakyja. Prvi župnik v Beltincih je postal Peter Sabotin in je bil tam dve leti. Župnija je takrat z dolnjim Prekmurjem spadala pod zagrebško škofijo. Pripadle so ji tudi tri Bistrice. Leta 1807, ko je bila ustanovljena župnija v Črenšovcih, so se Bistrice ločile od beltinske župnije.

Velika cerkveno-upravna sprememba za Prekmurje je nastala 17. februarja 1777 z ustanovitvijo škofije v Sombotelu. Z dovoljenjem Svetega sedeža jo je ustanovila Marija Terezija. V novi sombotelski škofiji so bili združeni vsi prekmurški Slovenci, tej škofiji je pripadla iz gorske škofije celotna Železna županija in s tem gornje Prekmurje, iz zagrebške pa ves distrikt Transmuranus s šestnajstimi župnijami. Med temi so bile župnije Lendava, Turnišče, Beltinci, Bogojina in Dobrovnik.

Robert KUZMA

BOŽIČNA ZVEZDA

*Božična zvezda rdeče cveti,
na oknu v vsej svoji lepoti žari
za vse dobre ljudi,
te mrzle decembrske dni.*

*Le cveti, le cveti božična zvezda ti,
ožarjaj osamljena srca ljudi,
ki čakajo v upanju,
da srečajo se s svojimi bližnjimi.*

*Božična zvezda le cveti,
razveseli bolne, žalostne ljudi.
prinesi jim radost in srečo v oči,
te praznične dni!*

Marija Zver

*Pesem poklanjam kot voščilo vsem občanom z željo,
da bodo vstopali v novo leto zdravi, polni upanja
v lepšo prihodnost!*

SVETO ZA NAS

Kopren rdeči
razgrinja se v preprogo neba.
Svet zadnje svetlobe dneva lovi.
Mrak se spušča
na zemljo, hribe in ravni.

Ptičev spev
pustil v srcu je odmev.
Zvezde sijaj prižgal je mavrično nebo.
Toplo ognjišče srce je ogrelo,
pridih je svete noči imelo.

Zbranih vseh tu nas plamen gori,
večer je ta sveti, poln je moči.
Čudežna moč. Vse se raduje.
Poslan bo to noč,
da v Bogu kraljuje.

V božji volji spočet,
si v mrzlih jasliah prišel k nam živet.
Človeštvo v hlevčku ti dom je nudilo,
sprejel si ponižno,
ti dete milo.

Prišel boš za nas, težkih zablod
rešit zemeljski grešni ta rod.
Sladke so tvoje otroške,
svete dlani.
Solza je biser nebeške moči.

Srečni, ponižno
z angeli pojmo na glas.
Rojen je Jezus,
sveto dete, za nas.

Miro

SREČANJE LDS V LIPI

Zdravica na začetku delovnega srečanja.

V mesecu septembru 2005 smo se člani in simpatizerji LDS v Lipi v velikem številu srečali s takratnim predsednikom, mag. Tonetom Ropom, ter spregovorili o naših pogledih na stanje v državi in naši pokrajini.

Uspešnemu srečanju je čez dva tedna sledila še nogometna tekma med veterani NK Lipa ter ekipo Po-

Svetniška skupina LDS s predsednikom.

slanskega kluba LDS, v kateri so igrali tudi poslanci: dr. Matej Lahovnik, mag. Milan M. Cvikl, Ljubo Gerič in Dušan Vučko.

Nekaj vzdušja vam ponujamo na pričujočih fotografijah.

Igralci v akciji.

Pred vratarjem Dodičem.

*»Kljub vsem romanjem za srečo
se ta vedno najde v najožjem krogu
in med stvarmi, ki so v našem
neposrednem dosegu.«
(Bulwer)*

 LDS
LIBERALNA DEMOKRACIJA
SLOVENIJE
OBČINSKI ODBOR BELTINCI

**NAJ VAS, DRAGI OBČANI IN OBČANKE, BOŽIČNI MIR
TER VESELJE, SREČA IN ZDRAVJE SPREMLJAJO VSE LETO 2006!**

Občinski odbor in svetniška skupina LDS Beltinci

LEVČEK LEO, KRALJ LJUBEZNI!

Očarljiva zgodba o ljubezni, ki vse premaga

V srcu črne, čudežne celine,
sred nedogledne afriške pustinje,
je živel Leo, prav prijazen levček.
a vsi so mislili, da je le revček.

Čeprav so levi divji, kruti kralji,
ki vladajo kamelam, opicam in tigrom,
naš Leo ni prenesel lova in krvi-
imel je rad prijatelje in igro!

In mama mu je zaskrbljeno rekla:
»Moj dragi Leo, le kaj je s teboj?
Nikdar ne boš preživel med živalmi,
če se ne naučiš, da je življenje boj!«

A Leo je odvrnil zbegano:
»Ampak mama, ne razumem teh stvari.
V džungli je gotovo dosti levov,
ki zmorejo pobiti vse zveri.

Kadar pa moram jaz v lov na zebre,
pomislim, da so šibke in uboge.
Namesto da bi jih pobil, bi rajši
objel te lepe čmo-bele proge.«

»Odloči se!« je strogo rekla mati.
»Čebele, mravlje in ljudje žive od dela,
mi levi pa od lova. Tisti lev,
ki ne lovi, ne more biti član krdela!«

Ubogi Leo je odjokal v pragozd.
Naporna je umetnost preživetja.
Kako ostati živ med samimi zvermi
in ohraniti srce, prepolno cvetja?

Zvečer se Leo komaj je ulegel,
ko ga je zbudil zvok, grozoten kot potres:
Velika čreda antilop na begu!
Začel se je strahotni smrtni ples!

Lovili so jih hitri leopardi,
obkroženi z oblaki iz prahu.
In levčku se zasmilijo živali,
ki brezglavo bežijo od strahu.

Zagledal je dva ranjena mladiča
in milo se mu je storilo.
Če Leo tema dvema ne pomaga,
ju bodo leopardi snedli... za kosilo!

In levček ju je peljal v zavetje
in noč in dan prinašal mnogo hrane
in čudežna zelišča z pragozda
in jima z lizanjem ozdravil rane.

Mladička sta hvaležno poljubila levčka:
»Nikdar ne bova pozabila, kako si naju rešil!
Pragozd bo pel:
Naš Leo je junak – najbolj srčkan lev!«
Hvaležnost antilop je levčka do srca ganila:
Blaženo se je smehljajal.
»Lepo je sklepati prijateljstva v džungli,«
je pomislil in utrujeno zaspal.

Tedaj je Leo sklenil pomagati
sleherni živali, ki ima težave.
Povodne konje je naučil, kje je voda,
ptičke pa leteti v višave.

Pomagal je nesrečno ranjeni žirafi
in jastrebu, ki si je poškodoval perut.
Živali pa so mu nosile sadeže
in mu v džungli pomagale najti pot.

Nekega dne je ob planinski reki
zaslišal pretresljiv živalski jok:
Zagledal je mladiča geparda,
ki ga je nosil smrtonosni tok.

»Na pomoč!« je gepard panično zavpil.
»Jaz sem le mali gepard, neplavalec!«
Bojim se slapa, ki me vleče podse!«
Pogumni lev se je pognal z obale...

... in rešil geparda gotove smrti!
Ko ga je varno spravil gor do brega
in je tja poskušal splezati še sam,
pa mu je spodrsnilo. Odnese ga je reka!...

Leo se je boril z visokimi valovi.
Pod belo peno je zijala mokra noč.
Ko se je približal slapu, je zakričal
in gepard je odhitel po pomoč.

Povodni konji, opice in ptice,
žirafe, zebre, sloni in vse druge
divje živali so prihitele na pomoč,
da bi rešile levčka iz globoke struge.

Držeč drug drugega za rep, so sred
brzic živali splezale na skale.
Slon je ovil svoj rilec okrog drevesa
in jim podal svoj rep kot vrv z obale.

In ko je tok prinesel mimo Lea,
ga je levinja iz razpredenih globin
nežno potegnila na obalo reke
in rekla: «zdaj si na varnem, dragi sin!«

In je dodala: «Sin, dokazal si,
da ni vsa moč v krempljih in zobeh.
Ljubezen je močnejša. Prosim te, Leo,
vrni se domov! Pogrešam tvoj prijazen smeh!«

Živali so zapele, zadrhtel je zrak:
»Kdor je hudoben in močan, še ni junak.
Junak je, kdor ima srce.
Ves gozd te hvali:
O levček Leo, bodi kralj živali!

DRAGI OTROCI!
NAJ BO TO VAŠ LEVČEK LEO!
DOPOLNITE GA!

(Giles Andreae, David Wojtowycz, Didakta, 1997, Radovljica)

Utrinki iz ZDA in Kanade

Skupinska slika v Hamiltonu pred župnijo sv. Gregorja.

Skupinska slika pred spomenikom v Hamiltonu.

Glasbena spremljava.

Skromna zahvala gostiteljici Darinki Ferletič.

... mokri po ogledu Niagarskih slapov.

Še ena skupinska pred zabaviščnim parkom v Torontu.

Sodelovanje pri maši v župniji sv. Gregorja.

Veselo v zdušje na obisku pri enem od gostiteljev.

35. MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL V BELTINCIH

Prvi dan folklornega festivala na grajskem dvorišču.
Slavnostni govor župana Milana Kermana.

Folklorna skupina KUD Drvar.

Folklorna skupina KUD Beltinci.

Folklorna skupina KUD Beltinci ob prihodu na prizorišče.

Prihod skupin na oder.

Folklornemu festivalu je prisostvovala množica gledalcev.

OBČINA BELTINCI URADNE OBJAVE

DECEMBER 2005

št. 7

Na podlagi 96. In 98. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02 in 56/02) in na podlagi 114. člena Statuta Občine Beltinci (Ur. l. RS, št. 46/00, 118/00, 67/01 in 11/03), je Občinski svet Občine Beltinci na svoji 21. redni seji dne 21.06.2005 sprejel

ODLOK O ZAKLJUČNEM RAČUNU PRORAČUNA OBČINE BELTINCI ZA LETO 2004

1. člen

S tem odlokom se sprejeme zaključni račun proračuna Občine Beltinci za leto 2004, ki zajema bilanco prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja, Občine Beltinci, krajevnih skupnosti Beltinci, Bratonci, Dokležovje, Gančani, Ižakovci, Lipa, Lipovci in Melinci ter Razvojnega sklada Občine Beltinci za leto 2004.

2. člen

Zaključni račun proračuna Občine Beltinci za leto 2004 je realiziran v naslednjih zneskih:

- A) Bilanca prihodkov in odhodkov
- I. Skupaj prihodki 900.968.929,57 sit
- II. Skupaj odhodki 792.241.615,25 sit
- III. Proračunski presežek/primanjkljaj (I.-II.) 108.727.314,32 sit.

- B) Račun finančnih terjatev in naložb
- IV. Prejeta vračila danih posojil in prodanih kapitalskih deležev 6,633.658,88 sit
- V. Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev 1,900.000,34 sit
- VI. Prejeta minus dana posojila in spremembe kapitalskih deležev (IV. – V.) 4,733.658,54 sit
- VII. skupni presežek (primanjkljaj) 113,460.972,86 sit.
- C) Račun financiranja
- VIII. Zadolževanje proračuna
- IX. Odplačilo dolga
- X. Neto zadolževanje (VIII. – IX)
- XI. Povečanje (zmanjšanje) sredstev na računih 113,460.972,86 sit.

Sredstva na računih - 221,504.728,60 sit se razporeja s proračunom za leto 2005.

Št.: 032-01/2005-21-338/III
Beltinci, dne 21.06.2005

Župan Občine Beltinci
Milan KERMAN

Na podlagi 173. in 175. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03) in 16. člena Statuta Občine Beltinci (Uradni list RS, št. 46/00, 118/00, 67/01) je Občinski svet Občine Beltinci na 23.redni seji dne 04.08.2005 sprejel

ODLOK O SPREMEMBI ODLOKA O PROSTORSKIH UREDITVENIH POGOJIH ZA OBMOČJE OBČINE BELTINCI

1. člen

V kartografskem delu Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje Občine Beltinci (Uradni list RS, št. 40/01, 41/03 in 47/05), se spremeni kartografska priloga s prikazom industrijske cone v Lipovcih v merilu 1 : 2500 zaradi opredelitve dodatnega območja stavbnega zemljišča v območju za kmetijsko pridelavo, ki je namenjeno tudi za obrt, servisne in kmetijske dejavnosti.

2. člen

Ta odlok prične veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.: 032-01/2005-23-352/III

Beltinci, dne 04.08.2005

Župan Občine Beltinci

Milan KERMAN

Na podlagi določil Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 29/97), 27.čl. člena Odloka o občinskih cestah (Uradni list RS, št. 71/99), določil Zakona o gospodarskih javnih službah ((UR. list. RS št. 32/93), 3., 7. in 9. čl. Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Beltinci (Ur. list RS št. 5/97) in 16. člena Statuta Občine Beltinci (Uradni list RS, št. 46/00, 118/00, 67/01 in 11/03) je Občinski svet Občine Beltinci na 23. redni seji dne 04.08.2005 sprejel

ODLOK

o predmetu, pogojih, merilih in postopku za podeljevanje koncesije na področju opravljanja gospodarske javne službe, urejanje in vzdrževanje občinskih cest v Občini Beltinci

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se določajo predmet, pogoji, merila, in postopek za podeljevanje koncesije na področju obvezne gospodarske javne službe urejanje in vzdrževanje občinskih cest v Občini Beltinci (v nadaljevanju: javna služba).

2. člen

Javna služba obsega naslednje storitve:

- pregledniško službo;
- redno vzdrževanje prometnih površin;
- redno vzdrževanje bankin;
- redno vzdrževanje odvodnjavanja;
- redno vzdrževanje brežin;
- redno vzdrževanje vertikalne signalizacije in opreme;
- redno vzdrževanje horizontalne signalizacije;
- redno vzdrževanje cestnih naprav in objektov;
- zagotavljanje preglednosti;
- čiščenje cest, hodnikov za pešce, prometnih površin;
- intervencijske ukrepe;
- zimsko službo;
- vzdrževanje in ažuriranje katastra in banke cestnih podatkov.

3. člen

Javna služba iz predhodnega člena tega odloka se izvaja na objektih, ki so kategorizirani z Odlokom o kategorizaciji občinskih cest v Občini Beltinci (UR. list RS, št. 68/02) in na občinskih traktorskih in kolesarskih poteh v občini Beltinci in napravah na teh objektih in sicer na

- občinskih cestah;
- traktorskih in kolesarskih ter poljskih poteh;
- javnih parkiriščih;
- hodnikih za pešce, pločnikih ;
- pešpotih;
- avtobusnih postajališčih-ob občinskih cestah

(v nadaljevanju: prometna infrastruktura).

4. člen

Prometna infrastruktura je javno dobro in je v lasti in upravljanju koncedenta-Občine Beltinci.

II. OBMOČJE IZVAJANJA IN UPORABNIKI GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE

5. člen

Gospodarska javna služba, ki je predmet koncesije po tem odloku, se izvaja na območju celotne Občine Beltinci.

6. člen

Koncedent po tem odloku je Občina Beltinci (v nadalj-

njem besedilu: koncedent), izbrani izvajalec javne službe, pa je koncesionar.

7. člen

Uporabniki storitev javne službe so vsi, ki uporabljajo prometno infrastrukturo iz 3. člena tega odloka.

Uporabnik ima pravico opozoriti koncesionarja-izvajalca javne službe na kvaliteto opravljenih storitev javne službe in oblikovati predloge ter pobude za boljše in učinkovitejše izvajanje. Izvajalec javne službe je dolžan o opozorilu, predlogu in pobudi uporabnika, podati odgovor uporabniku in koncedentu v pisni obliki, in sicer v roku 15 dni od dneva vložitve opozorila, predloga in pobude uporabnika.

III. POGOJI IN POSTOPEK ZA PODELITEV KONCESIJE

8. člen

Koncesionar je lahko pravna ali fizična oseba. V ponudbi za pridobitev koncesije (prijava na razpis) mora ponudnik dokazati, da je sposoben in usposobljen izvajati storitve iz 2. člena tega odloka.

Poleg obveznih in vseh neobveznih pogojev, ki jih določa 42. člen Zakona o javnih naročilih (UR. list RS, št. 36/2004) je ponudnik dolžan izpolniti tudi naslednje pogoje:

- razpolaga z zadostnim številom delavcev z ustreznimi kvalifikacijami, usposobljenostjo oziroma izkušnjami na področju razpisane koncesije, pri čemer se število, nivo usposobljenosti in dokazila o izkušnosti zaposlenih določi z razpisno dokumentacijo,
- razpolaga z zadostnim obsegom prostih delovnih sredstev za nemoteno izvajanje storitev s področja razpisane koncesije, pri čemer se vrsta in minimalno število določi z razpisno dokumentacijo,
- razpolaga z ustreznim poslovnim prostorom na območju koncedenta, oziroma na drug način neposredno dokaže, da lahko nemoteno opravlja dejavnost,
- zagotavlja nadzor nad izvajanjem lastnega dela,
- zagotavlja strokovno in kadrovsko usposobljenost za vodenje katastra javne službe ter razpolaga z ustreznimi delovnimi pripravami za njegovo vodenje,
- da se obveže prevzeti zavarovanje za škodo iz 17. člena tega odloka, ki bi jo v zvezi z opravljanjem koncesije povzročil tretji osebi, koncedentu ali iz objektivne odgovornosti za stvar; pogodba mora imeti klavzulo da je zavarovanje sklenjeno v korist Občine Beltinci;
- zagotavlja interventno izvajanje javne službe na utemeljen poziv uporabnikov ob vsakem času,
- izkaže sistemsko urejenost varstva in zdravja pri delu ter požarnega varstva v podjetju s predpisanimi evidencami ali izjavo.

9. člen

Koncesionar se izbere z javnim razpisom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Postopek javnega razpisa vodi strokovna komisija za izvedbo javnega razpisa in presojo ponudb, ki jo imenuje župan.

Odločitev o izbiri koncesionarja opravi koncedent v skladu z Zakonom o gospodarskih javnih službah, z upravno odločbo. Zoper odločbo o izbiri koncesionarja je dovoljena pritožba. O pritožbi odloča župan Občine Beltinci.

Razpisna dokumentacija vsebuje predvsem naslednje sestavine:

- povabilo k oddaji ponudbe;
- podrobnejše pogoje za pridobitev koncesije v skladu s tem odlokom;
- opisana in vrednotena merila za izbiro koncesionarja,
- obrazec ponudbe;
- obrazec za ugotavljanje usposobljenosti in navodila o načinu dokazovanja usposobljenosti ponudnika;
- rok za prijavo na razpis in način prijave;
- seznam dokumentacije, ki jo mora vsebovati prijava;
- rok za izbiro koncesionarja;
- postopek v primeru, da se v določenem roku ne prijavijo noben kandidat.

10. člen

Za postopek oddaje javnega naročila in organe, ki nastopajo v postopku izbire koncesionarja, se smiselno uporablja Zakon o javnih naročilih.

IV. MERILA ZA IZBOR KONCESIONARJA

11. člen

Merila za izbor koncesionarja je:

- cena storitve do 70 točk,
- tehnična usposobljenost do 20 točk,
- ponujene dodatne ugodnosti:
- brezplačno spomladansko čiščenje cest in pločnikov do 5 točk,
- brezplačno izvajanje nadzora nad stanjem cest do 5 točk.

Kot najugodnejša se šteje ponudba, ki na podlagi seštevanja doseženih točk pri navedenih merilih doseže največje število točk.

V primeru, da imata dva ali več ponudnikov enako število točk, je najugodnejši ponudnik tisti, ki ponudi najnižjo ceno storitve.

Merila, po katerih naročnik-koncedent izbira najugodnejšo ponudbo, morajo biti v razpisni dokumentaciji opisana in ovrednotena.

V. OBVEZNOSTI IN PRAVICE KONCESIONARJA

12. člen

Posamezne storitve iz 2. člena tega odloka se opravljajo v skladu z programom koncedenta in ob upoštevanju predpisov ter drugih standardov in normativov, veljavnih za to področje.

Letni program rednega vzdrževanja sestavi koncesionar do konca meseca novembra za naslednje leto in ga predloži v potrditev koncedentu. Na osnovi potrjenega letnega programa koncesionar sestavi mesečni operativni program del do konca meseca za naslednji mesec. Poleg letnega programa koncesionar predloži tudi poročilo o stanju prometne infrastrukture.

Program zimske službe sestavi koncesionar do 15. oktobra tekočega leta in ga posreduje koncedentu v potrditev.

13. člen

Koncesionar je dolžan zagotavljati storitev izvajanja javne službe na poziv uporabnikov ob vsakem času ter zagotoviti odpravo ugotovljenih nepravilnosti najkasneje v roku 24 ur, oziroma takoj, če je ogrožena varnost udeležencev v cestnem prometu.

S koncesijsko pogodbo se določi pogoje, ob katerih je koncesionar dolžan interventno posredovati ob vsakem času.

14. člen

Javno službo izvaja koncesionar ob uporabi delovnih priprav in drugih sredstev, potrebnih za opravljanje javne službe, ki so njegova last, oziroma jih najame ali kakor koli drugače priskrbi.

15. člen

Kataster in banka cestnih podatkov, ki sta last koncedenta, se vodita atributno in grafično v obliki računalniškega zapisa. Podatke za ažuriranje banke cestnih podatkov koncesionar periodično, vendar najmanj dvakrat letno (15. junija in 15. novembra tekočega leta) izroča koncedentu, ob prenehanju veljavnosti koncesijske pogodbe pa mu jih izroči v celoti.

Koncesionar je dolžan s katastrom in banko cestnih podatkov ravnati s skrbnostjo dobrega gospodarja.

16. člen

Koncesionar mora koncedentu omogočiti dostop do podatkov, ki jih ta potrebuje za nemoteno delovanje javne službe.

17. člen

Izbrani ponudnik mora pred podpisom koncesijske pogodbe:

1. Skleniti zavarovanje odgovornosti iz dejavnosti v višini 10% od letne vrednosti koncesijske storitve, določene z proračunskimi sredstvi:

- a) za škodo, ko jo povzroči Občini Beltinci z nerednim ali nevestnim opravljanjem javne službe;
- b) za škodo, ki pri opravljanju ali v zvezi z opravljanjem javne službe nastane uporabnikom ali drugim osebam;
- c) za škodo, ki nastane iz objektivne odgovornosti za stvar.

Pogodba o zavarovanju mora imeti klavzulo, da je zavarovanje sklenjeno v korist Občine Beltinci.

Škoda iz prve alineje prvega odstavka tega člena obsega tudi stroške, ki nastanejo zaradi izbiranja novega izvajalca javne službe, ali za pokrivanje izrednih stroškov nujnega interventnega zagotavljanja storitev javne službe, če pride do prenehanja opravljanja javne službe po krivdi koncesionarja.

2. Predložiti bančno garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti v višini 10% od vrednosti pogodbe, ki mora biti brezpogojna in plačljiva na prvi poziv, za dobo pogodbenega razmerja.

18. člen

Koncesijo za izvajanje posameznih storitev javne službe iz 2. člena tega odloka lahko podeli koncedent različnim koncesionarjem.

Koncesionar, ki pridobi koncesijo za posamezne storitve javne službe, ima na podlagi koncesijske pogodbe na celotnem območju občine:

- 1. izključno pravico opravljati javno službo, razen v primerih, ko je z zakonom ali s predpisi, sprejetimi na podlagi zakona, posamezno opravilo oz. storitev naložena drugi osebi;
- 2. dolžnost zagotavljati uporabnikom kontinuirano in kvalitetno izvajanje javne službe v skladu s predpisi.

VI. KONCESIJSKO RAZMERJE

19. člen

Koncesijska pogodba se sklene za določen čas, za dobo 5 let.

Koncesijsko razmerje nastane s podpisom koncesijske pogodbe in traja do njenega prenehanja.

V imenu koncedenta pogodbo podpiše župan.

20. člen

Koncesija ni prenosljiva, razen s soglasjem koncedenta.

V izjemnih primerih, določenih s koncesijsko pogodbo, lahko koncesionar ob soglasju ali pa na predlog koncedenta sklene z drugim usposobljenim izvajalcem storitve javne službe pogodbo o začasni vzajemni pomoči, v okviru katere lahko podizvajalec opravlja posamezne storitve na območju občine.

Koncesionar mora v primeru delnega izvajanja javne službe preko pogodbe s podizvajalcem v razmerju do koncedenta in uporabnikov ter javnosti v zvezi s tem nastopati v svojem imenu.

VII. VIRI FINANCIRANJA

21. člen

Javna služba se financira iz proračuna koncedenta na podlagi cen, ki jih ponudnik ponudi v ponudbi na javnem razpisu za opravljanje javne službe. Koncesionar lahko predlaga povišanje cen storitev enkrat letno, v višini indeksa razlike cen za gradbena dela (ostala nizka gradnja) v preteklem letu, znižanega za korekcijski faktor 0,9. Indeks razlike v gradbenih del izdaja Združenje za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala pri GZS.

Soglasje k povišanju cen daje Občinski svet Občine Beltinci.

22. člen

Koncesionar, ki poleg javne službe iz tega odloka opravlja še druge dejavnosti, mora za to javno službo voditi ločeno knjigovodsko evidenco po določilih zakona, ki ureja gospodarske družbe.

VIII. NADZOR NA IZVAJANJEM KONCESIJE

23. člen

Nadzor nad izvajanjem koncesije oziroma vsebine koncesijske pogodbe izvaja občinska uprava.

24. člen

Koncedent ima pravico in dolžnost nadzorovati izvajanje javne službe na terenu in poslovanje koncesionarja. Tehnični nadzor nad izvajanjem javne službe oziroma nadzor na terenu opravlja delavec občinske uprave, pri čemer se ugotovitve potrdijo v dnevniku izvajanja del.

Zaradi izvedbe nadzora poslovanja je koncesionar

dolžan osebam, ki se izkažejo s pooblastilom župana ali direktorja občinske uprave, omogočiti odrejeni nadzor, vstop v svoje poslovne prostore, pregled naprav ter omogočiti vpogled v dokumentacijo, v kataster javne službe oziroma vodene zbirke podatkov, ki se nanašajo nanjo ter nuditi zahtevane podatke in pojasnila.

Nadzor poslovanja je lahko napovedan ali nenapovedan.

25. člen

Koncedent izvrši napovedan nadzor poslovanja s poprejšnjo napovedjo najmanj 8 dni pred izvedbo. Nadzor mora potekati tako, da ne ovira opravljanja redne dejavnosti koncesionarja in tretjih oseb, med poslovnim časom koncesionarja.

Koncedent lahko zaradi utemeljenih razlogov izvrši tudi nenapovedan nadzor v smislu prejšnjega člena.

O izvedenem nadzoru se napiše zapisnik, ki ga podpiše ta predstavnik koncesionarja in koncedenta.

IX. PRENEHANJE KONCESIJSKEGA RAZMERJA

26. člen

Koncesijsko razmerje preneha s potekom roka, za katerega je bilo sklenjeno, s sporazumnim razdrtjem ali z odvzemom.

Koncesijsko razmerje preneha tudi v primeru stečaja ali likvidacije pravne osebe, ki je pridobila koncesijo oziroma z izbrisom fizične osebe iz ustreznega vpisnika.

27. člen

Koncesionar je dolžan koncedenta nemudoma obvestiti o spremembi okoliščin, ki so bile pomembne za sklenitev koncesijske pogodbe.

Koncesionar je dolžan obvestiti koncedenta o vsaki statusni spremembi, vključno z spremembo razpolaganja z osnovnimi sredstvi, ki so potrebni za izvajanje koncesije. Če koncesionar tega ne stori v roku, ki ga predlaga koncedent, če je zaradi sprememb prizadet interes koncedenta ali če so zaradi sprememb bistveno spremenjena razmerja iz koncesijske pogodbe, lahko koncedent koncesijo odvzame.

28. člen

Koncedent lahko koncesionarju odvzame koncesijo v primeru hudih kršitev koncesijske pogodbe ali drugih ponačljajajočih se ali neodpravljenih kršitev.

29. člen

Hude kršitve koncesijske pogodbe so:

- nepravočasen pričetek opravljanja javne službe glede na rok, določen s koncesijsko pogodbo;
- ponavljajoče se neizpolnjevanje pogodbenih obveznosti;
- ponavljajoče se neupoštevanje veljavnih tehničnih, strokovnih, organizacijskih in drugih standardov in normativov za dejavnost;
- hudi in dokumentirani primeri neučinkovitega in nepopolnega ali nestrokovnega opravljanja javne službe, zaradi česar pride do večje ogroženosti varnosti ljudi in premoženja, ne glede na to, ali so posledice nastopile ali ne;
- angažiranje podizvajalcev brez soglasja koncedenta;
- opustitev vodenja katastra;
- opustitev sklenitve zavarovanja;
- drugi primeri kršitev, določeni s tem odlokom ali s koncesijsko pogodbo.

30. člen

Druge kršitve koncesijske pogodbe, na podlagi katerih je možen odvzem koncesije, so:

- občasno neupoštevanje veljavnih tehničnih, strokovnih, organizacijskih in drugih standardov in normativov za dejavnost;
- opuščanje opravljanja javne službe na posameznih območjih;
- drugi primeri, neposredno določeni s tem odlokom ali s koncesijsko pogodbo.

Odvzem koncesije v primerih iz prvega odstavka je možen, če je koncedent na konkretno kršitev koncesionarja predhodno pisno opozoril, mu postavil rok za odpravo morebitnih posledic kršitve in ga pri tem opozoril na možnost odvzema koncesije.

31. člen

Koncesije ni mogoče odvzeti, če je do okoliščin, ki bi utemljevale odvzem, prišlo zaradi višje sile.

Kot višja sila se štejejo izredne nepredvidene okoliščine, ki nastopijo po sklenitvi koncesijske pogodbe. Za višjo silo se štejejo zlasti potresi, poplave ter druge elementarne nesreče, stavke, vojna ali ukrepi oblasti, pri čemer pride do spremenjenih okoliščin ekonomskega ali systemskega značaja, pri katerih izvajanje javne službe ni možno na celotnem območju občine ali na njenem delu na način, ki ga predpisuje koncesijska pogodba.

Koncesionar je dolžan v pogojih višje sile nadaljevati z opravljanjem javne službe, koncedent pa je dolžan koncesionarju na ustrezen način povrniti morebitne povečane stroške, ki nastajajo v teh pogojih.

O nastopu okoliščin, ki pomenijo višjo silo, se mora-

ta stranki nemudoma medsebojno obvestiti in dogovoriti o izvajanju javne službe v takih pogojih.

32. člen

V primeru prenehanja koncesijskega razmerja zaradi odvzema ali razdrta koncesijske pogodbe ne smejo biti prizadete pravice uporabnikov. Zato mora koncesionar gospodarsko javno službo opravljati, dokler koncedent ne zagotovi izvajanja javne službe na drug način oziroma podpiše pogodbo z drugim koncesionarjem, vendar najdlje eno leto.

33. člen

Odvzem koncesije se izvede z upravno odločbo, ki jo izda občinska uprava. Posledica odvzema je razdrta koncesijska pogodba.

Zoper odločbo o odvzemu je dovoljena pritožba. O pritožbi odloči župan Občine Beltinci.

X. KONČNA DOLOČBA

34. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 032-01/2005-23-354/III

Beltinci, 04.08. 2005

Župan Občine Beltinci

Milan KERMAN

Na podlagi 57.člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00 in 51/02), 29. in 40. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02 in 56/02) in 16. člena Statuta Občine Beltinci (Uradni list RS, št. 46/00, 118/00, 67/01 in 11/03) je Občinski svet občine Beltinci na 24. redni seji, dne 10.11.2005 sprejel

ODLOK

O SPREMEMBI ODLOKA O PRORAČUNU OBČINE BELTINCI ZA LETO 2005

1. člen

V 4. členu Odloka o proračunu Občine Beltinci za leto 2005 (Uradni list RS, št. 16/2005 z dne 18/2-2005) se sploš-

ni del proračuna spremeni v naslednjih zneskih:

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV v tisoč tolarjih

7	PRIHODKI	1.136.409
70	DAVČNI PRIHODKI	495.362
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	357.547
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	97.543
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	40.272
71	NEDAVČNI PRIHODKI	77.572
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI IZ PREMOŽENJA	13.475
711	TAKSE IN PRISTOJBINE	1.614
712	DENARNE KAZNI	473
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	9.060
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	52.950
72	KAPITALSKI PRIHODKI	73.700
720	PRODAJA OSNOVNIH SREDSTEV	1.200
722	PRODAJA ZEMLJIŠČ IN NEMATERIJALNEGA PREMOŽENJA	72.500
74	TRANSFERNI PRIHODKI	489.775
740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INŠT.	489.775
4	ODHODKI	1.356.209
40	TEKOČI ODHODKI	269.776
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	51.919
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	8.933
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	200.220
4020	PISARNIŠKI IN SPLOŠNI MATERIAL IN STORITVE	16.447
4021	POSEBNI MATERIAL IN STORITVE	11.357
4022	ENERGIJA VODA, KOMUNALNE STORITVE IN KOMUNIKACIJE	38.956
4023	PREVOZNI STROŠKI IN STORITVE	1.845
4024	IZDATKI ZA SLUŽBENA POTOVANJA	510
4025	TEKOČE VZDRŽEVANJE	83.930
4028	DAVEK NA IZPLAČANE PLAČE	2.160
4029	DRUGI OPERATIVNI ODHODKI	45.015
409	REZERVE	8.705
41	TEKOČI TRANSFERI	412.157
410	SUBVENCije	22.000
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINSTVOM	229.120
412	TRANSFERI NEPROFITNIM ORG. IN USTANOVAM (DRUŠTVA)	36.697
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	124.340
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	494.850
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	494.850
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	179.425
430	INVESTICIJSKI TRANSFERI	179.425
	RAZLIKA - PRIHODKI - ODHODKI PO BILANCI	-219.799

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB -2.500

KREDITI FIZIČNIM OSEBAM IN POSAMEZNIKOM (DEPOZITI)	5.000
VRAČ. KREDITOV/DEPOZITOV	2.500

C. RAČUN FINANCIRANJA 0

NAJEM KREDITA 0

ODPLAČILA KREDITA 0

STANJE NA RAČUNIH 1/1 222.299

PRORAČUNSKI PRESEŽEK - PRIMANJKLJAJ -222.299

SKUPAJ PRESEŽKI/PRIMANJKLJAJI IN STANJE 31/12 0

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:032-01/2005-24-372/III

Beltinci, 10.11.2005

Župan Občine Beltinci

Milan KERMAN

Na podlagi 27. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03), Zakona o lokalni samoupravi in 30. člena Statuta občine Beltinci (Uradni list RS, št. 46/00, 118/00, 67/01 in 11/03) je župan Občine Beltinci dne 27.09.2005 prejel

PROGRAM PRIPRAVE LOKACIJSKEGA NAČRTA ZA KOMUNALNO OPREMO V POSLOVNO – INDUSTRIJSKI CONI V BELTINCIH

1. člen

S tem programom priprave se podrobneje določijo programska izhodišča, ureditveno območje, vsebina strokovnih podlag, sodelujoči v postopku, roki priprave in obveznosti financiranja pri pripravi lokacijskega načrta za komunalno opremo v poslovno-industrijski coni v Beltincih.

2. člen

(Ocena stanja, razlogi in pravna podlaga za pripravo lokacijskega načrta)

Občina Beltinci si je v razvojnem programu zastavila več razvojnih ciljev, pri čemer se bo usmerjala tudi na razvoj v prostoru, predvsem s pripravo ustreznih zemljišč za obrtno - servisne in proizvodne dejavnosti, s katerimi bo zagotovila dodatna delovna mesta v domači občini.

Za razvoj obrtno-servisnih dejavnosti so v planskih aktih občine že zagotovljena ustrezna zemljišča v Lipovcih in Beltincih. V Lipovcih je obrtna cona že aktivirana, v Beltincih pa se bo na pobudo potencialnih investitorjev pristopilo k urejanju v naslednjih letih.

Lokacijski načrt sodi v sklop celotne dokumentacije za ureditev poslovno-industrijske cone, ki se bo pripravila v naslednjih mesecih. Z lokacijskim načrtom se bo v obravnavanem območju zagotovila kompleksna ureditev infrastrukture, na njegovi podlagi se bo izvedla parcelacija zemljišč in zagotovila faznost izgradnje. Lokacijski načrt bo tudi podlaga za pripravo programa opremljanja stavbnih zemljišč v obravnavanem območju.

Izhodišče za pripravo lokacijskega načrta je Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Murska Sobota za območje občine Beltinci (Ur. list RS št. 87/04), ki opredeljuje območja za gradnjo industrijskih in obrtnih objektov.

Pri izdelavi lokacijskega načrta se upoštevajo tudi priporočila 1. prostorske konference, ki je bila 11. 8. 2005, da naj vsi načrtovani infrastrukturni priključki potekajo po javnih površinah in v podzemni izvedbi.

3. člen

(Predmet in programska izhodišča)

Predmet lokacijskega načrta je prometna, energetska, telekomunikacijska in komunalna infrastruktura v območju predvidene poslovno – industrijske cone ob čistilni napravi v Beltincih, ki je namenjena gradnji proizvodnih, obrtnih, servisnih, poslovnih in trgovskih objektov. V lokacijskem načrtu bodo ob upoštevanju obstoječe infrastrukture podani načelni urbanistični in arhitektonski pogoji za gradnjo objektov in prostorski pogoji za gradnjo kompleksne infrastrukture.

Prometno se območje navezuje na glavno cesto G-I Murska Sobota – Lendava z novo cesto, ki bo potekala mimo čistilne naprave in prečkala potok Črnc.

Komunalna in energetska infrastruktura bo navezana na obstoječo že zgrajeno krajevno in občinsko infrastrukturo.

Dejavnosti v lokacijskem načrtu ne bodo natančno definirane zato bo v odloku o lokacijskem načrtu naveden pogoj, da se v območje umestijo take proizvodne in obrtne dejavnosti, za katere ne bo treba presoati vplivov na okolje. V kolikor se v fazi priprave ali po sprejetju lokacijskega načrta pojavijo investitorji z dejavnostmi, za katere bo treba

izdelati poročilo o vplivih na okolje, se le-to izdela v postopku sprememb in dopolnitev lokacijskega načrta.

4. člen

(Ureditveno območje)

Predmet lokacijskega območja so parcele med robno parcelo št. 2758 na vzhodni strani območja in robno parcelo št. 2480/1 na zahodni strani območja, ter parcele št. 3946, 2456/2, 2457, 2458/1, 2458/2, 1169/3 in 1168/2, 3928/1, 3928/2, 3942, 3946, 3930/4, 3930/2 vse k.o. Beltinci.

5. člen

(Nosilci urejanja prostora)

Organi in organizacije, ki sodelujejo pri pripravi lokacijskega načrta in od katerih bodo v postopku priprave pridobljene smernice in mnenja na lokacijski načrt so:

- Elektro Maribor, OE M. Sobota
- Telekom Slovenije, PE Murska Sobota
- Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Območna pisarna Murska Sobota
- Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Izpostava Murska Sobota
- Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Kardeljeva ploščad 21, Ljubljana
- Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS
- Občina Beltinci, Oddelek za okolje in prostor
- Komunala, Murska Sobota
- Komuna Beltinci, d.o.o.
- Geoplin d.d., Ljubljana
- Direkcija RS za ceste, Izpostava Murska Sobota
- Petrol – plin, Ljubljana

Če se v postopku priprave lokacijskega načrta ugotovi, da je treba smernice pridobiti tudi od drugih nosilcev urejanja, ki niso naštet, se le-te pridobijo v postopku.

6. člen

(Seznam potrebnih strokovnih podlag in način njihove pridobitve)

Pri izdelavi lokacijskega načrta mora biti upoštevana veljavna urbanistična in planska dokumentacija in predhodno izdelane strokovne podlage in idejni projekti.

Pred izdelavo lokacijskega načrta oziroma v postopku je treba izdelati še:

- Geodetski načrt obstoječega stanja
- Idejne projekte predvidene infrastrukture

- Druge strokovne podlage, ki jih bodo v fazi pridobivanja smernic zahtevali posamezni nosilci urejanja prostora

Strokovne podlage se izdelajo na naročilo občine Beltinci oziroma zainteresiranih investitorjev pri referenčnih izdelovalcih v skladu s predpisi o javnih naročilih.

7. člen

(Navedba in način pridobitve geodetskih podlag)

Osnovna geodetska podlaga za izdelavo lokacijskega načrta je digitalni katastrski načrt, ki si ga izdelovalec pridobi na Geodetski Upravi Republike Slovenije – Območna Geodetska Uprava M. Sobota.

8. člen

(Rok priprave lokacijskega načrta)

Postopek priprave in sprejema lokacijskega načrta bo potekal po naslednjem terminskem planu:

- s pripravo osnutka prične izbrani načrtovalec po podpisu pogodbe in po izvedeni prvi prostorski konferenci, ki je bila 11. 8. 2005.
- načrtovalec bo pripravil osnutek v roku 15 dni od objave Programa priprave in zaprosil smernice od navedenih nosilcev prostora konec septembra 2005.
- Župan občine Beltinci sprejme sklep o enomesečni javni razgrnitvi osnutka po izvedbi druge prostorske konference, ki bo predvidoma sredi oktobra 2005. Javna razgrnitev se objavi v Uradnem listu RS – predvidena v mesecu novembra 2005.
- V času javne razgrnitve se izvede javna razprava na sedežu Občine Beltinci. Občani, organi in organizacije ter drugi zainteresirani lahko podajo pisne pripombe v času trajanje javne razgrnitve.
- Župan oz. občinski svet zavzame stališče do pripomb in predlogov, podanih v času trajanja javne razgrnitve na podlagi strokovnega mnenja izdelovalca lokacijskega načrta in občinske strokovne službe, ki predhodno obravnava pripombe in predloge
- občinski svet sprejme na predlog župana stališče do pripomb in predlogov podanih v javni razgrnitvi in javni obravnavi
- v roku 15 dni po sprejetju stališča do pripomb in predlogov iz prejšnjega odstavka, izdelovalec poskrbi za pripravo usklajenega predloga oziroma dopolnitev in popravke tistih sestavin, na katere so se nanašale utemeljene pripombe in predlogi in nanj zaprosi mnenja od pristojnih nosilcev urejanja – predvidoma sredini decembra.
- župan Občine Beltinci posreduje usklajen in kompletni predlog lokacijskega načrta občinskemu svetu s predlogom, da ga obravnava ter sprejme v enofaznem postopku predvidoma v začetku meseca februarja 2006.

- Predaja končnega elaborata LN investitorju je predvidena do konca februarja 2006.

9. člen

(Obveznosti financiranja)

Finančna sredstva za pripravo lokacijskega načrta zagotavlja Občina Beltinci

10. člen

Ta program priprave lokacijskega načrta za začne veljati naslednji dan po objavi v uradnem listu RS.

Štev.: 313/05-01

Beltinci, 27.09.2005.

Župan Občine Beltinci

Milan KERMAN

Na podlagi 27. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03) in 30. člena Statuta občine Beltinci (Uradni list RS, št. 46/200, 118/2000, 67/2001 in 11/2003) je župan Občine Beltinci 27.09.2005 sprejel

PROGRAM PRIPRAVE SPREMEMB IN DOPOLNITEV ZAZIDALNEGA NAČRTA ZA OBMOČJE OB KMEČKI ULICI V BELTINCIH

1. člen

S tem programom priprave se podrobneje določijo programska izhodišča, ureditveno območje, vsebina strokovnih podlag, subjekti, ki sodelujejo pri pripravi sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta, roki priprave in obveznosti financiranja.

2. člen

(Ocena stanja, razlogi in pravna podlaga)

Zaradi spremembe v parcelaciji območja in namembnosti predvidenih objektov in zaradi povečanja območja obdelave je predvidena sprememba in dopolnitev zazidalnega načrta ob Kmečki ulici v Beltincih (Uradni list RS, št. 67/99 in 79/00). Območje se povečuje zaradi povečanega interesa za gradnjo stanovanjskih objektov.

Podlaga za spremembe in dopolnitve je zgoraj navedeni zazidalni načrt in Odlok o spremembah in dopolnitvah

prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Murska Sobota za območje občine Beltinci (Ur. list RS št. 87/04), ki za območje opredeljuje izdelavo lokacijskega načrta.

Pri izdelavi je treba upoštevati tudi priporočilo prve prostorske konference, ki je bila dne 11. 08. 2005, da naj vsi načrtovani priključki infrastrukture potekajo po javnih površinah.

3. člen

(Predmet in programska izhodišča)

Predmet sprememb in dopolnitev zazidalnega je območje ob Kmečki ulici v Beltincih, ki je namenjeno gradnji stanovanjskih objektov. V spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta bodo ob upoštevanju že zgrajenih objektov in obstoječe infrastrukture podani urbanistični in arhitektonski pogoji za gradnjo objektov in prostorski pogoji za gradnjo infrastrukture. Prometno se območje navezuje na dovozno cesto, ki je pravokotna na Kmečko ulico.

Komunalna in energetska infrastruktura bo navezana na obstoječo že zgrajeno krajevno in občinsko infrastrukturo.

4. člen

(Ureditveno območje)

Predmet sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta so parcele ob Kmečki ulici, podrobneje bo obdelano območje parcel št. 2486/1, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493 in 2494, 3942, 3943 vse v k.o. Beltinci.

5. člen

(Nosilci urejanja prostora)

Organi in organizacije, ki sodelujejo pri pripravi sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta in od katerih bodo v postopku priprave pridobljene smernice in mnenja na lokacijski načrt so:

- Elektro Maribor, OE M. Sobota
- Telekom Slovenije, PE Murska Sobota
- Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Območna pisarna Murska Sobota
- RS, Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Izpostava Murska Sobota
- Ministrstvo za obrambo
- RS, Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS
- Zavod za varstvo kulturne dediščine, Maribor, Slomškov trg 6
- Občina Beltinci,
- Komunala, Murska Sobota d.o.o.
- Komuna Beltinci d.o.o.,
- Petrol Plin Ljubljana

Če se v postopku priprave sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta ugotovi, da je treba smernice pridobiti tudi od drugih nosilcev urejanja, ki niso naštet, se le-te pridobijo v postopku.

6. člen

(Seznam potrebnih strokovnih podlag in način njihove pridobitve)

Pri izdelavi sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta mora biti upoštevana veljavna urbanistična in planska dokumentacija in predhodno izdelane strokovne podlage in idejni projekti.

Pred izdelavo sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta oziroma v postopku je treba izdelati še:

- Geodetski načrt obstoječega stanja;
- Idejne projekte predvidene infrastrukture;
- druge strokovne podlage, ki jih bodo v fazi pridobivanja smernic zahtevali posamezni nosilci urejanja prostora.

Strokovne podlage se izdelajo na naročilo občine Beltinci oziroma zainteresiranih investorjev pri referenčnih izdelovalcih v skladu s predpisi o javnih naročilih.

7. člen

(Navedba in način pridobitve geodetskih podlag)

Osnovna geodetska podlaga za izdelavo sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta je digitalni katastrski načrt, ki si ga izdelovalec pridobi na Geodetski Upravi Republike Slovenije – Območna Geodetska Uprava M. Sobota.

8. člen

(Rok priprave lokacijskega načrta)

Postopek priprave in sprejema sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta bo potekal po skrajšanem postopku po naslednjem terminskem planu:

- s pripravo osnutka prične izbrani načrtovalec po podpisu pogodbe in po izvedeni prvi prostorski konferenci, ki je bila 11. 8. 2005.
- načrtovalec bo pripravil osnutek v roku 15 dni od objave Programa priprave in zaprosil smernice od navedenih nosilcev prostora konec septembra 2005.
- Župan občine Beltinci sprejme sklep o 15-dnevni javni razgmitvi osnutka po izvedbi druge prostorske konference, ki bo predvidoma sredi oktobra 2005. Javna razgmitve se objavi v Uradnem listu RS – predvidena v mesecu novembra 2005.
- V času javne razgmitve se izvede javna razprava na sedežu Občine Beltinci. Občani, organi in organizacije ter drugi zainteresirani lahko podajo pisne pripombe v času trajanja javne razgmitve.

- Župan oz. občinski svet zavzame stališče do pripomb in predlogov, podanih v času trajanja javne razgrnitve na podlagi strokovnega mnenja izdelovalca sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta in občinske strokovne službe, ki predhodno obravnava pripombe in predloge
- občinski svet sprejme na predlog župana stališče do pripomb in predlogov podanih v javni razgrnitvi in javni obravnavi
- v roku 15 dni po sprejetju stališča do pripomb in predlogov iz prejšnjega odstavka, izdelovalec poskrbi za pripravo usklajenega predloga oziroma dopolnitev in popravke tistih sestavin, na katere so se nanašale utemeljene pripombe in predlogi in nanj zaprosi mnenja od pristojnih nosilcev urejanja – predvidoma v sredini decembra.
- župan Občine Beltinci posreduje usklajen in kompletni predlog sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta občinskemu svetu s predlogom, da ga obravnava ter sprejme v enofaznem postopku predvidoma v začetku meseca januarja 2006.
- Predaja končnega elaborata sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta investitorju je predvidena do konca januarja 2005.

9. člen

(Obveznosti financiranja)

Finančna sredstva za pripravo sprememb in dopolnitev ZN ob Kmečki ulici v Beltincih zagotavlja Občina Beltinci

10. člen

Ta program priprave sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta za območje ob Kmečki ulici v Beltincih začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Štev.:350-05/05-1

Beltinci: 27.09.2005

Župan Občine Beltinci

Milan KERMAN

Na podlagi 30., 31. in 32. člena Zakona o vrtcih (Ur. list RS, št. 12/96 in 44/00), 3. člena in drugega odstavka 7. člena Pravilnika o plačilih staršev za programe v vrtcih (Ur. list RS, št. 44/96, 39/97, 1/98 in 84/98, 102/00 in 111/00) in 13. člena Statuta Občine Beltinci (Ur. list RS, št. 46/00, 118/00, 67/01 in 11/03) je Občinski svet Občine Beltinci na svoji 24. redni seji, ki je bila 10.11.2005 sprejel

SKLEP

O POVIŠANJU EKONOMSKE CENE ZA DEJAVNOSTI VZGOJE IN VARSTVA PREDŠOLSKIH OTROK V VRTCU BELTINCI

1. člen

Nova ekonomska cena dnevnega programa Vrtca Beltinci za obe starostni skupini otrok znaša 81.630,00 SIT na otroka mesečno.

2. člen

Z uveljavitvijo tega sklepa preneha veljati sklep Občinskega sveta Občine Beltinci, št. 032-01/2004-18-278/III z dne 22.12.2004 o povišanju ekonomske cene za dejavnosti vzgoje in varstva predšolskih otrok v Vrtcu Beltinci (Ur. list RS, št. 140/2004).

3. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, uporablja pa se od 01.01.2006 naprej.

Št.: 032-01/2005-24-371/III

Beltinci, 10.11.2005

Župan Občine Beltinci

Milan KERMAN

ŠPORTNA ZVEZA BELTINCI

Mladinska 2, 9231 Beltinci

objavlja

JAVNI RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA IZBOR NAJBOLJŠIH ŠPORTNIKOV OBČINE BELTINCI ZA LETO 2005

1. Predloge za izbor najboljših športnikov lahko posredujejo športna društva, pravne in fizična osebe.
2. Izbrani in proglašeni bodo športniki v naslednjih kategorijah: najboljši športniki posamezniki, najboljši športni kolektivi in perspektivni športniki.

3. Predlogi morajo vsebovati: naziv predlagatelja, ime in priimek športnika oz. ime društva ali ekipe, kategorijo za katero se predlaga in čim širšo obrazložitev. Za posamezno kategorijo lahko predlagatelj predlaga več kandidatov.
4. Rok za posredovanje predlogov je 13.1.2006!
5. Po pooblastilu župana bo predloge obdelalo in opravilo izbor najboljših športnikov predsedstvo Športne zveze Beltinci. Proglasitev najboljših športnikov bo predvidoma v mesecu januarju 2006.
6. Predloge je potrebno poslati na naslov: Občina Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci ali Športna zveza Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci.

Beltinci, (predvideni datum izdaje) !

Predsednik SZ Beltinci

Jože HORVAT

**UVRSTITEV IN RAZVRSTITEV UDELEŽENCEV/K JAVNEGA RAZPISA
OBČINE BELTINCI IN STANOVANJSKEGA SKLADA RS
ZA DODELITEV NEPROFITNIH STANOVANJ V NAJEM V LETU 2005 IN 2006**

A – LISTA: BREZ OBVEZNOSTI PLAČILA VARŠČINE

Ime in priimek	Prebivališče udeleženca/ke (stalno, začasno)	Štev. članov gospodinjstva	Dosez. št. točk po točk. zapisniku	uUpravičenost do dodel. stanov. v površini m2	Uvrščenost na listi - na mesto
Francka Godina	Beltinci, Dobelska 3	4	505	nad 55 do 65	1
Nataša Hartman-Adjei	Beltinci, Krožna 20/a (Ravenska 7)	4	460	nad 55 do 65	2
Natalija Kumperščak	Beltinci, Kocljevo naselje 29 (Panonska 2/b)	4	430	nad 55 do 65	3
Maja Gal	Beltinci, Št. Kovača 12	2	380	nad 30 do 45	4
Klavdija Horvat	Beltinci, Jugovo 44	2	305	nad 30 do 45	5
Natalija Pomper	Dokležovje, Trate 3	2	300	nad 30 do 45	6
Magdalena Hartman	Beltinci, Št. Kovača 12	3	250	nad 45 do 55	7

B- LISTA: Z OBVEZNOSTJO PLAČILA VARŠČINE

Drago Erjavec	Lipovci 149	4	365	nad 55 do 82	1
Marija Balažic	Gibina	1	225	nad 20 do 45	2

Venčeslav SMODIŠ,
predsednik komisije